

JÄRJESTÖVAKUUTUSEHDOT

Voimassa 1.1.2003 alkaen

Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola, Y-tunnus 1458359-3
Vakuutusosakeyhtiö Eurooppalainen, Y-tunnus 0196741-6
Osoite: Lapinmäentie 1, 00013 Pohjola, kotipaikka: Helsinki

103 718 1 12.02 100

SISÄLLYSLUETTELO

ESINEVAKUUTUS 4

1	Vakuutuksen tarkoitus	4
2	Vakuutuksen kohde	4
2.1	Vakuutuksen kohteena on	4
2.2	Vakuutuksen kohteena ei ole seuraava omaisuus:	4
2.3	Kohteena olevaa omaisuutta koskevia rajoituksia	4
3	Voimassaoloalue	4
3.1	Vakuutuspaikka	4
3.2	Vakuutuspaikan ulkopuolella	4
4	Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset	4
4.1	Esinevahinko	4
5	Suojeluohjeet	5
5.1	Tulityöt	5
5.2	Suojaava sulkeminen	5
5.3	Kassakaapin tai -holvin lukitseminen	5
5.4	Kassakoneet ja -lippaat	5
5.5	Putkistoon liitetyt käyttölaitteet	5
5.6	Kellarikerroksessa säilytettävä tavara	5
5.7	Koneiden huoltaminen	5
5.8	Ohjelmistojen ja tietojen varmistaminen	5
5.9	Avainten säilyttäminen	5
5.10	Omaisuuksien kuljettaminen	5
6	Arvioimis- ja korvaussäännöt	5
6.1	Omaisuuksien vakuutusmäärä	5
6.2	Korvaussäännöt	6

KESKEYTYSVAKUUTUS 7

1	Vakuutuksen tarkoitus	7
2	Vakuutuksen kohde	7
3	Vakuutusmäärä	7
4	Vastuu-aika ja omavastuu	7
4.1	Vastuu-aika	7
4.2	Omavastuu	7
5	Korvattavat vahingot ja rajoitukset	7
6	Korvaussäännöt	7
6.1	Vahingon määrä/korvausmäärä	7
7	Muita määräyksiä	7

VASTUUVAKUUTUS 7

1	Vakuutuksen tarkoitus	7
2	Vakuutuksen voimassaolo	7
3	Toiminnan vastuuvakuutuksesta korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset	7
3.1	Korvattavat vahingot	7
3.2	Rajoitukset	7
4	Varallisuusvastuuvakuutuksesta korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset	9
4.1	Korvattavat vahingot	9
4.2	Rajoitukset	9
5	Suojeluohjeet	9
6	Vahingot selvittäminen	9
6.1	Vakuutusyhtiön velvollisuudet	9
6.2	Vakuutuksenottajan velvollisuudet	9
7	Oikeudenkäynti	9
8	Korvaussäännöt	9
8.1	Vahingonkorvaus	9
8.2	Torjuntakulut	9
8.3	Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut	10
8.4	Korvauksen enimmäismäärä	10
8.5	Sarjavahinko	10
8.6	Omavastuut	10
8.7	Erytysomavastuut	10

OIKEUSTURVAVAKUUTUS 10

1	Vakuutuksen tarkoitus	10
2	Vakuutetut	10
3	Tuomioistuimet ja vakuutuksen voimassaoloalue	10
4	Korvattavat vakuutustapahtumat	11

4.1	Vakuutustapahtuman määritelmä	11
4.2	Vakuutuksesta korvattavat vakuutustapahtumat	11
4.3	Yksi vakuutustapahtuma	11
5	Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset	11
6	Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua	11
7	Korvaussäännökset	11
7.1	Vakuutusmäärä	11
7.2	Omavastuu	11
7.3	Korvattavat kustannukset	11
7.4	Korvauksen määrä ja sen laskeminen sekä arvonlisävero	12
7.5	Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata	12
7.6	Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä	12

VARALLISUUSRIKOSVAKUUTUS 13

1	Vakuutuksen voimassaoloalue	13
2	Korvattavat vahinkotapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset	13
2.1	Korvattavat vahinkotapahtumat	13
2.2	Ajalliset rajoitukset	13
2.3	Korvauspiiriin ulkopuolelle jäävät vahingot	13
3	Korvaussäännökset	13
3.1	Korvattava vahinko	13
3.2	Korvaamatta jäävät vahingot ja kustannukset	13
3.3	Vahingon määrä	13
3.4	Omavastuu ja vakuutusmäärä	13
4	Suojeluohjeet	13
5	Menettely vahingon sattuessa	14
5.1	Vahingon rajoittaminen	14
5.2	Vahingosta ilmoittaminen poliisille ja sen selvittäminen	14
5.3	Tahallisuus, alkoholin vaikutus	14
6	Vakuutusyhtiön takautumisoikeus	14
7	Sodan ja ydinvahingon vaikutus vakuutusyhtiön vastuuseen	14

AUTOVAKUUTUS 15

1	Yleistä	15
1.1	Vakuutuksen tarkoitus	15
1.2	Vakuutusmuoto	15
2	Vakuutuksen kohde	15
2.1	Vakuutuksen kohteena ovat	15
2.2	Radio- ja soitinlaitteet sekä puhelimet	15
2.3	Vakuutuskelvottomat kohteet	15
2.4	Oikeusturvavakuutuksen vakuutetut	15
3	Vakuutuksen voimassaoloalue	15
4	Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset	15
4.1	Vaunuvahinkovakuutus	15
4.2	Hirvivahinkovakuutus	15
4.3	Ilkivahinkovakuutus	15
4.4	Palovakuutus	15
4.5	Varkausvakuutus	16
4.6	Autopalveluvakuutus	16
4.7	Vahingot, joita esinevakuutuksesta ei korvata	17
5	Suojeluohjeet	17
6	Vakuutetun velvollisuudet vakuutustapahtuman yhteydessä	17
6.1	Vahingon torjuminen tai rajoittaminen	17
6.2	Vahingon selvittely vahinkopaikalla	17
6.3	Vahinkoilmoituksen teko	17
6.4	Ilmoituksen teko poliisiviranomaiselle	18
6.5	Vakuutetun velvollisuuksien laiminlyönnin seuraukset	18
7	Arvioimis- ja korvaussäännökset	18
7.1	Korvauksen laajuus	18
7.2	Korvauksen määrittäminen	18
7.3	Korvauksen suoritus tapa	19
7.4	Omavastuut	19
7.5	Vakuutusyhtiön alustavat toimenpiteet	19
8	Auto-oikeusturvavakuutus	19
8.1	Vakuutuksen tarkoitus	19
8.2	Vakuutetut	19
8.3	Tuomioistuimet ja vakuutuksen voimassaoloalue	19
8.4	Korvattavat vakuutustapahtumat	19

8.5 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset	19
8.6 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua	20
8.7 Korvaussäännökset	20

MATKAVAKUUTUKSET 21

Yhteiset määräykset	21
1 Vakuutetut	21
2 Voimassaoloalue	21
3 Voimassaoloaika	21
4 Ulkomaille muuton vaikutus vakuutuksen voimassaoloon	22
5 Ydinvahinko, sota ja lento-onnettomuus	22

MATKUSTAJAVAKUUTUS 22

1 Vakuutuksen tarkoitus	22
2 Voimassaolo urheilussa ja eräissä muissa toiminnoissa	22
2.1 Jos sairaus, vamma tai kuolema on aiheutunut kilpaurheilussa tai sen harjoittelussa, ei vakuutuksesta makseta korvausta	22
2.2 Korvausta ei myöskään makseta, jos sairaus, vamma tai kuolema on aiheutunut seuraavissa urheilulajeissa tai toiminnoissa:	22
3 Matkasairaus	22
4 Matkatapaturma ja sen rajoitukset	22
4.1 Matkatapaturma	22
4.2 Matkatapaturmasta riippumattoman sairauden, vian tai vamman vaikutus	22
5 Korvauslajit	23
5.1 Hoitokorvaus	23
5.2 Hoitokorvauslajiin sisältyvät muut korvaukset	23
5.3 Haittakorvaus	25
5.4 Kuolinkorvaus	25
6 Korvauksen hakeminen	25
6.1 Selvitys vakuutustapahtumasta	25
6.2 Hoitokorvaus	25
6.3 Matkan peruuntuminen tai keskeytyminen	25
6.4 Matkalta myöhästyminen tai matkan odottaminen	25
6.5 Kuolintapaus	25
6.6 Vahingon selvittelykulut	25

MATKATAVARAVAKUUTUS 26

1 Vakuutuksen tarkoitus	26
2 Vakuutettu omaisuus	26
3 Korvattavat vakuutustapahtumat	26
3.1 Korvattavat vahingot	26
3.2 Vakuutusmäärästä riippumatta korvataan	26
4 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot	26
5 Suojeluohjeet	26
6 Korvaussäännöt	27
6.1 Korvauksen hakeminen	27
6.2 Korvauksen enimmäismäärät	27
6.3 Korvauksen suorittamisvaihtoehdot	27
6.4 Omavastuu	27
6.5 Esinevahingon lisäksi korvattavat kustannukset	27
6.6 Vahingon korvaaminen	28

MATKAVASTUUVAKUUTUS 28

1 Korvattavat vakuutustapahtumat	28
2 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot	28
3 Erityisiä toimenpiteitä vakuutustapahtuman satuttua	29
4 Korvaussäännöt	29
5 Yhteisvastuullisuus	29

MATKAOIKEUSTURVAVAKUUTUS 29

1 Vakuutuksen tarkoitus	29
2 Tuomioistuimet	29
3 Korvattavat vakuutustapahtumat	30
3.1 Vakuutustapahtuman määritelmä	30
3.2 Yksi vakuutustapahtuma	30
4 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset	30
5 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua	30

6 Korvaussäännökset	31
6.1 Vakuutusmäärä	31
6.2 Omavastuu	31
6.3 Korvattavat kustannukset	31
6.4 Korvauksen määrä ja sen laskeminen	31
6.5 Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata	31
6.6 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä	32

YLEISET SOPIMUSEHDOT 32

1 Eräät keskeiset käsitteet	32
2 Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä	32
2.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus	32
2.2 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus	32
2.3 Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti	32
3 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimassaolo	33
3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen	33
3.2 Vakuutus sopimuksen voimassaolo	33
4 Vakuutusmaksu	33
4.1 Vakuutusmaksun suorittaminen	33
4.2 Vakuutusmaksun palauttaminen	33
4.3 Kuittaus palautetusta maksusta	33
5 Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana	33
5.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus	33
5.2 Tiedonantovelvollisuus vakuutetuille	33
5.3 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaranlisääntymisestä	33
5.4 Tiedon antaminen ryhmävakuutuksen päättymisestä	34
6 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä vahinko- vakuutuksessa	34
6.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita	34
6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus	34
7 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen	34
7.1 Henkilövakuutus	34
7.2 Vahinkovakuutus	34
7.3 Vakuutus korvaukseen oikeutetun aiheuttama vakuutus- tapahtuma henkilövakuutuksessa	34
8 Samastaminen	34
9 Syyntakeettomuus ja pakkotila	35
9.1 Henkilövakuutus	35
9.2 Vahinkovakuutus	35
10 Korvausmenettely	35
10.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet	35
10.2 Korvausoikeuden vanhentuminen	35
10.3 Vakuutusyhtiön velvollisuudet	35
10.4 Kuittaus vakuutus korvauksesta	35
11 Muutoksenhaku vakuutusyhtiön päätökseen	35
11.1 Itseoikaisu	35
11.2 Kuluttajien vakuutus toimisto ja ratkaisusuosituksia antava vakuutus lautakunta	35
11.3 Käräjäoikeus	35
12 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus	36
12.1 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus kolmatta kohtaan	36
12.2 Muut takautumistilanteet	36
12.3 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan	36
13 Vakuutus sopimuksen muuttaminen	36
13.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana	36
13.2 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa	36
14 Vakuutus sopimuksen päättymisen	37
14.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus	37
14.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana	37
14.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden lopussa	37
14.4 Vakuutuksen päättymisen vakuutetun osalta	37
15 Kolmannen henkilön oikeudet	37
15.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa	37
15.2 Vakuutetun asema vahingon satuttua	37
15.3 Eruoikeus saada maksu korvauksesta	37
16 Sovellettava laki	37

Vakuutus sisältää esine-, keskeytys-, vastuu-, oikeusturva-, varallisuusrikos-, matkustaja-, matkatavara- ja toissijaisen autovakuutuksen sekä yleiset sopimusehdot.

ESINEVAKUUTUS

1 VAKUUTUKSEN TARKOITUS

Vakuutusyhtiö sitoutuu näiden vakuutusehtojen mukaisesti korvaamaan kohdassa 4 mainituista äkillisistä, ennalta arvaamattomista vahingoista vakuutuksen kohteelle aiheutuneen suoranaisen esinevahingon sekä näissä ehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset.

2 VAKUUTUKSEN KOHDE

2.1 Vakuutuksen kohteena on

- järjestön, sen jäsenjärjestöjen ja alueellisten paikallisyjärjestöjen omistama ja leasing-sopimuksilla rahoitusyhtiöiltä vuokraama irtain omaisuus
- järjestön, sen jäsenjärjestöjen ja alueellisten paikallisyjärjestöjen jäsenten ja toimihenkilöiden tarvitsema irtain omaisuus heidän ollessa järjestötehtävissä ja –tilaisuuksissa.

2.1.1 Järjestötehtävistä ja -tilaisuuksista on etukäteen erikseen sovittava järjestössä.

2.2 Vakuutuksen kohteena ei ole seuraava omaisuus:

- rakennukset
- taide, taide-esineet ja kokoelmat yhteensä 10 000 euroa ylittävältä osalta
- konevoimalla kulkevat tai kuljetettavat ajoneuvot ja laitteet
- liiketoiminta ja siihen liittyvä toiminta sekä käyttö- ja vaihto-omaisuus
- veneet, perämoottorit, alukset ja ilma-alukset
- irtaimisto, jota käytetään hotelli- tai ravintolakäyttöön
- lomaviettoipaikkojen, kioskien tai vastaavien paikkojen irtaimisto.

2.3 Kohteena olevaa omaisuutta koskevia rajoituksia

2.3.1 Irtain omaisuus

Irtain omaisuus on vakuutuksen kohteena 550 000 euroon saakka (ensiriskinä) vakuutuspaikkaa ja vahinkoa kohden.

2.3.2 Rahat ja arvopaperit

Rahat ja arvopaperit ovat vakuutuksen kohteena seuraavassa mainittuihin enimmäismääriin saakka vahinkoa kohden. Rahoiksi ja arvopapereiksi katsotaan myös käyttämättömät postimerkit, kupongit, vekselit, shekit, lounassetelit, arvat ja muut vastaavat saamistodistukset

Enimmäiskorvaukset ovat

- ryöstön varalta 10 000 euroa vakuutuspaikassa
- säilytettävässä omaisuutta vähintään 400 kg painavassa, lukitussa kassakaapissa tai kassaholvissa 10 000 euroa
- kuljetettaessa vakuutuspaikan ulkopuolella 5 000 euroa.

3 VOIMASSAOLOALUE

3.1 Vakuutuspaikka

Vakuutus on voimassa omaisuuden ollessa vakuutus kirjassa mainitussa paikassa (vakuutuspaikka).

3.2 Vakuutuspaikan ulkopuolella

Vakuutus on vakuutuspaikan ulkopuolella voimassa kaikkialla maailmassa silloin,

- kun rahaa tai arvopapereita kuljetetaan vakuutuspaikan ulkopuolella, vahinkoa kohden enintään 5 000 euroon saakka
- kun irtain omaisuus on tilapäisesti vakuutuspaikan ulkopuolella, vahinkoa kohden enintään 20 000 euroon saakka.

4 KORVATTAVAT VAHINGOT JA NIIHIN LIITTYVÄT RAJOITUKSET

4.1 Esinevahinko

4.1.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut äkillinen, ennalta arvaamaton tapahtuma.

4.1.2 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot ja muut rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata

- esineen kulumista, ruostumista, syöpymistä, pilaantumista, sienettymistä, laboamista, aineen väsymistä tai vastaavaa vähitellen tapahtuvaa vahingoittumista eikä esineen tai sen osan toimintakyvyn lakkaamista
- kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet säätö- tai kunnossapitotoimista, ennakkohuollosta, määräaikaishuollosta, toimintabäiriöiden poistamisesta eikä näiden yhteydessä vaihdettavista osista
- vahinkoa, joka on aiheutunut työ-, laite- tai materiaali- virheestä, valmistusvirheestä, laskenta- tai piirustusvirheestä tai virheellisestä neuvosta korjattavana, huollettavana tai käsiteltävänä olevalle raaka-aineelle, puoli- valmistelle, valmistelle tai asiakkaan omaisuudelle
- kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet esineen tai sellaisen osan korjaamisesta, joka on tehty virheellisesti tai virheellisestä materiaalista, ei siinä kuitenkaan tapauksessa, että synnyn olisi ollut laskenta- tai piirustusvirhe, taikka virheellinen neuvo tai ohje. Virheen seurauksena muulle vakuutuksen kohteena olevalle omaisuudelle aiheutunut vahinko korvataan
- vahinkoa eikä kustannuksia, joista toimittaja tai joku muu on vastuussa sopimuksen, takuun, huoltosopimuksen tai vastaavan sitoumuksen perusteella. Vakuutuksen piiriin muutoin kuuluva vahinko korvataan kuitenkin

siltä osin kuin vakuutuksenottaja osoittaa, ettei vastuullinen osapuoli kykene korvausvelvollisuuttaan täyttämään. Jos vakuutuksenottaja on itse esineen valmistaja tai myyjä, ei vahinkoa korvata, jos valmistaja tai myyjä olisi alalla vakiintuneen takuun perusteella siitä vastuussa

- vahinkoa, jonka on aiheuttanut petos, kavallus tai muu näihin rinnastettava rikos
- omaisuuden katoamista tai unohtamista eikä varkautta, jos tapatumaa ei voida määritellä tai vasta inventaarin yhteydessä todetaan katoaminen tapahtuneeksi. Varkausvahinkoa ei korvata myöskään mikäli vakuutuksenottaja ei ole ryhtynyt kohtuullisiin suojelutoimenpiteisiin omaisuuden arvon ja säilytysolosuhteet huomioon ottaen
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut ammattimainen räjäytys- tai louhintatyö taikka julkisen laitoksen räjähdysaineiden räjähtäminen. Vakuutuksen piiriin muutoin kuuluva vahinko korvataan kuitenkin siltä osin kuin vakuutuksenottaja osoittaa, ettei vastuullinen osapuoli kykene korvausvelvollisuuttaan täyttämään
- vahinkoa, jonka luonnonvoimat ovat aiheuttaneet ulkona tai avoimessa rakennuksessa olevalle irtaimelle omaisuudelle, ellei kyse ole laitteista, joita on tarkoitettu käyttäjä tällaisessa tilassa
- vahinkoa, joka on aiheutunut koneissa tai laitteissa käytettäville kulutusaineille tai tarvikkeille, kuten poltto- ja voiteluaineille, muille nesteille, kauboille, vaijereille ja kumirenkailla, paitsi jos kulutusaine tai -tarvike on vahingoittunut muun näiden ehtojen mukaan korvattavan vahingon yhteydessä
- vahinkoa, joka on aiheutunut ohjelmoitavalle elektronikkalaitteelle tai sen tietovälineelle, tiedostoille tai ohjelmille laitteiston tai ohjelman virheellisestä toiminnasta, operointivirheestä, magneettikenttien aiheuttamasta tietojen tuhoutumisesta tai tietojen häviämisestä
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut sähkövirran, kaasun, nesteen, lämmön tai muun tuotannon tekijän saannin keskeytyminen lukuun ottamatta yleisessä sähköjakeluverkossa sattuneesta sähköjakelun keskeytyksestä aiheutunutta pakasteiden pilaantumista
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut pohjaveden korkeuden muuttuminen
- arvon alentumista, eikä vahinkoa, joka ei vaikuta omaisuuden käyttökelpoisuuteen

5 SUOJELUOHJEET

Vakuutuksenottajan on noudatettava vakuutus kirjassa mainittuja sekä jäljempänä olevia suojeluohjeita.

5.1 Tulityöt

Tehtäessä tulitöitä on noudatettava vakuutus kirjassa mainittuja suojeluohjeita.

Tulitöitä ovat työt, joissa esiintyy kipinöitä tai joissa käytetään kaasuliekkiä, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta.

5.2 Suojaava sulkeminen

Säilytystilan ikkunoiden, ovien ja muiden aukkojen on oltava suojaavasti suljetut murtautumisen ja varkauden varalta.

5.3 Kassakaapin tai -holvin lukitseminen

Kassakaapin tai -holvin ovet on käytön jälkeen lukittava eikä niiden avainta saa säilyttää samassa huoneistossa.

5.4 Kassakoneet ja -lippaat

Kassakoneet ja -lippaat on jätettävä suljettuihin säilytystiloihin lukitsemattomina ja avonaisina.

5.5 Putkistoon liitetyt käyttölaitteet

Putkistoon liitetyn käyttölaitteen liitännän on oltava valmistajan tai maahantuojan sekä viranomaisten antamien määräysten ja ohjeiden mukainen.

5.6 Kellarikerroksessa säilytettävä tavara

Alimmassa kellarikerroksessa säilytettävä tavara on sijoitettava vähintään 10 cm korkeudelle lattian pinnasta. Kellarikerroksella tarkoitetaan kerrostilaa, jonka lattia kokonaan tai osittain sijaitsee vähintään yhden metrin maanpinnan alapuolella.

5.7 Koneiden huoltaminen

Vakuutettua konetta on huollettava maahantuojan tai valmistajan edellyttämällä tai suosittamalla tavalla. Huoltotoimenpiteistä on pidettävä kirjaa.

5.8 Ohjelmistojen ja tietojen varmistaminen

Varus- ja sovellusohjelmistot sekä tiedot on varmistettava vähintään kerran viikossa alkuperäisen lisäksi kahtena päivitetynä kopiona magneettinauhalle, -levylle tai vastaavalle tietovälineelle. Yhtä kopiota on säilytettävä atk-välineille tarkoitettussa palovarmassa varmuusarkistossa. Varmuusarkiston on sijaittava eri palo-osastossa kuin muut kopiot tai vähintään S60 DIS-luokan tietovälinekaapissa.

5.9 Avainten säilyttäminen

Avaimia ja muita kulunvalvonnassa käytettäviä, sisäänpääsyn mahdollistavia välineitä on säilytettävä huolellisesti eikä niitä saa luovuttaa ulkopuolisille.

5.10 Omaisuuden kuljettaminen

Omaisuutta ei saa antaa kuljetettavaksi henkilölle, joka ei ikänsä tai terveytensä puolesta sovellu tähän tehtävään.

6 ARVIOIMIS- JA KORVAUSSÄÄNNÖT

Esinevakuutusten vakuutusmäärä ja korvaukset määritetään näiden sääntöjen mukaan, ellei vakuutukseen liittyvissä muissa ehdoissa tai vakuutus kirjassa ole sanottu toisin.

6.1 Omaisuuden vakuutusmäärä

6.1.1 Vakuutusmäärä

Omaisuus on vakuutettu sovitusta vakuutus kirjaan merkitystä vakuutusmäärästä, joka on vahingon sattuessa suoritettavan korvauksen yläraja. Vakuutus määrän peruste on merkitty vakuutus kirjaan. Se on jompikumpi seuraavista.

6.1.1.1 Jälleenhankinta-arvo

Jälleenhankinta-arvo on rahamäärä, joka tarvitaan uuden samanlaisen tai lähinnä vastaavan omaisuuden hankkimiseen samalle paikalle. Ellei toisin ole vakuutus yhtiön kanssa sovittu, vakuutus määrä perustuu omaisuuden jälleenhankinta-arvoon.

6.1.1.2 Päivänarvo

Päivänarvo on rahamäärä, joka saadaan, kun jälleenhankinta-arvosta vähennetään, mitä omaisuus on arvossa menettänyt iän, käytön, käyttökelpoisuuden alenemisen tai muun sellaisen syyn johdosta. Huomioon otetaan myös omaisuuden käyttökelpoisuuden aleneminen paikkakunnan muuttuneiden olosuhteiden, kuten harjoitetun elinkeinotoiminnan lakkaamisen tai muun sellaisen syyn vuoksi.

6.1.2 Vakuutus määrän merkitys

Vakuutus määrä on vakuutus maksun laskentaperuste ja ylin korvaus määrä, mutta se ei ole vahingon määrän tai sen arvioimisen peruste.

6.2 Korvaussäännöt

6.2.1 Korvauksen laajuus

6.2.1.1 Esinevahinko

Vakuutuksesta korvataan vakuutetulle omaisuudelle aiheutunut suoranainen esinevahinko. Korvaus on enintään omaisuuden, kunkin esineen tai omaisuuserän sovittu vakuutusmäärä vahinkohetken mukaisesti.

6.2.1.2 Muut korvattavat kustannukset

Uhkaavan vahingon torjuntakulut

Suoranaisen esinevahingon lisäksi vakuutuksesta korvataan kohtuulliset kustannukset, jotka ovat aiheutuneet sattuneen tai välittömästi uhkaavan, vakuutuksesta korvattavan vahingon rajoittamisesta tai torjumisesta.

Maaperälle aiheutuneen vahingon kustannukset

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen kohteelle sattuneen korvattavan esinevahingon seurauksena vakuutuksenottajan omistaman tai hallitseman kiinteistön maaperän pilaantumisesta aiheutuneet tutkimuskustannukset, puhdistus- tai vaihtokustannukset ja jätteen kuljetus- ja käsittelykustannukset. Edellytyksenä on, että kustannukset ovat syntyneet viranomaisen pakottavasta määräyksestä suoritetuista toimenpiteistä ja, että viranomaisen määräys on annettu viimeistään vuoden kuluessa vahinkotapahtumasta.

Tässä tarkoitettuja kustannuksia korvataan vahinkoa kohden enintään 200 000 euroa.

6.2.2 Omavastuu

Vakuutetulla on omavastuu jokaisessa vahingossa. Omavastuu on merkitty vakuutuskirjaan.

6.2.3 Omaisuuden arvon ja esinevahingon määrän laskeminen

6.2.3.1 Vahingon määrä jälleenhankinta-arvoon perustuvassa vakuutuksessa

Jälleenhankinta-arvon mukainen vahingon määrä saadaan, kun omaisuudella välittömästi ennen vahinkoa olleesta arvosta vähennetään jäljelle jääneen omaisuuden arvo (jäännösarvo). Molemmat arvot lasketaan jälleenhankinta-arvon mukaan.

Jos vahingoittunut omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, kuitenkin enintään jälleenhankinta-arvon ja jäännösarvon erotus.

Jos kuitenkin esineen arvo on vahinkohetken mennessä laskenut niin, että päivänarvo on ollut alle 50 % jälleenhankinta-arvosta välittömästi ennen vahinkoa, vahingon määrä lasketaan päivänarvon mukaan. Kukin vahingoittunut esine arvioidaan erikseen.

Koneiden ja laitteiden vahingon yhteydessä vähennetään omavastuulla vähennetystä vahingon määrästä 20 % käyttöönotovuotta lukuun ottamatta jokaiselta alkavalta käyttövuodelta.

6.2.3.2 Vahingon määrä päivänarvoon perustuvassa vakuutuksessa

Päivänarvon mukainen vahingon määrä saadaan, kun päivänarvosta vähennetään jäljelle jääneen omaisuuden arvo (jäännösarvo). Molemmat arvot lasketaan päivänarvon mukaan.

Jos omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, kuitenkin enintään päivänarvon ja jäännösarvon erotus.

Jos esine, jonka arvo välittömästi ennen vahinkoa on ollut alle 50 % sen jälleenhankinta-arvosta, lasketaan korvaus korjauskustannusten mukaan, kuitenkin enintään esineen päivänarvon ja jäljelle jääneen omaisuuden arvon erotukseen saakka.

6.2.3.3 Arvonlisävero

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon arvonlisävero koskevat säännökset. Veron osuutta ei makseta silloin, kun se voidaan vähentää korvauksen saajan verotuksessa.

6.2.4 Korvauksen määrä

Korvauksen määrä saadaan, kun vahingon määrästä vähennetään omavastuu.

6.2.5 Korvauksen suorittaminen

Ensin suoritetaan päivänarvon mukainen korvaus. Jälleenhankinta-arvon ja päivänarvon mukaisten korvausten erotus suoritetaan, kun vahingoittunut omaisuus kahden vuoden kuluessa vahingosta on korjattu tai omaisuuden tilalle on hankittu samanlaatuista ja samaan käyttöön tarkoitettua omaisuutta Suomeen.

Oikeus jälleenhankinta-arvon ja päivänarvon mukaisten korvausten erotukseen on vain vakuutuksenottajalla tai kolmannen henkilön hyväksi tehdyssä vakuutuksessa tällä henkilöllä. Oikeutta ei voi siirtää.

6.2.6 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

6.2.6.1 Piirustusten ym. korvaaminen

Piirustukset, asiakirjat samoin kuin mallit ja muotit korvataan ainoastaan, mikäli vahingoittuneen omaisuuden tilalle hankitaan vastaavat kahden vuoden kuluessa vahingosta.

6.2.6.2 Tietojen ja ohjelmien korvaaminen

Jos tiedot ja ohjelmat ovat vakuutuksen kohteena, niiden vahingoittuminen korvataan kuitenkin vain laitteiston tai tietovälineen korvattavan esinevahingon yhteydessä.

6.2.6.3 Rahakorvauksen vaihtoehdot

Vakuutusyhtiöllä on oikeus rakennuttaa, hankkia tai korjauttaa hävinnyt tai vahingoittunut omaisuus sen sijaan, että maksaisi korvauksen rahana.

6.2.6.4 Kiinnitettävissä oleva omaisuus

Sellisesta omaisuudesta, johon voidaan vahvistaa kiinnitys, suoritetaan korvaus vakuutuksenottajalle vasta, kun hän on selvittänyt, että omaisuutta ei ole kiinnitetty velan vakuudeksi tai että kiinnityksenhaltijat ovat suostuneet korvauksen suorittamiseen vakuutuksenottajalle (vrt. yrityskiinnityslaki 13 § ja maakaari 17 luku 8 §).

6.2.6.5 Vakuutusyhtiön oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus

Vakuutuksen kohteena oleva omaisuus jää vahingoittuneenakin omistajalleen. Vakuutusyhtiöllä on kuitenkin oikeus lunastaa jäljelle jäänyt omaisuus tai osa siitä. Lunastus korvataan samalla perusteella (joko jälleenhankinta-arvon tai päivänarvon perusteella) kuin kyseisen esineen tai omaisuuserän vahinkokin.

6.2.6.6 Vakuutuksenottajan velvollisuus palauttaa takaisin saatu omaisuus

Jos vakuutuksenottaja saa menetettyä omaisuutta takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, hänen tulee viipymättä luovuttaa se vakuutusyhtiölle tai palauttaa korvaus sen osalta.

6.2.6.7. Monivakuutus

Jos sama omaisuus on vakuutettu usealla vakuutuksella saman vahingon varalta, on kyseessä monivakuutus, jolloin korvaus lasketaan vakuutussopimuslain 59 § mukaisesti.

1 VAKUUTUKSEN TARKOITUS

Vakuutusyhtiö sitoutuu näiden ehtojen mukaisesti korvaamaan kohdassa 5 mainituista vahingoista vakuutuksen kohteelle aiheutuneen taloudellisen vahingon sekä ehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset.

2 VAKUUTUKSEN KOHDE

Vakuutuksen kohteena on vakuutuksenottajan harjoittaman järjestötoiminnan tuloksen turvaaminen sovitulla lisäkulumäärällä, jolla keskeytysvahinkoa rajoitetaan.

3 VAKUUTUSMÄÄRÄ

Vakuutusmäärä on keskeytysvahingon torjumiseksi arvioitu rahamäärä.

Vakuutusmäärä, jonka tulisi vastata rahamäärää joka tarvitaan keskeytysvahingon rajoittamiseksi, arvioidulle keskeytysvahinkojalle.

4 VASTUUAIKA JA OMAVASTUU

4.1 Vastuu aika

Vakuutuskirjaan merkitty vastuu aika on se yhtenäinen omavastuuajan päättymisestä alkava ajanjakso, jonka aikana syntynyt keskeytysvahinko korvataan vakuutuksesta.

4.2 Omavastuu

Omavastuu on se rahamäärä, joka on kussakin vahingossa vakuutuksenottajan vastuulla.

5 KORVATTAVAT VAHINGOT JA RAJOITUKSET

Vakuutuksesta korvataan järjestötoiminnan keskeytymisen aiheuttama taloudellinen vahinko, joka on suoranainen seuraus vakuutuskaudella sattuneesta vakuutuskirjassa määritellyssä vakuutuspaikassa sijaitsevaa, vakuutuksenottajan järjestötoiminnassaan hyödyksi käyttämää omaisuutta kohdanneesta äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta esinevahingosta, joka olisi korvattava esinevakuutusehtojen mukaan.

6 KORVAUSSÄÄNNÖT

6.1 Vahingon määrä/korvausmäärä

Vahingon määrä on vastuuajana keskeytysvahingon rajoittamisesta aiheutuneet ylimääräiset kulut ensivastuuperiaatteella.

7 MUITA MÄÄRÄYKSIÄ

Jokainen näiden ehtojen kohta on tulkittava sen periaatteen mukaisesti, että tämän vakuutuksen tarkoituksena ei ole tuottaa vakuutuksenottajalle hyötyä, vaan korvauksen todellises- ta, näiden ehtojen mukaisesta keskeytysvahingosta.

Vahingon sattuessa vakuutuksenottajan on viipymättä ilmoitettava siitä vakuutusyhtiölle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin keskeytysvahingon pienentämiseksi. Tällaisista toimenpiteistä vakuutuksenottajalle aiheutuneet kulut korvataan keskeytysvahinkoa koskevien periaatteiden mukaisesti.

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa, mikäli liikekirjanpitoa ei ole hoidettu kirjanpitolain ja -asetuksen edellyttämällä tavalla.

1 VAKUUTUKSEN TARKOITUS

Vakuutusyhtiö sitoutuu näiden ehtojen mukaisesti

- korvaamaan kohdassa 3 ja 4 mainitut vahingot ja ehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset
- huolehtimaan vahingonkorvauksen perusteiden ja määrän selvityksestä
- neuvottelemaan korvauksen vaatijan kanssa ja
- hoitamaan tai korvaamaan oikeudenkäynnin, jos korvauskysymys joutuu oikeuskäsittelyyn.

Vakuutus koskee vakuutuksenottajan harjoittamaa ja vakuutuksesta sovittaessa vakuutusyhtiölle ilmoittamaa, vakuutuskirjaan merkittyä järjestötoimintaa (vakuutettu toiminta). Vakuutus sisältää toiminnan vastuuvakuutuksen (ks. kohta 3) ja varallisuusvastuuvakuutuksen (ks. kohta 4).

2 VAKUUTUKSEN VOIMASSAOLO

Toiminnan vastuuvakuutus on voimassa kaikkialla maailmassa paitsi USA:ssa ja Kanadassa taikka näiden maiden lakien mukaan muualla tapahtuvissa oikeudenkäynneissä.

Varallisuusvastuuvakuutus on voimassa Suomessa ja koskee voimassaoloalueella harjoitettua vakuutettua toimintaa ja Suomessa voimassaolevan oikeuden mukaan käsiteltäviä vaatimuksia.

3 TOIMINNAN VASTUUVAKUUTUKSESTA KORVATTAVAT VAHINGOT JA NIIHIN LIITTYVÄT RAJOITUKSET

3.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vakuutetussa toiminnassa vakuutuksen voimassaoloalueella toiselle aiheutettu henkilö- ja esinevahinko,

- joka todetaan vakuutuskauden aikana ja
- josta vakuutuksenottaja on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa.

Vakuutuksesta korvataan myös henkilörekisterilain (471/87) 42 § tai henkilötietolain (523/99) 47 § mukainen taloudellinen vahinko, jonka on aiheuttanut vakuutetussa toiminnassa vakuutuksen voimassaoloaikana todettu henkilötiedon lainvastainen käsittely.

3.2 Rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata

- *vahinkoa, joka aiheutuu vakuutuksenottajalle itselleen*
- *vahinkoa omaisuudelle, joka vahinkoa aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa oli vakuutuksenottajalla hallussa, lainassa tai muutoin vakuutuksenottajan hyödykseen käytettävänä.*

- *vahinkoa omaisuudelle, joka vahinkoa aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin aikana oli vakuutuksenottajan tai jonkun muun tämän lukuun valmistettavana, asennettavana, korjattavana, taikka muulla tavoin käsiteltävänä, säilytettävänä, suojaus- ja vahingontorjuntavelvoitteen alaisena, kun otetaan huomioon vakuutuksenottajan toiminnan tai vahinkoa aiheuttaneen työsuorituksen luonne ja sen välitön vaikutuspiiri tai muulla tavoin vakuutuksenottajan huolehdittavana.*
- *toiselle luovutetusta tuotteesta aiheutunutta vahinkoa*
- *vahinkoa, joka aiheutuu luovutetulle tuotteelle, kun vahingon syynä on tuotteen oma ominaisuus taikka tuotteen tai siitä annetun tiedon tai ohjeen virheellisyys tai puutteellisuus tai myydylle tuotteelle, jota ei ole vielä luovutettu*
- *kustannuksia, jotka johtuvat virheellisesti suoritettujen töiden tuloksen korjaamisesta tai työn uudelleen suorittamisesta, siinäkin tapauksessa, että työn suorittaa joku muu kuin vakuutuksenottaja*
- *vahinkoa siltä osin kuin korvausvastuu perustuu sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen ellei tällaista korvausvastuuta olisi ilman mainittua sitoumusta*
- *vahinkoa, joka aiheutuu toiselle annettujen suunnitelmien, tutkimus- tai mittaustulosten, laskelmien, piirustusten, työselostusten tai työselvitysten taikka tuotetta koskevien neuvojen tai ohjeiden virheestä tai puutteellisuudesta*
- *vahinkoa, joka aiheutuu veden, ilman tai maaperän pilaantumisesta, savusta, noesta, pölystä, höyrystä, kaasusta, melusta, värinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai hajuista taikka muusta vastaavasta häiriöstä.*
Vakuutuksesta korvataan kuitenkin äkillinen vahinko, jonka syynä on satunnainen tai yksittäinen virhe tai laiminlyönti taikka rakennukseen, laitokseen tai laitteeseen vakuutuksenottajan korvausvastuun perustavasta syystä äkillisesti tai odottamatta syntynyt vika tai puute. Lisäksi edellytetään, että myös vahingon syntyminen edellä mainitut edellytykset täyttävän syyn seurauksena on tapahtunut äkillisesti, odottamattomasti ja nopeasti eikä perustu hitaaseen, vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen tai jatkettuun teokoon tai laiminlyöntiin taikka muutoin toistuviin tapahtumiin. Korvauksen maksamisen edellytyksenä on lisäksi, että vakuutuksenottaja on tiennyt pilaantumisesta, päästöistä tai muusta häiriöstä viimeistään neljäntoista vuorokauden kuluttua sen alkamisesta ja tehnyt kirjallisen korvausvaatimuksen vakuutuksenantajalle kuudenkymmenen vuorokauden kuluessa pilaantumisen, päästön tai muun häiriön alkamisesta.
Ympäristövahinkojen torjuntatoimenpiteistä ja niistä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta ks. kohta 8.2 torjuntakulut.
- *ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain (737/94) 6§ 1 momentin 2 kohdan mukaisia viranomaisten suorittamien torjunta- ja ennalleen palauttamistoimenpiteiden kustannuksia.*
- *vahinkoa, joka aiheutuu kosteudesta tai sadeveden tai sulamisveden aiheuttamasta tulvimisesta.*
Vakuutuksesta korvataan kuitenkin äkillinen vahinko, jonka syynä on satunnainen tai yksittäinen virhe tai laiminlyönti taikka rakennukseen, laitokseen tai laitteeseen vakuutuksenottajan korvausvastuun perustavasta syystä äkillisesti tai odottamatta syntynyt vika tai puute. Lisäksi edellytetään, että myös vahingon syntyminen edellä mainitut edellytykset täyttävän syyn seurauksena on tapahtunut äkillisesti, odottamattomasti ja nopeasti eikä perustu hitaaseen, vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen tai jatkettuun teokoon tai laiminlyöntiin taikka muutoin toistuviin tapahtumiin.

Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata tulvimisesta aiheutunutta vahinkoa, jonka syynä on vesi- tai viemäriputken suunnittelu-, mitoitus- tai rakennusvirhe.

- *pohjaveden korkeuden muuttumisesta aiheutunutta vahinkoa.*
- *vahinkoa, joka aiheutuu kiinteistön omistamisesta, hallinnasta tai kunnossapidosta.*
Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vahinko, jos kiinteistö on merkitty vakuutuskirjaan tai enin osa kiinteistöstä on vakuutuksenottajan omassa ja vakuutettuun toimintaan liittyvässä käytössä.
- *vahinkoa, joka aiheutuu rekisteröitävän aluksen tai rekisteröitävän veneen käytöstä, ellei käyttö liity vakuutuksenottajan itselleen suorittamaan työhön tai ilma-aluksen käyttämisestä ilmailuun, kun vakuutuksenottaja on korvausvelvollinen ilma-aluksen haltijana, omistajana, käyttäjänä, ilma-aluksessa tehtävää suorittavana tai näiden työnantajana.*
- *vahinkoa, joka johtuu vieraalla työvoimalla tai toiselle suoritettua loubinta- tai räjäytystyöstä taikka siitä aiheutuvasta maan painumasta tai maan siirtymästä.*
- *sellaista taloudellista vahinkoa, joka ei ole yhteydessä henkilö- tai esinevahinkoon.*
Vakuutuksesta korvataan kuitenkin henkilörekisterilaisa tai henkilötietolaisa tarkoitettu taloudellinen vahinko (ks. kohta 3.1).
Muut varallisuusvahingot korvataan kohdan 4 mukaisesti.
- *vahinkoa siltä osin kuin se korvataan vakuutuksenottajan lakisäateisen tapaturmavakuutuksen perusteella, eikä vahinkoa, joka korvataan potilasvahinkolain (585/86) perusteella.*
- *vahinkoa, joka aiheutuu liikennevakuutuslain (279/59) tai vastaavan ulkomaisen lain mukaisesta moottoriajoneuvon liikenteeseen käyttämisestä.*
Vakuutuksesta korvataan kuitenkin Suomessa tapahtuvan kuormauksen, kuorman purkamisen tai muun työsuorituksen kestäessä tähän toimintaan osalliseen toiseen moottoriajoneuvoon kohdistunut vahinko niiltä osin kuin ei ole kysymys sellaisesta ajoneuvon osasta, joka on ollut työnsuorittajan huolehdittavana.
- *Jos valtiossa, jossa vahinko tapahtuu, ei ole Suomen liikennevakuutusta vastaavaa lakia, ei vakuutuksesta korvata vahinkoa, joka aiheutuu moottoriajoneuvon liikenteeseen käyttämisestä.*
- *vahinkoa, joka johtuu asbestista.*
- *vahinkoa, joka aiheutuu ydinvastuulaisissa (484/72) tai vastaavassa ulkomaisessa laissa tarkoitettua ydinvahingosta.*
- *tahallaan tai törkeällä tuottamuksella aiheutettua vahinkoa. Vahinkoa voidaan pitää tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella aiheutettuna mm. silloin, jos vahingon aiheuttanut teko, toimintatapa tai laiminlyönti on sisältänyt olosuhteet huomioiden huomattavan riskin vahingon syntymisestä.*
Vakuutuksesta korvataan kuitenkin tahallisesti ja törkeällä tuottamuksella aiheutettu vahinko, jos vakuutuksenottaja on työnantajana vastuussa työntekijän työssä aiheuttamasta vahingosta ja vakuutuksenottaja osoittaa, ettei se, eikä sen työnjohto tiennyt eikä heidän pitänytkään tietää työntekijän menettelystä.
- *vahinkoa, joka aiheutuu kunnian tai yksityiselämän loukkaamisesta.*
- *sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.*
- *vahinkoa, jos virhe, virheellisyys tai muu korvausvastuun peruste oli tai olisi pitänyt olla vakuutuksenottajan tiedossa vakuutuksen tullessa voimaan.*
- *vahinkoa, joka korvataan vakuutuksenottajan muusta vastuuvakuutuksesta.*

4 VARALLISUUSVASTUUVAKUUTUKSESTA KORVATTAVAT VAHINGOT JA NIIHIN LIITTYVÄT RAJOITUKSET

4.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vakuutetun liiton jäsenelle aiheuttama sellainen taloudellinen vahinko, joka ei ole yhteydessä henkilö- tai esinevahinkoon.

Edellytyksenä on lisäksi, että vakuutuksenottaja on vakuutuskauden aikana tapahtuneen teon tai laiminlyönnin seurauksena voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa vahingosta.

4.2 Rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata

- *vahinkoa, joka aiheutuu vakuutuksenottajalle itselleen toimeksiantosopimukseen perustuvan työn tuloksen korjaamiseksi suoritettua työtä tai työn uudelleen suorittamista siinäkin tapauksessa, että tuollaisen työn suorittaa joku muu kuin vakuutuksenottaja*
- *vakuutuksenottajan palveluksessa olevalle tai tällaiseen rinnastettavalle henkilölle taikka osakaskumppanille aiheutettua vahinkoa*
- *henkilö- eikä esinevahinkoa tai sellaiseen yhteydessä olevaa taloudellista vahinkoa. Esinevahingoksi katsotaan myös muun muassa käteisen rahan, arvopapereiden, käyttämättömien postimerkkien, kuponkien, vekselien, shekkien ja vastaavien saamistodistuksien tuhoutuminen, vaurioituminen tai hukkaan joutuminen*
- *vahinkoa, joka aiheutuu laskuvirheestä käteistä rahaa vastaanotettaessa tai maksettaessa*
- *vahinkoa siltä osin, kun korvausvastuu perustuu toimeksiantosopimuksen sellaiseen määräykseen, jolla vakuutuksenottaja on ottanut itselleen enemmän vastuuta, kuin hänellä olisi voimassa olevan oikeuden mukaan samassa sopimussuhteessa ilman tuollaista sopimusmääräystä*
- *vahinkoa, joka on aiheutunut vakuutuksenottajan kanssa samaan konserniin kuuluvalla yhtiöllä tai yrityksellä, joka enemmistöomistuksen perusteella tai muutoin kuuluu samaan määräysvaltaan kuin vakuutuksenottaja*
- *vakuutuksenottajan tai muun henkilön, jonka puolesta vakuutuksenottaja on vahingonkorvausvastuussa, tahallaan tai törkeällä tuottamuksella aiheuttamaa vahinkoa. Vahinkoa voidaan pitää tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella aiheuttamana mm. silloin, jos vahingon aiheuttanut teko, toimintatapa tai laiminlyönti on sisältänyt olosuhteet huomioiden huomattavan riskin vahingon syntymisestä*
- *sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta*
- *vahinkoa, joka korvataan vakuutuksenottajan muusta vastuuvakuutuksesta*

5 SUOJELUOHJEET

Vakuutuksenottajan on käytettävä alalla tavanomaisia toimeksiantosopimusehtoja.

Lisäksi vakuutuksenottajan on noudatettava vakuutuskirjaan merkittyjä tai muutoin kirjallisesti annettuja suojeluohjeita.

6 VAHINGOT SELVITTÄMINEN

6.1 Vakuutusyhtiön velvollisuudet

Vakuutusyhtiö selvittää, onko vakuutuksenottajalla vahingonkorvausvelvollisuutta ilmoitetusta, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta vahingosta, jonka määrä ylittää vakuutuksen oma- vastuun ja neuvottelee korvauksen vaattajan kanssa.

Jos vakuutuksenottaja korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido vakuutusyhtiötä, ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisesti oikea.

Jos vakuutusyhtiö on päässyt vahingonkäsijän kanssa sopimukseen vahinkojen korvaamisesta eikä vakuutuksenottaja tähän suostu, ei vakuutusyhtiö ole tämän jälkeen velvollinen korvaamaan sen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä korvaamaan enempää kuin se edellä mainitun sopimuksen perusteella olisi korvannut. Vakuutusyhtiö ei myöskään ole velvollinen selvittämään asiaa enempää.

6.2 Vakuutuksenottajan velvollisuudet

Vakuutuksenottaja on velvollinen

- omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn
- esittämään vakuutusyhtiölle kaikki hallussaan olevat tiedot, asiakirjat sekä muun aineiston, joilla on merkitystä vahingon selvittelyssä
- hankkimaan tai valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutkimukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin vakuutuksenottajan saatavilla, sekä
- varaamaan vakuutusyhtiölle mahdollisuuden myötävai- kuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaansaamiseen.

7 OIKEUDENKÄYNTI

Mikäli vahingonkorvausvaatimus, joka perusteeltaan koskee vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa, joutuu oikeuden käsiteltäväksi, on vakuutuksenottajan saatuaan tiedon oikeudenkäynnistä välittömästi ilmoitettava siitä vakuutusyhtiölle.

Jos vahingonkorvausvaatimus määrältään ja perusteeltaan koskee vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa, maksaa vakuutusyhtiö oikeudenkäynnistä aiheutuvat kustannukset edellyttäen, että

- vahinkoilmoitus on tehty ennen vastineen antamista ja
- vakuutusyhtiö hyväksyy käytetyn oikeudenkäyntiasiamiehen.

Jos oikeudenkäynnin kohteena on myös muita asioita, korvataan ainoastaan vakuutuksen piiriin kuuluvan korvausvaatimuksen osuus kustannuksista.

Vakuutusyhtiöllä on aina oikeus ottaa oikeudenkäynti hoidettavakseen.

8 KORVAUSSÄÄNNÖT

8.1 Vahingonkorvaus

Vakuutuksesta korvataan se vahingonkorvaus, jonka vakuutuksenottaja on velvollinen maksamaan. Vahingonkorvauksen määrä lasketaan vahingonkorvausta koskevien säännösten ja oikeuskäytännön mukaisesti. Jos usea on velvollinen yhteis- vastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, joka vastaa vakuutuksenottajan osuutta korvausvelvollisuudesta. Jos muuta perustetta ei ole, korvausta maksetaan pääluvun mukaisesti.

8.2 Torjuntakulut

8.2.1 Välittömästi uhkaavan vahingonvaaran torjuntakulut Vakuutetulla on vakuutustapahtuman välittömästi uhatessa tai satuttua velvollisuus huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Tämä velvollisuus koskee ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan välitön toiselle aiheutuvan vastuuvahingon uhka, mutta ei tätä pitemmälle ulottuvia vahingon jälkitoimia, ellei vakuutusyhtiön kanssa erikseen toimenpiteistä sovita. Näistä välttämättömistä toimenpiteistä aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta.

8.2.2 Lisäedellytykset torjuntakulujen korvaamiselle omalle tai hallussa olleelle omaisuudelle aiheutetuissa ympäristövahingoissa

Jos vakuutuksenottaja aiheuttaa ympäristövahingon omalle tai hallussa olleelle omaisuudelle kuten maaperälle, on edellä kohdassa 8.2.1 olevan lisäksi noudatettava seuraavaa.

Omalle tai hallussa olleelle omaisuudelle aiheutuvia vahinkoja ei korvata. Torjuntakuluja korvataan vain ja ainoastaan tilanteissa, joissa välitön vaara uhkaa jonkun muun omaisuutta esimerkiksi ympäristöä pilaavien aineiden kulkeutuessa pohjaveden tai maaperän kautta omalta maalta muualle.

Korvattavia toimenpiteitä ovat vain ne välttämättömät toimenpiteet, joilla vakuutuksesta korvattavan, jonkun toisen omaisuutta uhkaavan vahingon välitön uhka on saatu poistetuksi.

Ympäristövahingon satuttua voidaan joutua tekemään välitön vaaran torjuntaa laajempia toimenpiteitä syntyneen tilanteen loppuun hoitamiseksi. Näitä voivat olla esimerkiksi saastuneiden maamassojen kuljettaminen ja syntyneiden ongelmajätteiden hävittäminen tai neutralointi. *Näistä toimenpiteistä syntyneitä kustannuksia ei korvata vastuuvakuutuksesta torjuntakuluina siinäkään tapauksessa, että kyseessä ovat viranomaisten pakottavien määräysten mukaiset toimenpiteet.*

8.2.3 Toimenpiteet ympäristövahingoissa
Ympäristövahingon (ks. kohta 3.2) uhatessa tai satuttua vakuutuksenottajan on välittömästi ilmoitettava vahingosta vakuutusyhtiölle sen seikan varmistamiseksi, mitkä vahingon torjuntatoimenpiteet kuuluvat vastuuvakuutuksen korvauspiiriin (ks. kohdat 8.2.1 ja 8.2.2).

8.3 Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut

Vakuutuksesta korvataan lisäksi vahingon selvittelystä aiheutuneet kohtuulliset ja tarpeelliset kustannukset, ei kuitenkaan sellaisia vakuutuksenottajalle syntyviä selvityskustannuksia, jotka vakuutuksenottaja on vakuutusehtojen mukaan velvollinen itse maksamaan tai joista ei ole vakuutusyhtiön kanssa erikseen sovittu.

Oikeudenkäyntikulut korvataan kohdassa 7 kerrotulla tavalla.

8.4 Korvauksen enimmäismäärä

Yhden vahingon perusteella maksettavien korvausten yhteisenimmäismäärä on selvitys-, neuvottelu-, korko- ja oikeudenkäyntikustannukset mukaan lukien vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä.

Varallisuusvahingoissa (ks. kohta 4) yhden vakuutuskauden aikana todetuista vahingoista korvataan vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä enintään kaksinkertaisena.

Henkilörekisterilain tai henkilötietolain mukaisessa taloudellisessa vahingossa korvauksen enimmäismäärä on yhdessä vahingossa 20 000 euroa ja yhteensä yhden vakuutuskauden aikana todetuista henkilötiedon lainvastaisen käsittelyn aiheuttamista vahingoista enintään 40 000 euroa.

8.5 Sarjavahinko

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vahingoksi siitä riippumatta, onko vahingot todettu yhden vai useamman vakuutuskauden aikana. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan ne kohdistuneiksi siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

8.6 Omavastuut

Jokaisessa vahingossa vakuutuksenottajalla on vakuutuskirjaan merkitty omavastuu, joka vähennetään ehtojen mukaan laskettujen vahingonkorvauksen, torjuntakustannusten sekä selvitys-, neuvottelu-, korko- ja oikeudenkäyntikustannusten yhteismäärästä.

8.7 Erityisomavastuut

Avaimen katoamisesta aiheutuvasta vahingosta vakuutuksenottajan omavastuu on 10 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään 3 000 euroa ja enintään 20 000 euroa tai tätä suurempi vakuutuskirjaan merkitty omavastuun määrä.

OIKEUSTURVAVAKUUTUS

1 VAKUUTUKSEN TARKOITUS

Vakuutusyhtiö sitoutuu näiden ehtojen mukaisesti korvaamaan vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä riita-, rikos- ja hakemusasioissa kohdassa 4 tarkoitetuissa vakuutustapahtumissa.

Vakuutus koskee vakuutuskirjassa mainittua toimintaa.

2 VAKUUTETUT

Vakuutettuina ovat

- vakuutuskirjaan vakuutuksenottajaksi merkitty liitto
- vakuutuksenottajan palveluksessa olevat henkilöt
- sellaiset palkattomat tai satunnaiset työnsuorittajat, joiden aiheuttamista vahingoista vakuutuksenottaja voimassa olevan oikeuden mukaan on korvausvastuussa
- vakuutuksenottajan työntekijöihin rinnastettavat itsenäiset yrittäjät, joiden aiheuttamista vahingoista vakuutuksenottaja voimassa olevan oikeuden mukaan on korvausvastuussa.

3 TUOMIOISTUIMET JA VAKUUTUKSEN VOIMASSAOLOALUE

Vakuutus on voimassa EU- ja EFTA-maissa ja matkojen aikana näiden maiden välillä.

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta asioissa, jotka on saatettu vakuutuksen voimassaoloalueella käsiteltäviksi käräjäoikeudessa tai sen muutoksenhakuasteissa taikka välimiesmenettelyssä. Jos kyseessä on ilman oikeudenkäyntiä ratkaistava riita-asia, voidaan vakuutusta käyttää sellaisissa asioissa, jotka olisi vakuutuksen voimassaoloalueella voitu välittömästi saattaa edellä mainittujen tuomioistuinten käsiteltäväksi.

Vakuutuksesta ei siten korvata kuluja asioissa, jotka voidaan käsitellä yksinomaan hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa, esimerkiksi lääninhallituksessa, hallinto-oikeudessa, vakuutus-oikeudessa, työtuomioistuimessa, markkinatuomioistuimessa, kilpailuneuvostossa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

4 KORVATTAVAT VAKUUTUSTAPAHTUMAT

4.1 Vakuutustapahtuman määritelmä

4.1.1 Riita- ja hakemusasiassa

- vakuutustapahtumalla tarkoitetaan riidan syntymistä. Riita on syntynyt, kun vaatimus on todisteellisesti kiistetty perusteeltaan tai määrältään.

4.1.2 Rikosasiassa

- vakuutustapahtumalla tarkoitetaan vakuutetun esittämän rikokseen perustuvan yksityisoikeudellisen vaatimuksen kiistämistä perusteeltaan tai määrältään - vakuutustapahtumalla tarkoitetaan syytteen nostamista ja jatkamista vakuutettua vastaan asianomistajan toimesta, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut. Syyte on nostettu, kun asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansliin. Syytettyä on jatkettu, kun asianomistaja on ilmoittanut syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistuimelle sen jälkeen, kun virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

4.2 Vakuutuksesta korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneet vakuutustapahtumat. Jos vakuutus kuitenkin vakuutustapahtuman sattuessa on ollut voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta, tulee myös niiden seikkojen, joihin riita, vaatimus tai syyte perustuu, olla syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana. Vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan tällöin se aika, jonka vakuutus vakuutetun osalta on yhtäjaksoisesti ollut voimassa vastaavansisältöisenä yhdessä tai useammassa vakuutusyhtiössä tai vakuutusyhdistyksessä.

4.3 Yksi vakuutustapahtuma

Kysymyksessä on yksi vakuutustapahtuma silloin kun,

- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella tai
- vakuutetulla on useita riita-, rikos- tai hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen.

5 VAKUUTUSTAPAHTUMIIN LIITTYVÄT RAJOITUKSET

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

- *jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa*
- *joka liittyy muuhun kuin vakuutuskirjassa mainittuun toimintaan*
- *joka liittyy vakuutetun yrityksen, yrityksen omistukseen oikeuttavien osakkeiden tai sen yhtiöosuuden luovutukseen*
- *jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys*
- *jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina; vakuutuksesta korvataan kuitenkin vakuutuksenottajan kustannukset*
- *joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on vakuutetulle siirretty, ellei siirrosta riidan syntyessä ole kulunut kahta vuotta*
- *jossa on kysymys virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamista syytteestä tai tällaisen syytteen vireillä ollessa asianomistajan syytteessä olevaa vakuutettua kohtaan esittämästä yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta*
- *jossa on kysymys oikeushenkilön rangaistusvastuusta*
- *joka koskee vakuutettua vastaan esitettyä sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella.* Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vakuutuksenottajan kustannukset, mikäli asi-

assa hänen osaltaan on kysymys työnantajan korvausvastuusta.

- *joka liittyy vakuutetun esittämään sellaiseen tekoon perustuvaan yksityisoikeudelliseen vaatimukseen, josta tämä on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella*
- *josta vakuutetulle aiheutuvat kustannukset korvataan vastuvakuutuksesta tai autovakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta*
- *joka liittyy konkurssiin*
- *joka liittyy ulosottoon, ulosottolaisissa tarkoitettuun täytäntöönpanoriitaan tai ulosottoon liittyvään täytäntöönpanoon*
- *jossa on kysymys yrityksen saneerauksesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaisesta menettelystä tai maaseutuelinkeinolain mukaisesta maatalouden harjoittajan vapaaehtoisesta velkajärjestelystä*
- *jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuutustapahtumasta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta*
- *jota käsitellään ryhmäkanteena ja jossa vakuutettu on hakijana tai ryhmän jäsenenä*
- *joka liittyy patenttiin tai muuhun aineettomaan oikeuteen.*

6 TOIMENPITEET VAKUUTUSTAPAHTUMAN SATUTTUA

6.1 Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, on siitä kirjallisesti ilmoitettavavakuutusyhtiölle etukäteen. Vakuutusyhtiö antaa tällöin vakuutetulle kirjallisen korvauspäätöksen.

6.2 Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä. *Jos vakuutettu ei käytä lainkaan asiamiestä tai käyttää asiamiehenään muuta kuin oikeustieteen kandidaatin tai vastaavan ulkomaisen tutkinnon suorittanutta asiamiestä, vakuutuksesta ei suoriteta korvausta.*

6.3 Vakuutetun on oikeudenkäynnissä ja sovinto- neuvotteluissa vaadittava vastapuolelta täysimääräisesti korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan. *Jos vakuutettu ilman perusteltua syytä ei vaadi vastapuolelta kulujaan, vakuutuksesta suoritettavaa korvausta voidaan vakuutus sopimuslain mukaan alentaa tai se evätä.*

6.4 Vakuutetulla ei ole oikeutta myöntää asian hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrää vakuutusyhtiötä sitovasti.

Vakuutetun mahdollisesti asiamiehelleen suorittama korvaus asiamiehen palkkioista ja kuluista ei sido vakuutusyhtiötä arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta.

7 KORVAUSSÄÄNNÖKSET

7.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden ylärajana jokaisessa vakuutustapahtumassa. Yhden vakuutuskauden aikana korvataan vakuutusmäärä enintään kaksinkertaisena.

7.2 Omavastuu

Korvattavista kustannuksista vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

7.3 Korvattavat kustannukset

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta aiheutuneet vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti.

7.3.1 Korvauksen hakeminen oikeusturvavakuutuksesta
Vakuutetun asiamiehen palkkiot ja kulut, mikäli oikeusturva-etu on myönnetty.

7.3.2 Riita- ja hakemusasiassa
Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut, jos on kysymys asiasta, jota on käsitelty tai joka olisi voitu välittömästi saattaa käsiteltäväksi kohdassa 3 mainituissa tuomioistuimissa.

Jos edellytyksenä asian saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi taikka jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kustannukset korvataan siitä lukien, kun sanottu edellytys on täyttynyt.

Asiamiehen palkkiot ja kulut, jos edellä tässä kohdassa tarkoitettua riitaa on tuomioistuinmenettelyn sijasta käsitelty kulluttajavalituslautakunnassa, vakuutuslautakunnassa tai muussa vastaavassa elimessä.

7.3.3 Rikosasiassa

7.3.3.1 Asianomistajana
Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siltä osin, kun oikeudenkäynnissä on ollut kysymys rikoksesta johtuvasta vakuutetun yksityis-oikeudellisesta vaatimuksesta.

7.3.3.2 Vastaajana
Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos kysymyksessä on asianomistajan vakuutettua vastaan ajama syyte silloin, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

7.3.4 Muutoksenhausta korkeimpaan oikeuteen
Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty.

Ylimääräisten muutoksenhakukeinojen käyttämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, tuomion purkamisen tai palauttanut menetetyn määräjän.

7.3.5 Yhteinen intressi
Mikäli asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta intressistä taikka vakuutetulla on vakuutus tapauksessa valvottavana yhteinen etu tällä vakuutuksella vakuutamattomien kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kustannuksista.

7.4 Korvauksen määrä ja sen laskeminen sekä arvonlisävero
Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Jos tuomioistuin ei asianosaisten myöntämisen vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista, tai jos asia on ratkaistu sovintoteitse, korvattavat kustannukset määrätään ottaen huomioon myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta arvioitaessa otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu.

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään asianajolaskuun tai oikeudenkäyntikuluihin sisältyvän veron, korvauksesta vähennetään kustannuksiin sisältyvä arvonlisävero.

7.5 Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata

- Vakuutuksesta ei korvata*
- *vakuutetun maksettavaksi tuomittuja tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja*
 - *tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia*
 - *vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulon- tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukustannuksia eikä sitä lisäkustannusta, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta, kustannuksia lisäävästä tai tarpeettomia kustannuksia aiheuttavasta menettelystä*
 - *oikeustieteellisen asiantuntijalausunnan bankkimisestä aiheutuneita kuluja*
 - *rikosilmoituksen tekemisestä ja rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kuluja*
 - *kustannuksia sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuin ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä*
 - *kustannuksia, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheuttomaksi, taikka muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet*
 - *kustannuksia oikeudenkäynnistä, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aihetta, taikka muutoin ovat tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin*
 - *maksuttomasta oikeudenkäynnistä annetun lain perusteella valtion varoista suoritettuja oikeudenkäyntikuluja eikä yleisestä oikeusaputoiminnasta annetun lain perusteella valtion toimesta ja kustannuksella tapahtuvaa oikeusavun antamista*
 - *välimiesten palkkioita ja kuluja.*

7.6 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

7.6.1 Vakuutusyhtiö suorittaa korvauksen vakuutetun oikeudenkäyntikuluista ja asianajokuluista oikeusasteittain. Lopullinen korvaus suoritetaan tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen jälkeen.

7.6.2 Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään asianajolaskuun sisältyvän veron, vakuutusyhtiö suorittaa vakuutetulle korvauksen asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista vakuutetun suorittamaa maksettua laskua vastaan.

7.6.3 Vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, minkä vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle, mikäli se on saatu perityksi maksuvelvolliselta.

7.6.4 Jos vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on maksamatta, vakuutettu on velvollinen ennen korvauksen suorittamista siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen vakuutusyhtiölle vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.

Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kustannuksistaan itse sen vuoksi, että kustannukset ylittävät kohdassa 7.1 mainitun enimmäiskorvauksen, vakuutettu on velvollinen siirtämään vastapuolen kulukorvauksesta vakuutusyhtiölle sen osan, joka ylittää vakuutetun itse maksaman osuuden.

1 VAKUUTUKSEN VOIMASSAOLOALUE

Vakuutus koskee vahinkoja, jotka syntyvät Suomessa.

2 KORVATTAVAT VAHINKOTAPAHTUMAT JA NIIHIN LIITTYVÄT RAJOITUKSET

2.1 Korvattavat vahinkotapahtumat

Vakuutuksesta korvataan jäljempänä kohdassa 2.2 määriteltyinä aikana tapahtuneen teon tai laiminlyönnin aiheuttamat vahingot, mikäli ne kohdistuvat välittömästi vakuutus kirjassa mainittuun vakuutuksenottajan järjestötoimintaan kuuluvaan varallisuuteen, kun vakuutuksenottajaan työsopimus-, toimeksianto- tai luottamussuhteessa oleva henkilö on aiheuttanut vahingon voimassa olevan oikeuden mukaan rangaistavaksi säädetyllä, tahallisella rikoksella, jolla on pyritty hankkimaan taloudellista hyötyä.

2.2 Ajalliset rajoitukset

2.2.1 Vakuutuksesta korvataan vain vakuutuskauden aikana syntyneet vahingot, jotka todetaan viimeistään 12 kuukauden kuluessa vakuutuskauden päättymisen jälkeen.

2.2.2 Vakuutuksesta ei korvata vahinkoja, jotka aiheutuvat ennen vakuutuksen voimaantuloa tapahtuneista teoista tai laiminlyönneistä taikka niiden peittämiseksi vakuutuskauden aikana tapahtuvista teoista tai laiminlyönneistä.

2.2.3 Vakuutuksesta ei korvata vahinkoja, joita ei ole todettu kolmessa vuodessa teon tai laiminlyönnin tapahtumisesta tai siitä, kun tekoon tai laiminlyöntiin syyllistynyt työntekijä on kuollut, siirtynyt eläkkeelle, eronnut tai erotettu.

2.3 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot

Vakuutuksesta ei korvata

- *vahinkoa, joka aiheutuu anastamisesta tai vahingonteosta, jos vakuutuksenottajan toimitiloihin on murtauduttu sen rakenteita tai lukkoja vahingoittaen taikka tunkeuduttu muunlaista väkivaltaa käyttäen tai avaimella, joka on saatu haltuun murtautumisen tai ryöstön yhteydessä*
- *vahinkoa, joka aiheutuu ryöstöstä, laittomasta uhkauksesta tai kiristyksestä taikka niiden yrityksestä*
- *vahinkoa, joka aiheutuu erehdyksestä tai muusta tahattomasta toimenpiteestä taikka tällaisesta laiminlyönnistä*
- *vahinkoa, jonka vakuutuksenottaja, tämän omistaja, lakimääräinen edustaja tai toimeksiantajan jäsen aiheuttaa*
- *vahinkoa, kun vahinkotapahtumaa ei voida määrittellä*
- *vahinkoa, joka aiheutuu muulle kuin vakuutuksenottajalle*
- *vahinkoa, jonka varalle vakuutuksenottajalla on muu vakuutus.*

3 KORVAUSSÄÄNNÖKSET

3.1 Korvattava vahinko

Vakuutuksesta korvataan rikoksen välittömästi vakuutuksenottajalle aiheuttama rahan, saatavien, arvopapereiden, tavaroiden, tietojen tai ohjelmien menetys tai vahingoittuminen.

3.2 Korvaamatta jäävät vahingot ja kustannukset

3.2.1 *Vakuutuksesta ei korvata epäsuoria tai välillisiä vahinkoja, kuten*

- *liiketoiminnan keskeytymisestä tai häiriintymisestä aiheutuvia vahinkoja tai menetyksiä*
- *korkotappiota tai -menetyksiä eikä*
- *rikoksen aiheuttamia selvitys- ja tilintarkastuskustannuksia eikä vakuutuksenottajan tekemistä selvitys-, tarkastus- ja tutkimustoimista aiheutuvia kustannuksia.*

3.2.2 *Vakuutuksesta ei korvata vahinkoja tai menetyksiä, jotka aiheutuvat luottamuksellisten tietojen taikka ammatti- tai yritys salaisuuksien paljastamisesta.*

3.2.3 *Vakuutuksesta ei korvata vahinkoja, jotka aiheutuvat tekijänoikeuksien ja muiden aineettomien oikeuksien loukkaamisesta.*

3.3 Vahingon määrä

Rahan, saatavien ja arvopapereiden menetykset korvataan sen arvon mukaan, joka niillä oli vahingon syntyessä.

Tietovälineelle tallennettujen tietojen ja ohjelmien korvauserusteena ovat vastaavien ohjelmien ja tietojen uudelleenmuodostamisesta syntyvät kustannukset, joita ovat tarvittavat hankintakulut, materiaali- ja työkustannukset sekä tietokoneajokustannukset.

Jos menetettyjen tietojen tai ohjelmien uudelleenmuodostaminen ei ole tarpeellista tai jos sitä ei tehdä kahden vuoden kuluessa vahinkotapahtumasta, korvataan ainoastaan kustannukset, jotka aiheutuvat tuhoutuneiden tai vahingoittuneiden tietovälineiden uusimisesta.

3.4 Omavastuu ja vakuutusmäärä

Vakuutuksenottajalla on vakuutus kirjassa mainittu omavastuu vahingon määrästä jokaisessa vahinkotapahtumassa.

Saman vakuutuskauden aikana sekä yhdestä vahinkotapahtumasta syntyneet vahingot korvataan yhteensä enintään vakuutus kirjaan merkittyyn vakuutusmäärään saakka.

Yhden henkilön tai useiden henkilöiden yhdessä tekemien samantyyppisten rikosten taikka saman rikoksen aiheuttamat vahingot katsotaan yhdeksi vahinkotapahtumaksi, jonka ajankohtana pidetään ensimmäisen vahingon syntymistä.

4 SUOJELUOHJEET

4.1 Inventointi ja tilintarkastus

Vakuutuksenottajan on vähintään kerran vuodessa tehtävä tavaravaraston ja koneiden inventointi sekä inventaarin tarkastus samoin kuin järjestettävä asianmukainen tilintarkastus ja valvonta.

4.2 Ohjeistus

Vakuutuksenottajalla tulee olla

- yritysjohtajan hyväksymät kirjalliset ATK-turvallisuusohjeet
- ohjeet systeemien, ohjelmien ja käytön dokumentoinnista
- kirjalliset ohjeet toistuvien työtehtävien suorittamisesta sekä siitä, kuka vastaa näiden ohjeiden muuttamisesta, jakelusta ja säilyttämisestä
- tietojärjestelmien käyttäjille ja päätteille määritellyt käyttöoikeudet.

4.3 Suojeluohjeiden noudattaminen

Vakuutusnottajan on noudatettava vakuutusyhtiön vakuutusehdoissa, vakuutuskirjassa tai muutoin kirjallisesti antamia suojeluohjeita, jotka on tarkoitettu vahingon ehkäisemiseksi tai rajoittamiseksi. *Suojeluohjeiden noudattamatta jättämisen perusteella korvausta voidaan vakuutusopimuslain 51 §:n mukaan vähentää tai se evätä.*

4.4 Vahingonvaaran lisääntymisestä ilmoittaminen

Vakuutusnottajan on viipymättä ilmoitettava vakuutusyhtiölle, jos vakuutusopimusta tehtäessä ilmoitetuissa tai vakuutuskirjaan merkityissä olosuhteissa on tapahtunut muutos, joka lisää vahingonvaaraa. Vaaraa voivat lisätä esimerkiksi vakuutuskohteen käytön muuttuminen tai korjaus-, muutos- tai lajennustoimet tai muuttuneet kuljetusolosuhteet.

Ilmoituksen laiminlyömisestä voi vakuutusopimuslain 45-47 §:n mukaan seurata, että korvausta vähennetään tai se evätään taikka että vakuutusopimus sanotaan lakkaavaksi 14 päivän kuluttua.

Kun vakuutusyhtiö on saanut ilmoituksen vahingonvaaran lisääntymisestä, se on velvollinen ilmoittamaan vakuutusnottajalle, mitä vaaran lisääntyminen vaikuttaa vakuutusopimukseen. Jos vakuutusyhtiö laiminlyö ilmoittamisen, se menettää oikeutensa vedota vaaran lisääntymiseen.

Jos vakuutusnottaja ei hyväksy vaaran lisääntymisen vuoksi korotettua maksua tai muutettuja ehtoja, hänellä on oikeus irtisanoa sopimus lakkaavaksi 14 päivän kuluttua. Irtisanominen on toimitettava kirjallisena 30 päivän kuluessa siitä, kun vakuutusyhtiö ilmoitti maksun tai ehtojen muuttumisesta.

5 MENETTELY VAHINGON SATTUESSA

5.1 Vahingon rajoittaminen

Vakuutusnottaja on velvollinen kykynsä mukaan huolehtimaan vahingon rajoittamisesta tai torjumisesta.

Jos vahinko on ulkopuolisen aiheuttama, vakuutusnottajan on ryhdyttävä toimiin, jotka varmistavat Vakuutusyhtiölle mahdollisuuden periä maksamansa korvaus takaisin vahingon aiheuttajalta. Tällaisia toimia ovat esimerkiksi vahingon aiheuttajan sekä mahdollisten todistajien nimen ja osoitteen muistiin merkitseminen. Tavarankuljetuksissa tavarantoimittajan tulee tehdä kirjallinen huomautus ja korvausvaatimus vahingosta kuljettajalle tai tämän edustajalle ennen tavarantoimitusta, tai jollei vahinko ole heti todettavissa, välittömästi kun vahinko havaitaan.

Jos vakuutusnottaja lyö näitä toimia laimin, korvausta voidaan vakuutusopimuslain 52 §:n mukaan vähentää tai se voidaan evätä.

5.2 Vahingosta ilmoittaminen poliisille ja sen selvittäminen

Vahingosta on viipymättä ilmoitettava vakuutusyhtiölle ja rikoksesta poliisille.

Vakuutusyhtiölle on varattava tilaisuus vahingon tarkastamiseen. Vakuutusnottaja on velvollinen esittämään yhtiölle ne asiakirjat ja tiedot, joilla on merkitystä vahinkotapahduman selvittämisessä. Vakuutusyhtiö korvaa pyytämiensä poliisitutkintapöytäkirjojen lunastuskustannukset.

Jos vakuutusnottaja laiminlyö tässä kohdassa mainitut velvollisuudet tai jos hän vilpillisesti antaa vahingon selvittelyyn vaikuttavia vääriä tietoja, korvausta voidaan vakuutusopimuslain 21-23 §:n mukaan vähentää tai se evätä.

5.3 Tahallisuus, alkoholin vaikutus

Korvausta voidaan vähentää tai se voidaan evätä, jos vakuutusnottaja on aiheuttanut vahingon

- tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella
- alkoholin tai muun huumaavan aineen vaikutuksen alaisena ja tämä seikka on oleellisesti vaikuttanut vahingon syntyyn tai määrään.

6 VAKUUTUSYHTIÖN TAKAUTUMISOIKEUS

Jos elinkeino-, ammatti- tai ansiotoiminnan harjoittaja tai julkisyhteisö on korvausvelvollinen vahingosta, siirtyy vakuutusnottajan oikeus vaatia korvausta vahingon aiheuttajalta vakuutusyhtiölle siihen määrään saakka kuin se on suorittanut korvausta vahingosta. Takautumisoikeus syntyy myös sitä kohtaan, jokatuoittamuksesta riippumatta on voimassa olevan oikeuden mukaan vastuussa vahingosta.

Jos vahingon on aiheuttanut joku muu tai jos korvaus on maksettu työnantajan vastuun perusteella, siirtyy oikeus vaatia korvausta vahingon aiheuttajalta vakuutusyhtiölle vain, jos vahinko on aiheutettu tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella taikka alkoholin tai muun huumaavan aineen vaikutuksen alaisena.

7 SODAN JA YDINVAHINGON VAIKUTUS VAKUUTUSYHTIÖN VASTUUSEEN

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- sodasta, kapinasta, vallankumouksesta tai muusta senkaltaisesta syystä
- ydinvastuulaissa tarkoitettua ydinvahingosta.

1 YLEISTÄ

1.1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti vakuutustapahtumasta vakuutuksen kohteelle aiheutunut suoranainen esinevahinko sekä ehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset. Korvausta maksetaan vain jos vakuutuksen kohteella ei ole ajoneuvovakuutusta tai muuta autovakuutusta.

1.2 Vakuutusmuoto

1.2.1 Isokasko

Isokasko sisältää vaunuvahinko-, hirvivahinko-, ilkivalta-, palo-, varkaus-, autopalvelu- ja oikeusturvavakuutuksen.

2 VAKUUTUKSEN KOHDE

2.1 Vakuutuksen kohteena ovat

- vakuutus kirjassa määritellyt moottoriajoneuvot
- ajoneuvossa käytettäväksi tarkoitettut tavanomaiset lisälaitteet ja varusteet kohdassa 2.3 mainituin rajoituksin, toinen erilainen (kesä- tai talvi-) rengaskerta vanteineen.

2.2 Radio- ja soitinlaitteet sekä puhelimet

Radio- ja soitinlaitteet ovat vakuutuksen kohteena vain, jos ne ovat kiinnitettynä ajoneuvoon tai ajoneuvossa olevaan asennustelineeseen ja lisäksi kytkettyinä ajoneuvon virtapiiriin tai antenniin.

Puhelimista vakuutuksen kohteena ovat vain sellaiset, jotka ovat kiinteästi ajoneuvoon asennettuja ja lisäksi kytkettyinä joko ajoneuvon virtapiiriin tai antenniin. Lisäksi radio- ja soitinlaitteiden sekä puhelinten tulee olla tarkoitettu käytettäväksi yksinomaan vakuutus kirjassa määritellyssä moottoriajoneuvossa.

Radio- ja soitinlaitteista enimmäiskorvaus on 2 600 euroa.

2.3 Vakuutuskelvottomat kohteet

Vakuutuskelvottomia kohteita ovat

- matkapuhelimet lukuun ottamatta puhelimeen liittyvää hands free -laitetta
- ATK- ja telekopiolaitteet, jos niistä ei ole erikseen sovitun vakuutus sopimuksessa
- ohjelmatalenteet ja levykkeet
- kilpailukäyttöön tarkoitettut varusteet ja rakenteet
- helmiäishoito-, koriste- ja muut erikoismaalaukset alkuperäismaalauksia lukuun ottamatta
- turvallisuus- tai viranomais määräysten vastaiset tai vastaisesti asennetut laitteet
- äänitteet ja kuvanaubat, puhelinten vara-akut, kuor- mauspeitteet
- muut kuin ajoneuvon vakiovarusteisiin kuuluvat työkalut
- vara- ja kaksoiskappaleet sellaisille ajoneuvon osille ja lisälaitteille, joita tavanomaisesti on vain yksi. Tällöin vakuutukseen sisältyy se osa tai laite, joka on ajoneuvoon asennettuna.

2.4 Oikeusturvavakuutuksen vakuutetut

Vakuutukseen liittyvän oikeusturvavakuutuksen vakuutettui- na ovat vakuutetun moottoriajoneuvon omistaja, haltija ja kul- jettaja, kukin tässä ominaisuudessaan.

Oikeusturvavakuutuksesta lähemmin ehtojen kohdassa 8.

3 VAKUUTUKSEN VOIMASSAOLOALUE

Vakuutus on voimassa kaikkialla Euroopassa *paitsi henkilö- autojen varkausvakuutus, joka ei ole voimassa Virossa, Latvi- assa, Liettuassa, Puolassa, Venäjällä, Valko-Venäjällä eikä Uk- rainassa.*

4 KORVATTAVAT VAHINGOT JA NIIHIN LIITTYVÄT RAJOITUKSET

4.1 Vaunuvahinkovakuutus

4.1.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka välittömästi aiheutuu vakuutuskohteelle tieltä suistumisesta tai kaatumisesta, tien sortumisesta, törmäyksestä tai muusta äkillisestä ja vakuutus- kohdetta ulkoapäin vahingoittavasta syystä.

4.1.2 Rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutuskohteen, sen osan tai lisä- laitteen särkymistä tai vahingoittumista, joka ei ole tapahtu- nut kohdan 4.1.1 mukaisen vahingon yhteydessä (ks. myös kohtia 4.7 ja 5).

4.2 Hirvivahinkovakuutus

Hirvivahinkovakuutuksesta korvataan vahinko, joka on välit- tömästi aiheutunut yhteentörmäyksestä hirvieläimen kanssa. Hirvieläimen väistämisestä aiheutunutta vahinkoa ei korvata tästä vakuutuksesta, vaan se voidaan korvata vain vaunuva- hinkovakuutuksesta.

4.3 Ilkivaltavakuutus

4.3.1 Korvattavat vahingot

Ilkivaltavakuutuksesta korvataan tahalliseen vahingonteosta vakuutuksen kohteelle aiheutunut vahinko, jonka tapahtuma- aika ja -paikka voidaan tarkoin määrittellä. Tahallista vahin- gontekoa on nimenomaisesti vahingoittamistarkoituksessa suoritettu vakuutuksen kohteen vaurioittaminen.

4.3.2 Rajoitukset

Lukitsematonta ajoneuvoa luvattomasti käytettäessä sille ai- heutettua ilkivaltavahinkoa ei korvata tästä vakuutuksesta. Pysäköitynä olleen lukitsemattoman ajoneuvon sisätilassa ai- heutettua vahinkoa ei myöskään korvata. Vakuutuksesta ei korvata toisella ajoneuvolla aiheutettua vahinkoa.

4.4 Palovakuutus

4.4.1 Korvattavat vahingot

Palovakuutuksesta korvataan palovahinko, joka on aiheutu- nut irtipäässeestä tulesta tai vakuutuksen kohteen sähkölait- teissa tapahtuneesta oikosulusta.

4.4.2 Rajoitukset

Palovakuutuksesta ei korvata pelkästään generaattorissa, säh- kömoottorissa, akussa tai muussa sähkölaitteessa, esim. radio- tai soitinlaitteissa tai moottorin ohjainlaitteessa tapahtuneesta oikosulusta eikä ajoneuvon moottorissa tai pakoputkistossa tapahtuneesta palosta tai räjähdyksestä niille itselleen aiheu- tunutta vahinkoa.

4.5 Varkausvakuutus

4.5.1 Korvattavat vahingot

Varkausvakuutuksesta korvataan vakuutuksen kohteen menet- tämisestä tai vahingoittumisesta aiheutunut vahinko vain, jos

- syynä on ollut ajoneuvoon, sen vakiovarusteeseen tai vakuutuksen kohteena olevaan lisälaitteeseen kohdistunut varkaus, rikoslain 28 luvun 7 ja 8 § tarkoitettu luvatonkäyttöönotto taikka näiden yritys ja
- teon kohde on ollut teon tapahtuessa lukittu tai lukitus- tai jatkuvasti vartioidussa säilytysuojassa ja
- vakuutuksenottaja tai muu vakuutettu on vaatinut rangaistusta tehdystä rikoksesta.

Jos jokin edellä tarkoitetuista teoista on tehty avaimia käyttäen, suoritetaan korvaus vakuutuksesta vain, jos teon tekijä on saanut vakuutuskohteen tai sen säilytysuojan avaimet haltuunsa murren yhteydessä tapahtuneella varkaudella tai ryöstön yhteydessä.

4.5.2 Lukitus

Ajoneuvo katsotaan lukituksi ajoneuvoksi vain siinä tapauksessa, että sen koritila on suljettu ja lukittu ja virta-avain varakappaleineen on poistettu ajoneuvosta.

4.5.3 Ilmoitus vakuutusyhtiölle

Vakuutettu on velvollinen heti ilmoittamaan vakuutusyhtiölle, jos teon suorittaja on saatu selville tai varastettua omaisuutta saadaan takaisin.

4.6 Autopalveluvakuutus

4.6.1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksesta korvataan näiden ehtojen mukaisesti vakuutetulla ajoneuvolla jo aloitetun matkan keskeytymisestä aiheutuneita ylimääräisiä kuluja, kun keskeytymisen syy on ajoneuvoon tullut vika tai vaurio. Vakuutuksen kohteena on myös matkan aikana mukana oleva perävaunu.

4.6.2 Korvaussäännökset

Vakuutuksesta korvataan

- kustannukset ajoneuvon tielle nostamisesta,
- ajokelvottoman ajoneuvon hinaaminen lähimpään korjaamoon,
- hinauskulujen sijasta, jos vaurio tai vika korjataan tapahtumapaikalla, korjaustyöstä aiheutuneet asentajan työ- ja matkakulut kuitenkin enintään hinauskulujen määrään saakka.

Vakuutuksesta korvataan korjatun, korjauskelvottomaksi vaurioituneen tai luvattoman käyttöönoton jälkeen löydetyn ajoneuvon sekä sen kuljettajan kuljettaminen koti-, määrä- tai lähtöpaikkakunnalle ja matkustajan kuljettaminen määrä- tai lähtöpaikkakunnalle, jos matkaa ei voida jatkaa sen vuoksi, että

- matkalla Suomessa vaurioituneen tai vioittuneen ajoneuvon korjaus käyttökuntoon kestää niin kauan, että matkan jatkaminen muulla kulkuneuvolla on ollut välttämätöntä
- ajoneuvo on varastettu ja matkaa on ollut jatkettava muulla kulkuneuvolla.

4.6.3 Rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- *polttoaineen loppumisesta*
- *käyttökuntoisen vararenkaan puuttumisesta*
- *ajoneuvon tai sen osan puutteellisesta kunnossapidosta tai liian kovasta rasituksesta tai*
- *siitä, ettei ajoneuvoa pakkasen, sateen tms. ilmastollisten olosuhteiden vuoksi saada käynnistetyksi tai liikkeelle*
- *ajoneuvon uppoamisesta jäihin muualla kuin yleisesti käytettävällä tieviranomaisten turvallisuusvaatimukset täyttävällä talvitiellä*
- *osallistuttaessa kilpailuun tai kilpailun harjoitukseen*
- *avainten katoamisesta.*

Korvausta voidaan vähentää tai se voidaan evätä, jos vahinko on

aiheutunut siitä, että vakuutettu tai häneen yleisten sopimusehtojen kohdassa 8 samastettu henkilö on laiminlyönyt näiden ehtojen kohdan 5 mukaisia suojeleohjeita tai tuottanut vahingon yleisten sopimusehtojen kohdassa 7 määritellyissä olosuhteissa.

4.6.4 Korvauksen laajuus ja korvaussäännökset

4.6.4.1 Yleistä

Vakuutusyhtiö täyttää korvausvelvollisuutensa korvaamalla kotimatkan, noutamisen tai kuljetuksen Pohjoismaissa olevalle koti-, määrä- tai lähtöpaikkakunnalle.

Kustannukset lähtö- tai määräpaikkakunnalle korvataan enintään kotimatkasta aiheutuvien kustannusten määrään saakka. Lisäkustannuksia, jotka aiheutuvat muiden henkilöiden kuin ajoneuvon kuljettajan tai matkustajien kuljettamisesta, ei korvata.

4.6.4.2 Näyttö todellisista kustannuksista

Korvattavan kustannuksen määrä on näytettävä todeksi asianmukaisella tositteella. Kun korvausta haetaan ajoneuvolle aiheutuneen vaurion tai ajoneuvoon syntyneen vian vuoksi, on tarvittaessa esitettävä korjaamon todistus. Vakuutusyhtiölle on toimitettava muutkin selvitykset, joita se vaatii.

4.6.4.3 Enimmäiskorvaus

Ajoneuvon tielle nostosta ja hinaamisesta lähimmälle korjaamolle aiheutuneiden kustannusten lisäksi korvataan edellä kohdassa 4.6.2 mainituista välittömistä kuljetus-, nouto- ja matkakustannuksista ja muista matkan keskeytymisestä aiheutuneista ylimääräisistä kuluista, kuten yöpymiskuluista, enintään 170 euroa.

4.6.4.4 Omavastuu

Vakuutuksesta suoritettavaan korvaukseen ei sovelleta omavastuuta.

4.6.5. Autopalveluvakuutuksen erityisehdot vahingon tapahtuessa ulkomailla

4.6.5.1 Yöpymiskustannukset

Jos ajoneuvon korjaamiseen liikenneturvallisuuden vaatimaan käyttökuntoon kuluu enintään kolme (3) työpäivää, korvataan ylimääräiset yöpymiskustannukset.

4.6.5.2 Matkakustannukset

Jos ajoneuvon korjaamiseen liikenneturvallisuuden vaatimaan käyttökuntoon kuluu enemmän kuin kolme (3) työpäivää ja matkan jatkaminen tästä syystä muulla kulkuneuvolla on ollut välttämätöntä, korvataan kuljettajan kotimatka- tai matkan jatkamiskulut.

Matkustajien matkan jatkamiskulut korvataan lähtö- tai määräpaikkakunnalle.

4.6.5.3 Enimmäiskorvaus

Kohdissa 4.6.5.2 ja 4.6.5.4 luetellut matka- ja kuljetuskustannukset korvataan halvimalla kuljetusvälineellä vakuutuksen voimassaoloalueella kuitenkin enintään kotimatkasta aiheutuvien kustannusten määrään saakka.

4.6.5.4 Ajoneuvon kuljetuskustannukset

Vakuutuksesta korvataan kohdassa 4.6.5.2 mainitussa tapauksessa myös ulkomailla korjatun ajoneuvon kuljetuskustannukset koti-, lähtö- tai määräpaikkakunnalle.

Jos ajokelvottomaksi vaurioituneen ajoneuvon korjaus suoritetaan vasta Suomessa korvataan tästä aiheutuneet ajoneuvon kuljetuskustannukset. Myös ne kustannukset, jotka aiheutuvat ajoneuvon kuljetuksesta ulkomailta kotipaikkakunnalle, korva-

taan, kun ajoneuvon jättäminen ulkomaille on ollut välttämättömänä kuljettajan sairauden, tapaturman tai kuoleman johdosta.

4.6.5.5 Matka- tai kuljetusjärjestelyt

Jos vahinko on sattunut muualla kuin Pohjoismaissa, matka tai kuljetus järjestetään yleensä SOS-International A/S-yhtiön välityksellä.

4.6.5.6 Välilliset vahingot

Kun vakuutusyhtiö tai SOS-International A/S-yhtiö pyynnöstä antaa apua vahinkotapahtuman johdosta, ei se ole vastuussa eikä korvausvelvollinen vahingosta, joka

- on aiheutunut avunantotoimenpiteen seurauksena
- on sattunut kuljetuksen aikana ajoneuville, kuljettajan tai matkustajan matka- tai muille tavaroille, ellei vahinko ole vakuutusyhtiön tai SOS-International A/S-yhtiön järjestämän kuljettajan tuottama tai
- on aiheutunut kuljetuksen viivästyisestä.

4.7 Vahingot, joita esinevakuutuksesta ei korvata

Kohtien 4.1 - 4.5 mukaisista vakuutuksista ei korvata vahinkoja, jotka aiheutuvat

- ajoneuvon osalle tai laitteelle itselleen sen rakenne-, valmistus- tai aineviasta, kulumisesta, puutteellisesta kunnossapidosta tai taitamattomasta tai varomattomasta käsittelestä
- puutteellisesta öljyn tai jäähdytysnesteen kierrosta ajoneuvon moottorille ja sen lisälaitteille, vaihteistolle, voimansiirtolaitteistolle tai jäähdytysjärjestelmälle
- vedestä, jos ajoneuvoa kuljetetaan veden peittämällä tiellä tai alueella
- muun ajoneuvon kuin moottorikelkan uppoamisesta jäähin muualla kuin tieviranomaisten turvallisuusmääräykset täyttävällä ja yleiseen käyttöön avatulla talvitiellä ajoneuvossa olleista eläimistä
- ajoneuvon kuormasta tai ajoneuvon osasta tai varusteesta itse ajoneuville, ellei vahinko ole edellä kohdissa 4.1 - 4.5 mainittujen tapahtumien välitön seuraus
- ajoneuvon maalipinnoitteelle maali-, savu- ja pölypäästöistä osallistuttaessa kilpailuun tai kilpailun harjoitteluun yleisellä liikenteellä suljetulla alueella tai tieosuudella
- siitä, että ajoneuvo on jätetty heitteille (ks. kohta 5.4)
- ydinvahingosta
- sodasta, kapinasta, vallankumouksesta tai muusta sen kaltaisesta syyistä tai kun ajoneuvo on ollut viranomaisen pakkotilaamana.

5 SUOJELUOHJEET

5.1 Yleistä

Suojeluohjeita on noudatettava. Laiminlyönnistä voi seurata korvauksen vähentäminen tai epäminen (ks. yleiset sopimusehdot kohta 6).

5.2 Oikeus kuljettaa ajoneuvoa

Ajoneuvon kuljettajalla tulee olla viranomaisen antama asianmukainen ajokortti tai ikään perustuva oikeus kuljettaa ajoneuvoa. Ajoneuvoa ei saa kuljettaa sairaana tai väsyneenä (vrt. tieliikennelaki 63 ja 64§).

Ajoneuvoa ei saa luovuttaa toisen henkilön kuljetettavaksi valmistautumatta hänen henkilönsästä ja siitä, että hänellä on asianmukainen ajokortti (vrt. tieliikennelaki 65§).

5.3 Ajoneuvon kunto

Ajoneuvon tulee olla sitä koskevien säännösten ja määräysten mukaisessa turvallisessa kunnossa. Esimerkiksi renkaiden ja jarrujen on oltava säännösten mukaiset.

Ajoneuvon lukituslaitteiden tulee olla suojaustehtävänsä täyttävässä kunnossa.

5.4 Ajoneuvon valvonta

Kesken matkan vioittunut tai vaurioitunut ajoneuvo on ensi tilassa siirrettävä turvalliseen säilytyspaikkaan.

5.5 Avainten säilytys

Vahingon estämiseksi ei ajoneuvon eikä sen säilytysuojan avaimia saa säilyttää näkyvillä tai sellaisessa lukitsemattomassa paikassa, jossa sivullinen ennalta tietää tai voi arvata avainten olevan. Tämä ei koske varkausvahinkoja, joiden osalta ks. kohta 4.5.

5.6 Paloturvallisuus säilytysuojassa

Ajoneuvon säilytysuojassa ei saa käyttää avotulta.

5.7 Ajoneuvon lämmitys

Moottorin, voimansiirtolaitteiden, muiden osien tai ajoneuvon lämmitykseen saa vakiovarusteiden lisäksi käyttää ainoastaan ajoneuvokäyttöön hyväksyttyä laitetta. Peitteen asettaminen konepellin ja moottorin väliseen tilaan ei ole sallittua.

Hyväksytyjä laitteita ovat

- verkkovirralla toimivista laitteista nimenomaan ajoneuvokäyttöön tarkoitetut laitteet (ajoneuvojen sisätilälämmittimissä on suojatut hehkulangat ja yleensä teksti "Auton sisätilälämmitin")
- Turvatekniikan keskuksen ajoneuvokäyttöön hyväksymät ja hyväksytyt asennusliikkeen asentamat nestekaasun käyttölaitteet ja -laitteistot
- muista laitteista ne, jotka Vakuutusyhtiöiden Autokorjaustoimikunta on hyväksynyt.

5.8 Varotoimet

Korjattaessa ajoneuvoa hitsaamalla verhoilu ja muut syttyvät rakenteet on purettava riittävän laajalta alueelta sekä järjestettävä korjauspaikalle alkusammutuskalusto ja tarvittava vartiointi, myös jälkivartiointi.

Ajoneuvon moottoritilan, polttoainesäiliön tai muun osan valaisemiseen saa käyttää ainoastaan sähkövalaisinta.

6 VAKUUTETUN VELVOLLISUUDET VAKUUTUSTAPAHTUMAN YHTEYDESSÄ

6.1 Vahingon torjuminen tai rajoittaminen

Vahingon sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuutettu tai tähän samastettava on velvollinen kykynsä mukaan huolehtimaan vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta.

6.2 Vahingon selvittely vahinkopaikalla

Vakuutetun tulee mahdollisuuksien mukaan tieliikenteestä annettujen säännösten mukaisesti osallistua vahingon selvittelyyn vahinkopaikalla sekä myötävaikuttaa vahingon todellisen syyn ja aiheuttajan selville saamiseen.

6.3 Vahinkoilmoituksen teko

Vakuutettu on velvollinen viipymättä kirjallisesti ilmoittamaan vahingosta vakuutusyhtiölle ja esittämään tälle ne asiakirjat sekä tiedot, joilla on merkitystä vahingon selvittämisessä.

Vakuutusyhtiölle on varattava tilaisuus tarkastaa vaurioitunut ajoneuvo ennen kuin sitä ryhdytään korjaamaan.

6.4 Ilmoituksen teko poliisiviranomaiselle

Palo-, varkaus- ja ilkivaltavahingosta sekä yhteentörmäyksestä hirvieläimen kanssa on vakuutetun heti ilmoitettava vahinkopaikkakunnan poliisiviranomaiselle.

Jos vakuutusyhtiö niin vaatii, poliisitutkinta on pidettävä muulloinkin ja tätä koskeva pöytäkirja toimitettava yhtiölle. Yhtiö korvaa pyytämiensä pöytäkirjojen lunastamiskustannukset.

6.5 Vakuutetun velvollisuuksien laiminlyönnin seuraukset

Jos vakuutettu

- laiminlyö kohdissa 6.1-6.4 mainitut velvollisuudet, tai
- vilpillisesti antaa vahingon selvittelyyn vaikuttavia väärää tai puutteellisia tietoja, tai
- vahinkopaikalta poistumalla, muulla vahingon selvittelyä välttelevällä toiminnalla tai nauttimalla vahingon jälkeen alkoholia vaikeuttaa tai estää sellaisen seikan selvittämistä, jolla voi olla merkitystä vakuutustapahtumaa ja vakuutuksenantajan vastuuta arvosteltaessa, voidaan hänelle tulevaa korvausta vähentää tai se evätä (vakuutus-sopimuslaki 32-34, 69 ja 72§).

7 ARVIOIMIS- JA KORVAAMISSÄÄNNÖKSET

7.1 Korvauksen laajuus

7.1.1 Yleistä

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta aiheutunut suoranainen esinevahinko vain jos vakuutuksen kohteella ei ole ajoneuvokohtaista tai muuta autovakuutusta.

Vakuutuksesta ei suoriteta korvausta arvonalentumisesta, korjauksen yhteydessä tehdyistä muutos- tai parannustöistä, vahinkoon liittymättömästä pesusta tai muusta käsittelystä, polttoaineesta eikä ylityökorotuksista.

7.1.2 Nosto- ja kuljetuskustannukset

Suoranaisen esinevahingon lisäksi vakuutuksesta korvataan vaurioituneen ajoneuvon tielle nostamisesta aiheutuneet kustannukset samoin kuin kustannukset sen kuljettamisesta lähimpään asianmukaiseen korjaamoon, jos ajoneuvoa ei voida sen oman koneen voimalla sinne ajaa.

7.1.3 Vahingon torjunta ja rajoittaminen

Vakuutuksesta korvataan myös sattuneen tai välittömästi uhkaavan korvattavan vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset.

7.1.4 Ajoneuvon menettäminen varkausvahingossa

Varkausvakuutuksesta korvataan ajoneuvon menettämisestä suoranaisesti aiheutunut vahinko, jollei vakuutettu tai poliisiviranomainen ole saanut tietoa ajoneuvon löytymisestä 30 päivän kuluessa siitä, kun vakuutusyhtiölle on toimitettu poliisiviranomaisen antama jäljennös ajoneuvon luvattomasta käyttöönotosta tehdystä rikosilmoituksesta. Varkausvakuutuksesta korvataan myös kohdassa 4.5 mainitun korvattavan tapahtuman seurauksena ajoneuvon noutamisesta tai palauttamisesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset.

7.1.5 Vakuutuskohteen kuluminen

Korvausta ei suoriteta vakuutuksen kohteen käyttämisestä johduneesta kulumisesta eikä myöskään kulutetusta tai anastetusta polttoaineesta.

7.2 Korvauksen määräytyminen

7.2.1 Käypä arvo

Suoranaisessa esinevahingossa vakuutusyhtiön korvausvelo-

lisuuden ylimpänä rajana on vakuutuksen kohteen tai sen osan käypä arvo. Käypänä arvona pidetään sitä käteishintaa, mikä vahinkohetken markkinatilanteessa on moottoriajoneuvosta tai sen osasta yleisesti saatavissa pidettäessä sitä myytävänä tarjouksenmukaisella tavalla. Ajoneuvon käypää arvoa määritettäessä otetaan huomioon ajoneuvon ja sen merkin päivän markkinahinnat, ajoneuvon yksilöllinen kunto, varusteet, käyttönoitoaika, vuosimalli, käytöntapa, ajatut kilometrit sekä muut hintaan vaikuttavat tekijät.

Ajoneuvon lisälaitteen käyvän arvon määrittämiseksi tulee vakuutusyhtiölle toimittaa myyjäliikkeen antama tosite tai muu todiste, josta ilmenee kyseisen laitteen merkki ja malli sekä hankinta-aika ja -hintaa.

Jos korvauksen vaatija ilman pätevää syytä ei toimita käyvän arvon määrittämiseksi tarvittavia selvityksiä, arvioidaan käypä arvo kohtuuden mukaan.

7.2.2 Vahingon määrä

Jos vakuutuksen kohde tai sen osa on vahingoittunut niin pahoin, ettei sitä kohtuullisin kustannuksin voida korjata, vahingon määrä on sillä välittömästi ennen vahinkotapahtumaa ja sen jälkeen olleen käyvän arvon erotus.

Jos vahingoittunut omaisuus voidaan kohtuullisin kustannuksin korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset tai niitä vastaava rahamäärä.

7.2.3 Korjaus

Vaurioituneen ajoneuvon korjaamiseen tulee käyttää kunnoltaan ja iältään vastaavia, käyttökelpoisia osia, jos niitä on saatavissa eikä niiden hankinta aiheuta korjaustyöhön viivästymistä.

Vakuutusyhtiö ei ole velvollinen korvaamaan uusilla sellaisia vahingoittuneita osia, jotka korjaamalla voidaan saattaa tarkoituksensa täyttävään kuntoon.

7.2.4 Lunastus käyvästä arvosta

Jos vahingon määräksi arvioidaan yli 50 % vakuutuskohteen käyvästä arvosta, vakuutusyhtiöllä on oikeus lunastaa kohde tuosta arvosta (kohta 7.3.).

7.2.5 Uusarvolunastus

Vakuutetun ajoneuvon vahingon määrä on uuden samanlaisen ajoneuvon käteismyyntihinta vahinkohetkellä tai silloin,

- jos ajoneuvo on yhden autoliikkeen enintään kuuden kuukauden omistus- ja hallintaoikeusajaksi lukuun ottamatta ollut vain vakuutetun henkilön omistuksessa tai hallinnassa ja autovakuutettuna siitä asti, kun se ilmoitettiin tai olisi ollut ilmoitettava ensimmäisen kerran rekisteröitäväksi, ja
- jos ajoneuvon ensirekisteröintipäivästä on kulunut enintään yksi vuosi, sillä on ajettu enintään 25 000 kilometriä ja korjauskustannusten arvioitu vähimmäismäärä on yli 50 % uuden samanlaisen ajoneuvon käteismyyntihinnasta vahinkohetkellä. *Muuttotavarana Suomeen tuotuihin ajoneuvoihin, joissa on myynti- ja käyttörajoitus, ei sovelleta uusarvolunastusehtoa.*

7.2.6 Arvonlisävero

Jos ajoneuvon omistajalla tai haltijalla on tai on ollut arvonlisäverolain mukaan oikeus vähentää tai saada palautuksena vahingosta aiheutuviin tavaroiden ja palveluiden ostolaskuihin sisältyvät arvonlisäverot omissa arvonlisäverotuksissaan, vähennetään nämä arvonlisäverot korvauksesta. Jos ajoneuvon tai sen osan hankintalaskuun sisältyvän arvonlisäveron osalta on vähennysoikeus tai palautusosoikeus, vähennetään lunastuspauksissa korvauksesta vahingon määrää vastaava arvonlisävero.

7.3 Korvauksen suoritustapa

Vakuutusyhtiö täyttää korvausvelvollisuutensa vahingon määrän ja korjausmahdollisuuden mukaan joko

- maksamalla korjauskustannukset tositteiden mukaan tai maksamalla niistä etukäteensovitun määrän rahana
- maksamalla vakuutuksen kohteella ennen vahinkoa olleen käyvän arvon ja silläkorjaamattomana olevan arvon erotuksen rahana
- lunastamalla vakuutuksen kohteen edellä kohdan 7.2.5 tapauksessa uusarvosta ja muutoin käyvästä arvosta ennen vahinkoa, tai
- hankkimalla tilalle samanlaisen tai samanarvoisen ajoneuvon tai sen osan.

Kun vakuutusyhtiö lunastaa korvattavan ajoneuvon tai sen osan, omistusoikeus siirtyy vakuutusyhtiölle.

7.4 Omavastuut

7.4.1 Yleistä

Kaikissa näiden vakuutusehtojen perusteella korvattavissa vahingoissa vakuutetulla on vahinkotapauskohtainen omavastuu.

7.4.2 Samanaikainen ilkivalta- ja varkausvahinko

Samanaikaisesti vakuutuksen kohteelle aiheutetuissa ilkivalta- ja varkausvahingoissa vähennetään vain yksi omavastuu.

7.4.3 Pohjoismaiden ulkopuolella sattuvien vahinkojen omavastuu Pohjoismaiden ulkopuolella vakuutuksen voimassaoloalueella tapahtuneissa varkausvahingoissa omavastuu on varkausvakuutuksen kaksinkertainen omavastuu.

7.4.4 Omavastuiden vähentämisyjärjestys

Omavastuut ja vähennykset vähennetään vahingon määrästä peräkkäisinä laskutoimituksina seuraavassa järjestyksessä:

- perusomavastuu
- korvauksen mahdollinen alennus
- prosenttimääräinen omavastuu.

7.5 Vakuutusyhtiön alustavat toimenpiteet

Vakuutusyhtiön toimesta suoritettu vahingon arviointi, korjauksen osoittaminen tai muu vahingon tekninen selvittely ei ole todistuksena vahingon kuulumisesta vakuutusyhtiön korvattavaksi.

8 AUTO-OIKEUSTURVAVAKUUTUS

8.1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajoja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä vakuutuskirjassa mainitun moottoriajoneuvon omistamiseen, kuljettamiseen ja hallintaan liittyvissä riita-, rikos- ja hakemusasioissa kohdassa 8.4 tarkoitetuissa vakuutustapahtumissa.

8.2 Vakuutetut

Vakuutettuja ovat vakuutuskirjassa mainitun ajoneuvon omistaja, haltija ja kuljettaja kukin tässä ominaisuudessaan.

8.3 Tuomioistuimet ja vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta asioissa, jotka voidaan saattaa käsiteltäviksi Suomessa käräjäoikeudessa tai vastaavassa ulkomaisessa tuomioistuimessa autovakuutuksen kohdassa 3 mainituissa maissa.

Vakuutuksesta ei siten korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään yksinomaan hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa, esimerkiksi lääninhallituksessa, hallinto-oikeudessa, vakuutus-oikeudessa, työtuomioistuimessa, markki-

natuomioistuimessa, kilpailuneuvostossa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

8.4 Korvattavat vakuutustapahtumat

8.4.1 Vakuutustapahtuman määritelmä

Vakuutuksesta korvattavalla vakuutustapahtumalla tarkoitetaan riita- ja hakemusasiassa

- perusteeltaan ja määrältään yksilöityä vaatimusta, joka on kiistetty perusteen tai määrän osalta (jäljempänä riita) rikosasiassa
- vakuutetun ollessa vastaajana
 - * moottoriajoneuvon liikenteeseen käyttämisestä johtuvaa, virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamaa syytettä
 - * asianomistajan vakuutettuun kohdistamaa rangaistusvaatimusta tai yksityisoikeudellista vaatimusta
- vakuutetun ollessa asianomistajana
 - * rikokseen perustuvaa vakuutetun yksityisoikeudellista vaatimusta.

Kysymyksessä on yksi vakuutustapahtuma silloin, kun

- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella, tai
- vakuutetulla on useita riita-, rikos- ja hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen.

8.4.2 Vakuutustapahtuman syntymisajankohta

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneet vakuutustapahtumat. Vakuutustapahtuma on sattunut vakuutuksen voimassaoloaikana, jos riita, vaatimus tai syyte perustuu tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen, joka on syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana.

8.5 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

- *jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa*
- *jossa on kysymys muusta kuin ajoneuvon omistamista, hallintaa tai kuljettamista koskevasta vakuutetun työhön, ammatinharjoittamiseen, elinkeino- tai ansiotoimintaan liittyvästä asiasta*
- *jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys*
- *jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina; vakuutuksesta korvataan kuitenkin vakuutuksenottajan kustannukset sekä ajoneuvon kuljettajan puolustuskulut moottoriajoneuvon liikenteeseen käyttämisestä johtuneesta syytejutusta*
- *jossa virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajama syyte koskee rattijuopumusta, törkeää rattijuopumusta, liikennepakoa tai kulkuneuvon luovuttamista juopuneelle*
- *jossa virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajama syyte koskee törkeää liikenneturvallisuuden vaarantamista tai ylinopeuteen perustuvaa liikenneturvallisuuden vaarantamista tai liikennetrikomusta*
- *jossa virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajama syyte koskee taballista tekoa tai törkeää huolimattomuutta*
- *joka koskee kulkuneuvon kuljettamista oikeudetta*
- *joka käsittelee kuljettajan ajokieltoon määräämistä. Jos kuitenkin tieliikennelain 75 §:n 2 momentin 3 kohdassa mainituilla perusteilla määrätty ajokielto on yleisen tuomioistuimen lainvoimaisella päätöksellä kumottu, korvataan ajokiellon kumoamisesta aiheutuneet kustannukset*
- *joka koskee edellä kohdissa 6-10 tarkoitettuihin tekoihin perustuvaa vakuutettua vastaan esitettyä vahingonkorvaus- tai muuta vaatimusta*
- *joka koskee vakuutetun esittämää sellaiseen tekoon perustuvaa vahingonkorvausvaatimusta, josta vakuutettu*

on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella. Jos vahingonkorvausvaatimus kuitenkin perustuu tekoon, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen liikenteen vaarantamisesta tai liikennerikkomuksesta, korvataan vahingonkorvausvaatimuksen esittämisestä aiheutuvat kustannukset

- jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuustapahdumasta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta
- jota käsitellään ryhmäkanteena.

8.6 Toimenpiteet vakuustapahduman satuttua

8.6.1 Kirjallinen ilmoitus

Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, hänen on ilmoitettava siitä kirjallisesti vakuutusyhtiölle etukäteen. Vakuutusyhtiö antaa tällöin vakuutetulle kirjallisen korvauspäätöksen.

8.6.2 Asiamiehenä lakimies

Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä. *Jos vakuutettu ei käytä lainkaan asiamiestä tai käyttää asiamiehenään muuta kuin oikeustieteen kandidaatin tai vastaavan ulkomaisen tutkinnon suorittanutta asiamiestä, vakuutuksesta ei suoriteta korvausta.*

8.6.3 Oikeudenkäyntikulujen vaatiminen

Vakuutetun on oikeudenkäynnissä ja sovintoneuvotteluissa vaadittava vastapuolelta korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluisaan. Mikäli vakuutetun vastapuolelleen esittämä oikeudenkäyntikuluvaatimus on tuomioistuimen päätöksellä hylätty osittain tai kokonaan, päätöksestä on vakuutusyhtiön vaatimuksesta valitettava.

Jos vakuutettu ei vaadi vastapuolelta kulujaan tai luopuu vaatimuksesta osittain tai kokonaan ilman vakuutusyhtiön suostumusta tai ei suostu valittamaan tuomioistuimen oikeudenkäyntikuluja koskevasta tuomiosta, vakuutuksesta suoritettava korvausta voidaan vakuutusopimuslain mukaan alentaa tai se evätä.

8.6.4 Oikeudenkäyntikulujen myöntämiskielto

Vakuutetulla ei ole oikeutta myöntää asian hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrää yhtiötä sitovasti.

Vakuutetun mahdollisesti asiamiehelleen suorittama korvaus asiamiehen palkkioista ja kuluista ei sido vakuutusyhtiötä arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta.

8.7 Korvaussäännökset

8.7.1 Vakuutusmäärä

Vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana jokaisessa vakuustapahdumassa on 8 500 euroa.

8.7.2 Omavastuu

Korvattavista kustannuksista vähennetään vakuutuskirjassa mainittu omavastuu.

8.7.3 Korvattavat kustannukset

Vakuutuksesta korvataan välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

8.7.3.1 Riita- ja hakemusasiassa

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut.

Jos edellytyksenä asian saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi, taikka jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kustannukset korvataan siitä lukien, kun asia voidaan saattaa käräjäoikeuden käsiteltäväksi.

8.7.3.2 Välimiesmenettelyn tai sovittelun kohteena oleva asia Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut. Välimiehen ja sovittelijan palkkioita ja kuluja ei kuitenkaan korvata.

8.7.3.3 Rikosasiassa

Asianomistajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siltä osin, kun oikeudenkäynnissä on ollut kysymys rikoksesta johtuvasta muusta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeudenkäyntikuluista. Vastajaana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä tai todistelusta aiheutuneet vakuutetun puolustuskulut.

8.7.3.4 Muutoksenhausta korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty.

Ylimääräisten muutoksenhakukeinojen käyttämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, tuomion purkamisen tai palauttanut menetetyt määräjän.

8.7.3.5 Yhteinen intressi

Mikäli asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta intressistä taikka vakuutetulla on vakuustapahdumassa valvottavana yhteinen etu tällä vakuutuksella vakuutamattomien kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kustannuksista.

8.7.4 Korvauksen määrä ja sen laskeminen sekä arvonlisävero

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut suoritetaan oikeudenkäymiskaaren 21 luvun oikeusohjeiden mukaisesti. Jos tuomioistuin ei asianosaisten myöntämisen vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluisia, tai jos asia on ratkaistu sovintoteitse, korvattavat kustannukset määrätään ottaen huomioon myös vastaavallisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta arvioitaessa otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu. Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään asianajolaskuun tai oikeudenkäyntikuluihin sisältyvän veron, korvauksesta vähennetään kustannuksiin sisältyvä arvonlisävero.

8.7.5 Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata

8.7.5.1 Vakuutetun maksettavaksi tuomitut tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja.

Vakuutetun maksettavaksi tuomitut vastapuolen oikeudenkäyntikulut korvataan samoin ehdoin kuin vakuutetun omatkin asianajokulut kuitenkin silloin,

- kun vakuutettua on avustanut oikeudenkäynnissä kuluttaja-asiamies tai hänen alaisensa ja vakuutetun asian hoitaminen on ollut lain soveltamisen ja kuluttajien yleisen edun kannalta tärkeää tai
- kun vakuutetun vastapuoli on pääosin jättänyt noudattamatta asiassa annettua kuluttajavalituslautakunnan, Vakuutuslautakunnan tai muun vastaavan elimen päätöstä, joka riidan keskeisiltä osin on vakuutetulle myönteinen.

8.7.5.2 tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia

8.7.5.3 vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulon- tai ansiomenetystä, matkoja tai oleskelukustannuksia eikä sitä lisä-

kustannusta, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kustannuksista lisäävästä tai tarpeettomia kustannuksia aiheuttavasta menettelystä

8.7.5.4 oikeustieteellisen asiantuntijalausunnon hankkimisesta aiheutuneita kuluja

8.7.5.5 rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöön tekemisestä tai rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kuluja

8.7.5.6 kustannuksia sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuimien ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä

8.7.5.7 kustannuksia, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheuttomaksi, taikka muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkittämällä taballaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet

8.7.5.8 kustannuksia oikeudenkäynnistä, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aiheutta, taikka muutoin ovat tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin

8.7.6 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

8.7.6.1 Korvauksen suoritusajankohta

Vakuutusyhtiö suorittaa korvauksen vakuutetun asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen jälkeen.

Lopullinen korvaus suoritetaan sen jälkeen, kun vakuutettu on vakuutusyhtiön vaatimuksesta osoittanut maksaneensa kuluista omavastuuosuutensa ja mahdollisesti vakuutusmäärän ylittävän osuuden asiamiehen samalle pankkitilille, jolle vakuutuksesta maksettava korvaus suoritetaan.

8.7.6.2 Arvonlisäverovähennys

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään asianajolaskuun sisältyvän veron, vakuutusyhtiö suorittaa vakuutetulle korvauksen asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista vakuutetun suorittamaa maksettua laskua vastaan.

8.7.6.3 Korvauksen vähennys ja kulukorvauksen palautus

Vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, minkä vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle, mikäli se on saatu perityksi maksuvelvolliselta. Jos vakuutetun vastapuolen maksettavaksi tuomittu tai sovittu kulukorvaus on maksettu vakuutetulle tai hän on muutoin saanut lukea sen hyväkseen, vakuutetun on palautettava vakuutusyhtiölle kulukorvaus korkoineen vakuutuksesta suoritettujen korvauksen määrään asti.

8.7.6.4 Saatavan siirto vakuutusyhtiölle

Jos vastapuoli tai ryhmäkanteena ajatus asiassa valtio on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on maksamatta, vakuutettu on velvollinen siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen vakuutusyhtiölle tämän suorittaman korvauksen määrään asti. Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kustannuksistaan itse sen vuoksi, että kustannukset ylittävät kohdassa 8.7.1 mainitun enimmäiskorvauksen, vakuutettu on velvollinen siirtämään vastapuolen kulukorvauksesta vakuutusyhtiölle sen osan, joka ylittää vakuutetun itse maksaman osuuden.

MATKAVAKUUTUKSET

Vakuutukseen sisältyvät seuraavat matkavakuutukset

- matkustajavakuutus
- matkatavaravakuutus
- matkavastuuvakuutus
- matkaoikeusturvavakuutus

YHTEISET MÄÄRÄYKSET

1 VAKUUTETUT

Vakuutettuina ovat järjestön jäsenet ja toimihenkilöt, joilla on varsinainen asunto ja koti Suomessa. Matkustajavakuutuksessa vakuutettuina ovat vain henkilöt, joilla on voimassaoleva Kela-kortti.

Lisäksi vakuutettuina ovat järjestön ulkomaiset vieraat ja tulkit Suomessa ollessaan.

2 VOIMASSAOLOALUE

Vakuutukset ovat voimassa kaikkialla maailmassa järjestötehtävissä ja –tilaisuuksissa sekä näihin liittyvillä välittömällä menojen ja paluumatkoilla. Toimihenkilöillä matkavakuutus on voimassa liiton matkustus(ohje)säännöissä tarkoitetuilla matkoilla. Ulkomaisten vieraiden ja tulkkien osalta vakuutukset ovat voimassa vain Suomessa edellä mainituissa olosuhteissa.

3 VOIMASSAOLOAIKA

Vakuutukset ovat voimassa enintään kolmen kuukauden pituisella matkalla. Jos matka kestää yhtäjaksoisesti kauemmin, vakuutukset päättyvät tällaisen matkan osalta kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun matka Suomesta alkoi.

4 ULKOMAILLE MUUTON VAIKUTUS VAKUUTUKSEN VOIMASSAOLOON

Jatkuvat vakuutukset päättyvät vuoden kuluttua sen vakuutuskauden lopusta, jonka aikana vakuutettu on muuttanut ulkomaille.

5 YDINVAHINKO, SOTA JA LENTO-ONNETTOMUUS

Vakuutuksista ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- ydinvastuulaissa kuvattua ydinvahingosta riippumatta siitä, missä ydinvahinko on sattunut

- sodasta tai aseellisesta selkkauksesta. Tätä rajoitusta ei sovelleta 14 päivän aikana aseellisten toimien alkamisesta, paitsi jos kyseessä on suursota tai vakuutettu on itse osallistunut sanottuihin toimiin.

Lisäsopimuksesta ja -maksusta matkatavaravakuutus ja matkustajavakuutuksen hoitokorvauslaji on voimassa myös sodan tai aseellisen selkkauksen varalta.

Matkustajavakuutuksesta ei makseta korvausta, jos sairaus, vamma tai kuolema on aiheutunut lentohenkilöstöön kuuluvalla tai lentoon liittyvää tehtävää suorittavalle lento-onnettomuudessa.

1 VAKUUTUKSEN TARKOITUS

Vakuutus korvaa sen voimassaoloaikana alkavia matkasairauksia tai sattuvia matkatapaturmia.

- Vakuutukseen sisältyvät ovat seuraavat korvauslajit
- hoitokorvaus matkasairauden ja -tapaturman varalta
 - haittakorvaus matkatapaturman varalta
 - kuolinkorvaus matkatapaturman varalta.

Hoitokorvaukseen sisältyy matkasairauksien ja matkatapaturmien kulukorvauksien lisäksi korvaus matkan peruuntumisesta tai keskeytymisestä, korvaus matkasta myöhästymisestä tai matkan odottamisesta, korvaus pahoinpitelyrikoksen aiheuttamasta henkilövahingosta sekä korvaus vainajan kotiinkuljetuksesta.

2 VOIMASSAOLO URHEILUSSA JA ERÄISSÄ MUISSA TOIMINNOISSA

2.1 Jos sairaus, vamma tai kuolema on aiheutunut kilpaurheilussa tai sen harjoittelussa, ei vakuutuksesta makseta korvausta.

2.2 Korvausta ei myöskään makseta, jos sairaus, vamma tai kuolema on aiheutunut seuraavissa urheilulajeissa tai toiminnoissa:

- *kamppailu- tai kontaktilajit, kuten nyrkkeily, paini, judo tai karate*
- *voimailulajit, kuten painonnosto tai voimanno*
- *moottoriurheilulajit*
- *ilmaurheilulajit, kuten laskuvarjohyppy, purjelento, kuumailmapallolento, benjihyppy, riippuliito tai lento ultrakeveällä tai harrasterakenteisella koneella*
- *kiipeilylajit, kuten vuori-, kallio- tai seinäkiipeily*
- *nopeus- tai syöksylasku*
- *laitesukellus*
- *valtameriveneily*
- *ulkomailla vuoristoon, viidaktoon, aavikolle, erämaan tai muille asumattomille seuduille tehtävät vaellukset tai tutkimusretket.*

3 MATKASAIRAUS

Matkasairaus on sellainen lääkärinhoitoa vaatinut sairaus, joka on alkanut tai jonka ensioireet ovat ilmaantuneet matkan aikana ja johon on annettu lääkärinhoitoa matkan aikana tai 14 vuorokauden kuluessa matkan päättymisestä. Mikäli kyseessä on tartuntatauti, jonka itämisaika on pitempi, ei 14 vuorokauden määräaika sovelleta.

Matkasairautena ei korvata sairautta, joka on aiheutunut alkoholin tai lääkeaineen väärinkäytöstä tai muun huumaavan aineen käytöstä.

4 MATKATAPATURMA JA SEN RAJOITUKSET

4.1 Matkatapaturma

Matkatapaturma on äkillinen, ulkoinen ja ruumiinvamman aiheuttava tapahtuma, joka sattuu vakuutetun tahtomatta matkan aikana.

Matkatapaturmasta aiheutuneeksi katsotaan myös matkan aikana vakuutetun tahtomatta äkillisen voimanponnistuksen ja liikkeen yhteydessä syntynyt vamma, johon on annettu lääkärinhoitoa 14 vuorokauden kuluessa vammautumisesta.

Matkatapaturmana pidetään myös matkan aikana vakuutetun tahtomatta sattunutta hukkumista, lämpöhalvausta, auringonpistoa, paleltumista, paineen huomattavasta vaihtelusta aiheutunutta vammautumista ja kaasumyrkytystä sekä vakuutetun erehdyksessä nauttiman aineen aiheuttamaa myrkytystä.

4.2 Matkatapaturmasta riippumattoman sairauden, vian tai vamman vaikutus

Jos matkatapaturmasta aiheutuneeseen vammaan tai sen paranemisen pitkittymiseen on olennaisesti vaikuttanut tästä matkatapaturmasta riippumaton sairaus, vika tai vamma, maksetaan hoito- tai haittakorvausta vain siltä osin kuin hoitokulujen tai pysyvän haitan on katsottava aiheutuneen matkatapaturmasta.

4.3 Matkatapaturmana ei korvata

- Matkatapaturmana ei korvata vammaa, joka on aiheutunut vakuutetun sairauden, vian tai vamman aiheuttamasta vakuutustapahtumasta*
- leikkaus-, hoito- tai muusta lääkinällisestä toimenpiteestä, ellei toimenpidettä ole suoritettu matkatapaturmana korvattavan vamman hoitamiseksi
 - vakuutetun käyttämän lääkeaineen, alkoholin tai muun huumaavan aineen tai ravinnoksi nauttiman aineen aiheuttamasta myrkytyksestä
 - puremisesta hampaalle tai hammasproteesille, vaikka vahinkoon on vaikuttanut ulkopuolinenkin tekijä. Hammasvammoja korvataan kuitenkin ehtokohdan 5.1.4 mukaan.
 - puremasta tai pistosta saatua tartuntatautiä
 - tapaturman psyykkisiä seurauksia.

5 KORVAUSLAJIT

5.1 Hoitokorvaus

5.1.1 Oikeus hoitokorvaukseen

Oikeus hoitokorvaukseen syntyy, kun vakuutetun matkasairaudesta tai matkatapaturmasta aiheutuu hoitokuluja.

Matkasairaudesta aiheuttamia hoitokuluja korvataan enintään 120 päivältä hoidon alkamisesta. Matkatapaturman aiheuttamia hoitokuluja korvataan enintään kolmelta vuodelta tapaturman sattumisesta.

Korvausta maksetaan myös hoitokuluista, jotka ovat aiheutuneet jo ennestään olleen sairauden äkillisestä pahenemisesta tai tilan muutoksesta matkan aikana, mikäli paheneminen tai muutos yleisen lääketieteellisen kokemuksen mukaan ei ole ollut todennäköinen tai odotettavissa. *Näissä tapauksissa korvataan ainoastaan akuutti ensiapuluonteinen matkakohteen sa annettu hoito enintään yhden viikon ajalta hoidon alkamisesta.*

Hoitokulut korvataan siltä osin kuin niistä ei ole tai ei olisi ollut oikeutta korvaukseen sairausvakuutuslain tai jonkin muun lain nojalla. Jokaisessa vakuutustapahtumassa on vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

5.1.2 Korvattavat hoitokulut

Hoitokulun korvaamisen edellytyksenä on, että sairauden tai vamman tutkimus tai hoito on lääkärin määräämä. Lisäksi tutkimusten ja hoitojen tulee olla yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen käsityksen mukaisia ja kysymyksessä olevan sairauden tai vamman hoidon kannalta välttämättömiä.

Näistä hoitokuluista korvataan

- maksut lääkärin tai terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittamista tutkimus- ja hoitotoimenpiteistä
- maksut lääkelaitoksen tai vastaavan ulkomaisen viranomaisen antaman luvan perusteella apteekista myytävistä lääkevalmisteista
- sairaalan hoitopäivämaksut
- kohtuulliset matkakulut paikalliseen lääkäriin tai hoitolaikokseen
- matkatapaturman yhteydessä käytössä rikkoutuneiden silmälasien, kuulokojeen, hammasproteesin tai turvakypärän korjaus- tai jälleenhankintakustannukset, *jos matkatapaturma on vaatinut lääkärin hoitoa ja korjaus tai jälleenhankinta on tehty viimeistään kahden kuukauden kuluessa tapaturmasta*
- välttämättömät matkan aikana aiheutuneet puhelinkulut 170 euroon asti
- tarpeelliset sairaanhoitoon liittyvien välttämättömyystarvikkeiden hankintakustannukset 170 euroon asti, milloin ne paikallisen tavan mukaan eivät sisälly sairaalahoitoon.

Vakuutusyhtiö voi vaatia, että vakuutettu kuljetetaan vakuutusyhtiön kustannuksella Suomeen hoitoon, jos paikallinen hoito muodostuisi Suomen vastaavantasoiseen hoitoon nähden merkittävän kalliiksi.

Vakuutusyhtiön etukäteen hyväksyessä korvataan matkasairaudesta ja matkatapaturman hoitokuluina lisäksi

- kustannukset vakuutetun sairaskuljetuksesta kotimaahan sekä välttämättömän saattajan matka- ja ylläpitokustannukset
- yhden lähiomaisen matka- ja ylläpitokustannukset matkasta vakuutetun luo ja takaisin lähiomaisen asuinpaikakunnalle, mikäli vakuutettu hoitavan lääkärin mukaan on hengenvaarallisessa tilassa
- muutkin kustannukset, kun vakuutetun toimenpide on rajoittanut korvattavaa lisävahinkoa tai vähentänyt korvattavia kustannuksia.

5.1.3 Kulut, joita ei korvata

Hoitokuluina ei korvata

- *fysikaalisesta tai siihen rinnastettavasta hoidosta aiheutuvia kuluja, jos hoitoa on annettu muualla kuin hoitolaikoksessa*
- *fysikaalisesta tai siihen rinnastettavasta hoidosta aiheutuvia kuluja useammalta kuin viideltä hoitokerralta tapaturmaa tai sairautta kohti*
- *kuntoutuksesta aiheutuvia kuluja, jos kuntoutusta on annettu muualla kuin sairaanhoitolaikoksessa*
- *hivenaine-, kivennäisaine-, ravinto-, rohdos- tai vitamiinivalmisteen taikka antroposofisen tai homeopaattisen tuotteen hankkimisesta aiheutuvia kuluja.*

5.1.4 Hammasvamman ja äkillisen hammasäryn aiheuttamat hoitokulut

Matkatapaturman aiheuttaman hammasvamman hoitokuluista korvataan tarpeelliset hammaslääkärin antaman tai määräämän hoidon tai tutkimuksen kustannukset kohtuullisine paikallisine matkakuluineen. Puremisesta hampaalle tai hammasproteesille aiheutuneesta vammasta korvataan hoitokustannukset kohtuullisine paikallisine matkakuluineen yhteensä enintään 85 euroon asti.

Äkillisen hammasäryn välttämättömästä hoidosta aiheutuneet hoitokulut kohtuullisine paikallisine matkakuluineen korvataan yhteensä enintään 85 euroon asti. *Korvattavuuden edellytys on, että särky on alkanut ja hoito annettu matkan aikana.*

5.2 Hoitokorvauslajiin sisältyvät muut korvaukset

5.2.1 Korvaus matkan peruuntumisesta

Vakuutuksesta korvataan vakuutetun matkan peruuntuminen eli Suomesta matkalle lähdön estyminen, joka on aiheutunut pakottavasti

- vakuutetun äkillisestä sairastumisesta, tapaturmasta tai kuolemasta. Pakottavuus arvioidaan lääketieteellisin perustein
- vakuutetun Suomessa olevaan omaisuuteen kohdistuneesta huomattavasta omaisuusvahingosta.

Vakuutetulla on lisäksi oikeus korvaukseen, jos matkan peruuntuminen on aiheutunut pakottavasti äkillisestä sairastumisesta, tapaturmasta tai kuolemasta, jonka kohteena on vakuutetun aviopuoliso tai samassa taloudessa asuva avopuoliso, lapsi, otto- tai kasvattilapsi, avio- tai avopuolison lapsi, lapsenlapsi, vanhemmat, appi-, otto- tai isovanhemmat, sisarukset, puolison sisarukset, miniä tai vävy taikka yksi matkakumppani, jonka kanssa vakuutettu on kahdestaan varannut Suomesta täältä alkavan matkan. Pakottavuus arvioidaan lääketieteellisin perustein.

Peruuntumisesta korvataan kulut, joista vakuutettu on matkanjärjestäjän matkaehtojuksen mukaan vastuussa.

Matkan peruuntumista ei korvata, jos

- *vakuutus on maksettu myöhemmin kuin kolme vuorokautta ennen matkan alkamista*
- *peruuntumisen syy on ilmennyt ennen vakuutuksen tekemistä*
- *peruuntumisen syy on ilmennyt ennen matkan varaamista tai maksamista tai*
- *äkillinen sairastuminen on aiheutunut alkoholin tai lääkeaineen väärinkäytöstä tai huumaavan aineen käytöstä.*

5.2.2 Korvaus matkan keskeyttämisestä

Matkan keskeytyminen on alkaneen matkan muuttuminen, joka aiheutuu pakottavasti

- vakuutetun matkasairaudesta tai matkatapaturmasta. Pakottavuus arvioidaan lääketieteellisin perustein.
- vakuutetun Suomessa olevaan omaisuuteen kohdistuneesta vähintään 2 000 euron omaisuusvahingosta

Vakuutetun enneaikainen matkaltapaluu korvataan vain mikäli matkasairaus tai -tapaturma on sen laatuinen, että vakuutetun hoito lääketieteellisin perustein vaatii paluun Suomeen.

Vakuutetulla on lisäksi oikeus korvaukseen, jos enneaikainen tai viivästynyt matkaltapaluu Suomeen on aiheutunut pakottavasti äkillisestä sairastumisesta, tapaturmasta tai kuolemasta, jonka kohteena on vakuutetun aviopuoliso tai samassa taloudessa asuva avopuoliso, lapsi, otto- tai kasvattilapsi, avio tai avopuolison lapsi, lapsenlapsi, vanhemmat, appi-, otto- tai isovanhemmat, sisarukset, puolison sisarukset, miniä tai vävy taikka yksi matkakumppani, jonka kanssa vakuutettu on kahdestaan varannut Suomesta tältä alkavan matkan. Pakottavuus arvioidaan lääketieteellisin perustein.

Matkan keskeyttämisestä korvataan

- vakuutetulle matkan aikana aiheutuneet välttämättömät ylimääräiset matka- ja majoituskustannukset
- vakuutusyhtiön hyväksymät kohtuulliset matkakustannukset uudesta menomatkasta matkakohteeseen, mikäli matka tehdään vakuutuksen voimassaoloaikana ja se on välttämätön työsuhteen tai oppilaitoksessa tapahtuvan opiskelun jatkumisen vuoksi
- vakuutetun etukäteen erikseen maksamat matkan aikana käyttämättä jääneet palvelut, retket ja matkat kohteessa, *kuitenkin yhteensä enintään 1 700 euroa*
- jokaiselta vakuutetun menettämältä matkapäivältä 43 euroa, jos matka on keskeytynyt hänen sairaalahoitonsa tai enneaikaisen matkaltapaluunsa vuoksi. *Korvaus sairaalahoidon vuoksi menetetyiltä matkapäiviltä maksetaan vain sairastuneelle.*

Samalta ajalta korvausta maksetaan ainoastaan joko sairaalahoidon tai enneaikaisen matkaltapaluun vuoksi. Korvausta maksetaan enintään 45 päivältä, kuitenkin enintään etukäteen maksetun matkan hinta. Korvausta ei makseta, jos matka on vahinkohetkellä kestänyt yli 90 päivää.

Matkapäivät lasketaan matkan alkamishetkestä täysinä 24 tunnin ajanjaksoina. Menetetyt matkapäivät lasketaan vastaavasti sairaalahoidon alkamisesta tai matkan keskeyttämisestä siihen saakka, kun sairaalahoido päättyi tai enintään siihen asti, kun matkan piti päättyä. Jos viimeinen näin laskettu täysi ajanjakso ylittyy 12 tunnilla, lasketaan myös tämä yhdeksi päiväksi.

Jos enintään 90 päivää kestäneellä valmismatkalla ollut vakuutettu

on oikeutettu päiväkohtaiseen korvaukseen menetetyiltä matkapäiviltä ja hän on menettänyt yli puolet matkapäivistään, hän saa tämän päiväkohtaisen korvauksen sijasta halutessaan uuden matkan.

Uuden matkan saa myös mukana matkustanut avio- tai avopuoliso, joka on puolison matkasairaudesta tai -tapaturman vuoksi joutunut enneaikaisesti palaamaan matkalta ja menettänyt yli puolet matkapäivistään ja jolla on ollut Eurooppalaisen matkustajavakuutus.

Matka annetaan uutena saman matkanjärjestäjän matkana, jonka hinta ei saa ylittää keskeytyneen tai sairaalahoidon takia menetetyt matkan hintaa. Enimmäiskorvaus uudesta matkasta on 2 550 euroa uuteen matkaan oikeutettua henkilöä kohti. Uusi matka voidaan antaa myös muun kuin edellä mainitun matkanjärjestäjän matkana, mikäli tämä ei kykene matkaa järjestämään.

Uusi matka on aloitettava yhden vuoden kuluessa keskeytyneen matkan alkamispäivästä. Uusi matka on henkilökohtainen eikä sitä voi luovuttaa toiselle.

Valmismatkalla tarkoitetaan matkaa, jonka järjestämiseen sovelletaan yleisiä valmismatkaehtoja tai vastaavia ulkomaisia ehtoja.

5.2.3 Korvaus matkalta myöhästymisestä

Myöhästymisen korvataan, jos vakuutettu ei ehdi ajoissa ulkomaille suuntautuvan lento-, laiva-, juna- tai bussimatkan alkamispaikkaan tai jatkolennon alkamispaikkaan sen vuoksi, että

- yleinen kulkuneuvo, jolla vakuutettu on aikonut tulla tai jolla hän on ollut tulossa edellä mainittuun paikkaan, viipyy matkalla sään, luonnonmullistuksen, teknisen vian, rikkollisen teon tai viranomaisen toimenpiteen vuoksi tai
- vakuutetun käyttämä kulkuneuvo joutuu liikenneonnettomuuteen tai siihen tulee tekninen vika.

Myöhästymisen johdosta korvataan tarpeelliset ja kohtuulliset kulut, joita tarvitaan matkalle mukaan pääsemiseksi. *Kuluja korvataan enintään 1 700 euroa, kuitenkin enintään alkuperäisen matkan hinta.*

Mikäli vakuutettu ei pääse matkalle mukaan, korvataan myöhästymisen vuoksi peruuntuneen matkan hinta, *kuitenkin enintään 1 700 euroa. Korvausta ei suoriteta siltä osin kuin vakuutettu saa korvauksen samasta syystä matkanjärjestäjältä, liikenneyhtiöltä, hotellilta tai vastaavalta.*

5.2.4 Korvaus matkan odottamisesta

Vakuutuksesta suoritetaan korvausta, jos vakuutettu joutuu odottamaan yli kuusi tuntia ulkomaille suuntautuvan matkan tai sieltä paluun alkamispaikalla sen vuoksi, että yleistä kulkuneuvoa, jolla pitäisi matkustaa, ei voida käyttää kohdassa 5.2.3 mainituista syistä. Kulukorvauksena maksetaan enintään 34 euroa kultakin edellä mainitun odottamisajan jälkeen alkaneelta kuuden tunnin ajanjaksolta. Korvausta suoritetaan enintään 340 euroa vakuutettua kohti.

5.2.5 Korvaus pahoinpitelyrikkoksen henkilövahingosta

Jos vakuutettua on matkan aikana ulkomailla vahingoitettu pahoinpitelemällä tai muulla tahallisella väkivallanteolla, suoritetaan hänelle vahingonkorvausta teon aiheuttaman kivun, säryn ja ansionmenetyksen johdosta samassa laajuudessa kuin mikä on tai olisi teon aiheuttajan korvausvelvollisuus Suomen lainsäädännön mukaan. Korvauksen enimmäismäärä näiden korvausten osalta on 42 500 euroa.

Korvaus suoritetaan vain, mikäli vahingonaiheuttaja on jäänyt tuntemattomaksi tai häneltä ei saada vahingonkorvausta.

Jos vahingonaiheuttajaa vastaan nostetaan syyte, tulee vakuutetun vaatia häneltä vahingonkorvausta vakuutusyhtiön niin vaatiessa. Yhtiö maksaa tältä osin vakuutetun oikeudenkäyntikulut.

Korvauksia ei makseta

- jos vahingon on aiheuttanut kohdassa 5.2.1 mainitussa suhteessa vakuutettuun oleva henkilö
- jos vakuutetun oma toiminta on myötävaikuttanut vahingon syntymiseen
- jos vahinko liittyy ammatinharjoittamiseen, viran hoitamiseen tai muuhun ansiotoimintaan.

5.2.6 Korvaus vainajan kotiinkuljetuksesta

Jos vakuutettu kuolee matkan aikana korvataan kohtuulliset kotiinkuljetuskustannukset Suomeen tai hautauskustannukset ulkomailla. Nämä kustannukset korvataan kuolinsyystä riippumatta.

5.3 Haittakorvaus

Oikeus haittakorvaukseen syntyy, kun vakuutetulle aiheutuu pysyvä haitta haittakorvauslajin voimassaoloaikana matkatapaturman vuoksi ja pysyvä haitta on jatkunut kolme kuukautta.

Pysyvällä haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa, joka vammasta aiheutuu vakuutetulle ja joka ei lääketieteellisen todennäköisyyden mukaan enää parane. Haittaa määritettäessä otetaan huomioon ainoastaan vamman laatu. *Vammautuneen yksilölliset olosuhteet, kuten ammatti tai harrastukset, eivät vaikuta haitan määritykseen.*

Haitan suuruus määritetään tapaturman sattuessa voimassa olleen sosiaali- ja terveystieteiden antaman tapaturmavakuutuslakiin perustuvan haittaluokitus päätöksen perusteella. Vammat on jaettu haittaluokkiin 1-20 siten, että haittaluokka 20 tarkoittaa suurinta haittaa ja haittaluokka 1 pienintä korvattavaa haittaa. *Haittaluokan 1 mukaista pienintä haittaa sovelletaan haittaluokitus päätöksen mukaisesti ainoastaan silmien ja sormien vammoihin.* Täydestä eli haittaluokan 20 mukaisesta pysyvästä haitasta maksetaan kertakorvauksena matkatapaturman sattuessa voimassa ollut vakuutusmäärä. Osittaisesta pysyvästä haitasta maksetaan kertakorvauksena niin monta kahdeskymmenesosaa tästä vakuutusmäärästä kuin haittaluokka osoittaa.

Pysyvä haitta määritetään viimeistään kolmen vuoden kuluttua matkatapaturmasta.

Jos haitta muuttuu vähintään kaksi haittaluokkaa ennen kuin kolme vuotta on kulunut korvauksen maksamisesta, muutetaan korvauksen määrää vastaavasti. Maksettua korvausta ei kuitenkaan peritä takaisin.

5.4 Kuolinkorvaus

Oikeus kuolinkorvaukseen syntyy, kun vakuutettu kuolee kuolinkorvauslajin voimassaoloaikana matkatapaturman vuoksi.

Korvauksena maksetaan matkatapaturman sattuessa voimassa ollut vakuutusmäärä.

Korvausta ei kuitenkaan makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen, kun matkatapaturmasta on kulunut kolme vuotta.

6 KORVAUKSEN HAKEMINEN

6.1 Selvitys vakuutustapahtumasta

Korvauksen hakijan tulee toimittaa järjestön nimetyille henkilölle kirjallinen selvitys vakuutustapahtumasta, korvauksen maksuosoite sekä tarvittaessa matkalippu tai muu selvitys matkasta. Ilmoituksen voi tehdä täyttämällä vakuutusyhtiön henkilövahinkoilmoituksen. Järjestön varmennuksen jälkeen toimitetaan vakuutustapahtumaan liittyvät asiakirjat vakuutusyhtiölle.

6.2 Hoitokorvaus

Korvauksen hakijan tulee toimittaa yhtiölle alkuperäiset matkasairautta tai -tapaturmaa koskevat laskut tai kuitit ja niihin mahdollisesti liittyvät sairausvakuutuslain mukaiset tositteet. Lääkkeistä tulee toimittaa sekä resepti että apteekkikuitti.

6.3 Matkan peruuntuminen tai keskeytyminen

Korvauksen hakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle alkuperäiset tositteet ylimääräisistä kuluista, virkatodistus sukulaisuussuhteesta sekä muut vakuutustapahtumaan liittyvät asiakirjat.

Menetettyjen matkapäivien korvaamista varten korvauksen hakijan tulee toimittaa myös selvitys, josta ilmenee vakuutetun suunniteltu matkaltapaluupäivä.

6.4 Matkalta myöhästyminen tai matkan odottaminen

Korvauksen hakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle liikenneoikeuden tai viranomaisen todistus vakuutustapahtumasta sekä alkuperäiset tositteet ylimääräisistä kuluista. Myöhästyminen tapauksissa tulee yhtiölle toimittaa alkuperäiset käyttämättä jääneet matkaliput.

6.5 Kuolintapaus

Kuolinkorvauksen maksamista varten korvauksen hakijan on toimitettava vakuutusyhtiölle vakuutetun kuolintodistus, poliisitutkintapöytäkirja ja virallinen selvitys edunsaajista. Kotiinkuljetuskustannuksista tai hautauskustannuksista ulkomailla tulee toimittaa yhtiölle alkuperäiset laskut tai kuitit.

6.6 Vahingon selvittelykulut

Vahingon selvittelykuluina vakuutuksesta korvataan poliisitutkintapöytäkirjan lunastusmaksu ja korjauskustannusarvio, jotka vakuutusyhtiö on pyytänyt, sekä vakuutusyhtiön etukäteen hyväksymä hätäapu- tai korvauspalvelun kustannus.

1 VAKUUTUKSEN TARKOITUS

Vakuutus antaa turvaa vakuutetuille matkatavaroille vakuutuksen voimassaoloaikana sattuvien esinevahinkojen varalta.

2 VAKUUTETTU OMAISUUS

Matkatavaralla tarkoitetaan vakuutetun matkalle mukaansa ottamaa ja matkalla hankittua omaisuutta. Matkatavarat ovat vakuutettuna yhteensä enintään vakuutus kirjassa mainittuun vakuutusmäärään asti. Maksuvälineet ja arvopaperit ovat matkatavaraa 200 euroon asti, kun vakuutettu kuljettaa niitä mukanaan, ja 505 euroon asti niiden ollessa lukitussa tallelokerossa.

Rajoituksia: Matkatavaraa eivät ole

- moottorikäyttöiset ajoneuvot, matkailu- tai muut perävaunut, vesi- taikka ilma-alukset ja edellä mainittujen osat ja tarvikkeet
- purjelaudat purjeineen
- kauppatavarat, tavaränäytteet, mainosmateriaali, kaupalliset tai opetusfilmit ja -nauhat, valokuvat, piirustukset ja ohjelmalevykkeet
- ansiotyövälineet, atk-tiedostot, telekopio- ja kopiokoneet
- käsikirjoitukset, kokoelmat ja niiden osat
- muuttotavarat ja erilliset rahtitavaralähetykset
- eläimet ja kasvit

3 KORVATTAVAT VAKUUTUSTAPAHTUMAT

3.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan suoranaiset esinevahingot, jotka ovat aiheutuneet äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta tapahtumasta vakuutuksen voimassa ollessa.

3.2 Vakuutusmäärästä riippumatta korvataan

- kadonneen matkatavaran etsimisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, mikäli matkatavara on ollut luovutettuna hotellin, kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen, matkanjärjestäjän tai muun vastaavan haltuun
- matkatavaran pelastamisesta ja vahingon rajoittamisesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset
- välttämättömyystarvikkeiden hankintakustannukset silloin, kun kuljetettavaksi jätetty matkatavara myöhästyy vähintään kaksi tuntia vakuutetun saapumisesta menomatalla matkakohteeseensa. Korvauksena suoritetaan enintään 85 euroa jokaista alkanutta vuorokautta kohti, kuitenkin yhteensä enintään 340 euroa vakuutettua kohti
- matkalippujen, viisumin tai passin varkaudesta matkan aikana aiheutuneet matka-, majoitus- ja puhelinkustannukset yhteensä enintään 170 euroon asti.

4 KORVAUSPIIRIN ULKOPUOLELLE JÄÄVÄT VAHINGOT

Vakuutuksesta ei korvata

- vahinkoa, joka on aiheutunut maksuvälineiden ja arvopapereiden katoamisesta tai unohtamisesta
- vahinkoa, joka on aiheutunut tavaratavanomaisesta käytöstä, puutteellisesta päällyksestä, kulumisesta, hankaantumisesta, naarmuuntumisesta, syöpmisestä tai vastaavasta vähitellen tapahtuvasta ilmiöstä
- vahinkoa, joka on aiheutunut viranomaisen toimenpiteestä
- vahinkoa, joka korvataan jonkin erityislain, takuun tai muun vakuutuksen perusteella

- vahinkoa, joka on aiheutunut polkupyörille, suksille tai muille urheiluvälineille niitä tarkoitukseensa käytettäessä, ellei vahinko ole aiheutunut ulkopuolisen henkilön tuottamuksesta
- vahinkoa, joka on aiheutunut tavaratavan katoamisesta tai sen unohtamisesta.
Katoamisesta on kysymys silloin kun vakuutettu ei ole kyennyt nimeämään mitään tiettyä äkillistä tapahtumaa, joka on ollut matkatavaran menettämisen syynä.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin matkatavaran katoamisesta tai sen unohtamisesta aiheutunut vahinko 85 euroon asti edellyttäen, että vahingon tapahtumahetki ja -paikka sekä olosuhteet määritellään ja että vahinko matkan aikana on heti tapahtumapaikalla havaittu ja siitä on tuolloin ulkopuoliselle todistettavasti ilmoitettu. Matkanjärjestäjän tai vastaavan haltuun luovutetun matkatavaran katoaminen korvataan täysimääräisesti enintään vakuutusmäärään asti.

5 SUOJELUOHJEET

5.1 Suojeluohjeiden merkitys

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai muutoin kirjallisesti annettuja suojeluohjeita. Jos vakuutettu laiminlyö suojeluohjeiden noudattamisen, hänelle tulevaa korvausta voidaan alentaa tai se evätä yleisten sopimusehtojen kohdan 6 mukaisesti.

5.2 Suojelutoimet varkauksia ja murtoja vastaan

5.2.1 Omaisuus asunnossa, majoitustiloissa ja niiden säilytystiloissa

Irtaimiston säilytyspaikkojen ovien, ikkunoiden, luukkujen ja muiden sisäänpääsytien tulee olla suojaavasti suljetut varkauden ja murtautumisen varalta. Sulkeminen tulee suorittaa siten, ettei säilytyspaikkaan tunkeutuminen ole mahdollista säilytyspaikan rakenteita tai lukkoja vahingoittamatta.

Säilytettäessä omaisuutta hotellihuoneessa, hytissä tai niissä vastaavassa majoitustilassa on arvoesineiden ja yli 505 euron arvoisten esineiden tai laitteistojen oltava kiinteässä erikseen lukittavassa tilassa.

Arvoesineiksi suojeluohjeissa luetaan muun muassa korut, jalometalliesineet, turkikset, arvokokoelmat ja taide-esineet. Asunnon ja majoitus- tai säilytystilojen avaimia ei saa jättää eikä piilottaa mainittujen tilojen läheisyyteen. Lukko on välittömästi vaihdettava tai sarjoitettava, jos on aihetta olettaa, että avain on asiattoman hallussa. Lukon vaihtamis- ja sarjoituskustannuksia ei korvata vakuutuksesta.

5.2.2 Omaisuus asunnon, majoitustilojen ja niiden säilytystilojen ulkopuolella

Mukana olevaa omaisuutta on jatkuvasti valvottava. Vakuutettu ei saa jättää mukanaan olevaa omaisuutta eikä matkatavaraa ilman jatkuvaa silmälläpitoa yleisillä paikoilla kuten liikenneasemilla, toreilla, ravintoloissa, kaupalliikkeissa, majoitusliikkeiden auloissa, uimarannoilla, urheilukentillä, yleisissä kulkuneuvoissa ja yleisissä nähtävyyss- ja vierailukohteissa.

Jos mukana olevaa omaisuutta ei valvota, se tulee jättää lukittuun kiinteään säilytystilaan, johon tunkeutuminen ei ole mahdollista säilytyspaikan rakenteita tai lukkoja vahingoittamatta.

Kevytperävaunuun, teltaan, suksiboxiin, sivu- ja tankkilaukkuihin ei saa jättää arvoesineitä eikä optisia tai elektronisia laitteita.

Arvoesineiden ja tietokoneiden sekä optisten ja elektronisten laitteiden tulee olla niitä moottoriajoneuvossa, matkailuperävaunussa tai veneessä säilytettäessä erillisessä lukitussa kiinteässä tavaratilassa tai -lokerossa siten, ettei tähän säilytystilaan tunkeutuminen ole mahdollista säilytystilan rakenteita tai lukkoja vahingoittamatta. Yleisissä kulkuneuvoissa arvoesineet tulee kuljettaa käsimatkatavarana.

5.2.3 Rahojen, arvopapereiden ja maksuvälineiden lisäohjeet
Rahaa, muita maksuvälineitä ja arvopapereita ei saa jättää hotellihuoneeseen, moottoriajoneuvoon, matkailuperävaunuun, veneeseen, kevytperävaunuun eikä teltaan, ja niitä tulee kuljettaa yleisissä kulkuneuvoissa käsimatkatavarana.

Tunnuslukua ei saa säilyttää pankki-, luotto- eikä vastaavan maksukortin lähellä. Korttia ei saa käyttää siten, että tunnusluku joutuu ulkopuolisten tietoon.

5.2.4 Urheilu- ja harrastusvälineiden lisäohjeet
Polkupyörän tulee olla varkauden välttämiseksi lukittuna vahinkovakuutusyhtiöiden hyväksymällä turvalukolla. Vakuutusyhtiöstä on saatavissa luettelo hyväksytyistä turvalukoista. Mikäli vakuutettuna olevia suksia, lumilautoja tai muita urheiluvälineitä joudutaan jättämään ulos tai yleisessä käytössä oleviin tiloihin ilman valvontaa, niiden tulee olla lukittuna tätä tarkoitusta varten olevaan telineeseen tai muuhun sopivaan kiinteään kohteeseen.

5.3 Muut ohjeet

Esineen valmistajan, myyjän tai maahantuojan antamia käyttöohjeita on noudatettava.

Helposti rikkoutuvat matkatavarat mukaan lukien tietokoneet sekä optiset ja elektroniset laitteet tulee kuljettaa yleisissä kulkuneuvoissa käsimatkatavarana. Kuljetusyhtiön matkatavaroiden kuljettamiseen liittyviä kirjallisia ohjeita on noudatettava.

Syövyttävät ja tahraavat aineet sekä nesteitä sisältävät pullot ja pakkaukset tulee pakata suojaavasti erikseen muusta mukana olevasta omaisuudesta.

Jos esine on vahingoittunut tai kadonnut kuljetuksen tai säilytyksen aikana, on tapahtumasta tehtävä asianmukainen ilmoitus ja korvausvaatimus kuljetusliikkeen tai liikenneyrityksen edustajalle.

6 KORVAUSSÄÄNNÖT

6.1 Korvauksen hakeminen

6.1.1 Selvitys vakuutustapahtumasta

Korvauksenhakijan on viipymättä ilmoitettava järjestön nimetylle henkilölle vakuutustapahtumasta. Tarvittaessa tulee toimittaa myös matkalippu tai muu selvitys matkasta. Ilmoituksen voi tehdä täyttämällä vakuutusyhtiön vahinkoilmoituksen. Järjestön varmennuksen jälkeen toimitetaan vakuutustapahtumaan liittyvät asiakirjat vakuutusyhtiölle.

Korvauksen hakijan on annettava vakuutusyhtiölle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen vakuutusyhtiön vastuun selvittämiseksi. Tällaisia asiakirjoja ja tietoja ovat ne, joiden avulla voidaan todeta vahingon sattuminen ja sen suuruus sekä korvauksen saaja. Esimerkiksi poliisitutkintapöytäkirja ja rikosilmoitus voivat olla tarpeen. Rikoksesta on viipymättä ilmoitettava tapahtumapaikan poliisiviranomaiselle.

6.1.2 Asiakirjat ja niiden kustannukset

Poliisitutkintapöytäkirja on toimitettava pyydettyä vakuutusyhtiölle. Yhtiö korvaa pyytämiensä poliisitutkintapöytäkirjojen ja muiden vahinkokäsittelyä varten pyytämiensä viranomais- todistusten lunastusmaksut.

Haettaessa korvausta polkupyörän varkausvahingosta vakuutusyhtiölle on toimitettava vahinkoilmoituksen yhteydessä poliisin antama jäljennös tehdystä rikosilmoituksesta, pyörän lukkoon kuuluvat molemmat avaimet sekä pyörän takuukortti, josta käyvät ilmi rungon ja lukon numerot.

Jos vakuutusyhtiö pyytää vahinkokäsittelyä varten korjauskustannusarvion, korvataan siitä aiheutunut kustannus.

6.1.3 Vahingon tarkastaminen ja vahinkoesineen säilyttäminen

Vakuutusyhtiölle on varattava tilaisuus vahingon tarkastamiseen. Se, että vakuutusyhtiö tarkastaa tai arvioi vahingon, ei osoita vahingon kuuluvan vakuutuksesta korvattavaksi.

Vahingoittunutta esinettä ei saa hävittää ilman erityistä syytä. Rikkoutuneet silmälasit on korvausta haettaessa toimitettava yhtiölle, jos niitä ei voida korjata.

6.2 Korvauksen enimmäismäärät

Vakuutusyhtiö on velvollinen korvaamaan omaisuudesta enintään sen jälleenhankinta- arvon tai päivänarvon.

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on korvauksen enimmäismäärä.

6.3 Korvauksen suorittamisvaihtoehdot

Ensisijaisesti vahingoittunut omaisuus korvataan korjauttamalla vahingoittunut esine. *Jos korjauskustannukset ylittävät näiden korvaussääntöjen mukaan määritellyn omaisuuden arvon, korvaus on kuitenkin enintään omaisuuden arvon suuruinen.* Korjauskustannuksina korvataan ne kustannukset, jotka ovat syntyneet vahingoittuneen omaisuuden saattamisesta vahinkoa edeltäneeseen kuntoon. *Korjauksen yhteydessä tehdyistä perus- tai muista parannuksista syntyneitä kustannuksia ei korvata.*

Vakuutusyhtiöllä on oikeus korvauksen rahana maksamisen asemasta hankkia tilalle vastaava omaisuus tai korjauttaa vahingoittunut omaisuus. Mikäli korvaus kuitenkin suoritetaan rahana, korvauksen enimmäismäärä määräytyy sen mukaan, mitä yhtiö olisi esineestä maksanut sen myyjälle tai korjauskustannuksista korjauttajalle. Korvauksen suuruutta määritettäessä otetaan huomioon kaikki ne käteis-, tukku-, erityis- ja muut alennukset, joihin yhtiöllä olisi ollut oikeus omaisuuden hankkiessaan tai korjauttaessaan.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus tai sen osa arvosta, joka määritellään samojen perusteiden mukaan kuin ennen vakuutustapahtumaa.

Jos menetettyä omaisuutta saadaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, vakuutuksenottajan tulee viipymättä luovuttaa se vakuutusyhtiölle tai palauttaa korvaus sen osalta.

6.4 Omavastuu

Vakuutetulla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.

6.5 Esinevahingon lisäksi korvattavat kustannukset

6.5.1 Vahingon rajoittamiskustannukset

Vakuutusmäärästä riippumatta vakuutuksesta korvataan suoranaisen esinevahingon lisäksi kohtuulliset kustannukset, jotka vakuutetulle aiheutuvat sattuneen tai välittömästi uhkaavan, tästä vakuutuksesta korvattavan vahingon rajoittamisesta tai torjumisesta.

6.6 Vahingon korvaaminen

6.6.1 Jälleenhankinta-, päivän- ja jäännösarvot

Matkatavaravahingossa korvauksen määrän perusteena on jälleenhankinta-arvo, jolla tarkoitetaan uuden samanlaisen tai lähinnä vastaavan omaisuuden hankintakustannusta. *Jos omaisuuden arvo on iän, käytön, käyttökelpoisuuden alenemisen tai muun vastaavan seikan vuoksi alentunut yli 50 % jälleenhankinta-arvosta, määritellään korvaus omaisuuden päivänarvon mukaan.*

Päivänarvolla tarkoitetaan omaisuuden käypää arvoa ennen vahinkoa.

Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus edellyttää, että kahden vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta joko korjataan vahingoittunut omaisuus tai hankitaan sen tilalle uutta samaa laatuaista ja samaan käyttöön tarkoitettua omaisuutta.

Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus suoritetaan kahdessa erässä. Ensin suoritetaan päivänarvon mukainen korvaus. Lisäkorvaus, joka on jälleenhankinta-arvon ja päivänarvon mukaisien korvausten erotus, suoritetaan, kun yhtiö on saanut selvityksen uuden esineen hankkimisesta.

Mikäli omaisuudella on arvoa vielä vahingon jälkeen, otetaan tämä vähennyksenä huomioon korvauksen laskemisessa. Jäännösarvo määritellään samojen perusteiden mukaan kuin arvo ennen vahinkoa.

6.6.2 Korvauksen määrä

Alle vuoden ikäisen hyväkuntoisen tavaran korvauksen määrä

perustuu jälleenhankinta-arvoon. Muutoin korvaus määritellään tavaran vahinkohetken arvon mukaan, jolloin arvoon vaikuttavina tekijöinä huomioidaan ikä, käyttö ja muu vastaava seikka.

Matkatavaran ikävähennysprosentti riippuu tavaran laadusta. Näiden prosenttien mukainen vähennys tehdään tavaran jälleenhankinta-arvosta kultakin tavaran iän täydeltä vuodelta:

Tavara	Ikävähennys vuodessa
- matkalaukut	10 %
- lasketteluvälineet ja polkupyörät	10 %
- videokamera ja muut elektroniset sekä optiset laitteet	20 %
- vaatteet, asusteet, jalkineet ja silmälasit	20 %
- tietokoneet oheislaitteineen	20 %

Vähennysten lisäksi vähennetään vakuutus kirjassa mainittu omavastuu.

Ikävähennyistä ei tehdä tavaran korjauslaskun tai kirjallisen korjausarvion mukaisista kustannuksista. Korvaus on kuitenkin enintään tämän kohdan mukaan määritellyn omaisuuden arvon suuruinen ikävähennykset huomioiden.

6.6.3 Arvon alentuminen ja tunnearvot

Arvon alentumista ei korvata. Arvon alennuksella tarkoitetaan sitä, että vahingoittuneen omaisuuden käypä arvo on alentunut, vaikka omaisuus on vahingon jälkeen korjattu vahinkoa edeltäneeseen kuntoon. Korvauksen määrää arvioitaessa ei oteta huomioon värisävyeroja eikä tunne- tai vastaavia arvoja.

MATKAVASTUUVAKUUTUS

1 KORVATTAVAT VAKUUTUSTAPAHTUMAT

1.1 Vakuutuksesta korvataan yksityishenkilönä matkalla toiselle aiheutettu henkilö- ja esinevahinko, josta vakuutettu voimassaolevan oikeuden mukaan on korvausvastuussa, kun korvausvastuu perustuu vakuutuskauden aikana sattuneeseen tekkoon tai laiminlyöntiin.

1.2 Vakuutuksesta korvataan kohdasta 2.2 poiketen vakuutetun asuntona käytetyn vuokra-, osake- tai hotellihuoneiston rakenteille tai laitteille äkillisesti aiheutunut vahinko, josta vakuutettu on kohdan 1.1 mukaan korvausvastuussa.

Rajoitus: Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata pinnoitteille syntyneitä vahinkoja eikä vahinkoja, jotka aiheutuvat huoneiston huonosta hoidosta tai kulumisesta. Pinnoitteilla tarkoitetaan tässä esimerkiksi parketteja, muovi- ja kokolatiamattoja, tapetteja sekä huoneiston maalipintoja.

1.3 Vakuutuksesta korvataan kohdasta 2.2 poiketen vahinko, joka vakuutetulle aiheutuu hänen tilapäisesti vuokraamalleen polkupyörälle, mopolle, skootterille tai vastaavalle vesikuluneuvolle äkillisesti tuottamastaan vahingosta.

Rajoitus: Vahinko korvataan näissä tapauksissa enintään 340 euroon asti.

1.4 Vakuutuksesta korvataan kohdasta 2.8 poiketen vahinko, joka on korvattava 1.1 mukaan ja jonka syynä on satunnaisen virheen aiheuttama tilapäinen tapahtuma tai olosuhde.

2 KORVAUSPIIRIN ULKOPUOLELLE JÄÄVÄT VAHINGOT

Vakuutuksesta ei korvata

- vahinkoa, joka aiheutuu vakuutetulle vakuutetun työntekijälle tai häneen rinnastettavalle osin kuin hän on oikeutettu saamaan korvausta lakisääteisestä tapaturma- tai liikennevakuutuksesta*
- vahinkoa omaisuudelle, joka teon tai laiminlyönnin tapauksessa on tai oli vakuutetun tai hänen kanssaan samassa taloudessa vakinaisesti asuvan henkilön hallussa, lainassa tai muutoin hänen hyödykseen käytettävänä, säilytettävänä taikka muulla tavoin käsiteltävänä tai huolehdittavana*
- vahinkoa, jota koskeva korvausvastuu perustuu yksinomaan sopimukseen, sitoumukseen, lupaukseen tai takuuseen*
- vahinkoa, josta vakuutettu on vastuussa kiinteistön omistajana tai haltijana*
- vahinkoa, joka rakennus- tai peruskorjaustyön yhteydessä kohtaa putkistoja tai kaapeleita, ellei vakuutettu ole hankkinut ja työohjeena käyttänyt työmaata koskevia kaapeli- tai putkistokarttoja*

- 2.6 vahinkoa, joka on aiheutunut liikennevakuutuslaissa kuvatussa liikennevahingosta riippumatta siitä, missä liikennevahinko on sattunut
- 2.7 vahinkoa, joka aiheutuu
- rekisteröitävän aluksen, rekisteröitävän veneen tai yli 6 metrin pituisen purjevereen käytöstä
 - ilma-aluksen käyttämisestä, kun vakuutettu on korvausvelvollinen ilma-aluksen omistajana, haltijana, käyttäjänä, ilma-aluksessa tehtävää suorittavana tai näiden työnantajana
- 2.8 vahinkoa, jonka tärinä, savu, noki, kaasu, kosteus, vesi, jätevesi taikka vesistön, pohjaveden tai maaperän saastuminen vähitellen aiheuttaa
- 2.9 vahinkoa, joka aiheutuu pohjaveden korkeuden muuttumisesta
- 2.10 vahinkoa, joka johtuu vieraalla työvoimalla tai toiselle suoritetusta loubinta- tai räjäytystyöstä tai siitä aiheutuvasta maanpainumasta tai maansiirtymästä
- 2.11 vahinkoa, jonka vakuutettu aiheuttaa ammatti-, elinkeino- tai ansiotoiminnassa
- 2.12 vahinkoa, joka aiheutuu pahoinpitelyn tai tappelun yhteydessä
- 2.13 sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta
- 2.14 vahinkoa siltä osin kuin se korvataan vakuutetun muusta voimassa olleesta vastuuvakuutuksesta
- 2.15 vahinkoa, jonka on aiheuttanut lakko tai muu sen kaltainen syy.

3 ERITYISIÄ TOIMENPITEITÄ VAKUUTUSTAPAHTUMAN SATUTTUA

- 3.1 Vakuutuksen piiriin kuuluvassa asiassa yhtiö selvittää, onko vakuutettu korvausvelvollinen, neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa ja maksaa vahingon edellyttämän korvauksen.
- 3.2 Vakuutetun tulee varata yhtiölle tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen ja sovintoratkaisun aikaansaamiseen.
- Rajoitus: Jos vakuutettu korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido yhtiötä ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisesti oikea.*

3.3 Jos vakuutetulta vaaditaan oikeudenkäynnissä vahingonkorvausta, joka on tämän vakuutuksen perusteella korvattava, vakuutetun on viipymättä ilmoitettava oikeudenkäynnistä vakuutusyhtiölle. Vakuutusyhtiö hoitaa omalla kustannuksellaan oikeudenkäynnin vakuutetun puolesta siltä osin, kun siinä on kysymys sanotusta vahingonkorvauksesta.

Rajoitus: Pohjoismaiden ulkopuolella tapahtuvan oikeudenkäynnin kustannukset korvataan enintään 8 500 euroon asti.

3.4 Jos vakuutusyhtiö on ilmoittanut vakuutetulle olevansa valmis, vakuutusmäärän rajoissa, sopimaan vahingon vahingonkärsineen kanssa eikä vakuutettu tähän suostu, yhtiö ei ole velvollinen korvaamaan sen jälkeen aiheutuneita lisäkustannuksia.

4 KORVAUSSÄÄNNÖT

- 4.1 Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on korvauksen enimmäismääränä jokaisessa vakuutustapahtumassa.
- 4.2 Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi.
- 4.3 Vakuutetulla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.
- 4.4 Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon arvonlisäverosta annetut säännökset. Jos korvauksen saajalla on arvonlisäverolain mukaan oikeus vähentää tai saada palautuksena omassa arvonlisäverotuksessaan arvonlisäverot, jotka sisältyvät vahingosta aiheutuviin tavaroitten tai palvelujen ostolaskuihin, nämä arvonlisäverot vähennetään korvauksesta.

Jos omaisuuden tai sen osan hankintalaskuun sisältyvän arvonlisäveron osalta on vähennys- tai palautusoikeus, vähennetään korvauksesta vahingon määrää vastaava arvonlisävero.

Jos vakuutuskorvaus on katsottava elinkeinotoiminnassa saatavan arvonlisäverollisen tulon sijaan tulevaksi tuloksi, korvaus maksetaan verottomana.

5 YHTEISVASTUULLISUUS

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan vain se osa vahingosta, mikä vastaa vakuutetun viaksi jäävää syyllisyyttä ja hänen ehkä vakuutustapahtumasta saamaansa etua.

MATKAOIKEUSTURVAVAKUUTUS

1 VAKUUTUKSEN TARKOITUS

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä riita-, rikos- ja hakemusasioissa kohdassa 4 tarkoitetuissa vakuutustapahtumissa.

Vakuutus koskee vakuutettua yksityiselämään liittyvissä asioissa matkustajan ominaisuudessa.

2 TUOMIOISTUIMET

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta vakuutustapahtumissa, jotka voidaan välittömästi saattaa Suomessa käsiteltäväksi käräjä- tai maaoikeudessa sekä näiden muutoksenhakuasteissa tai välimiesmenettelyssä tai vastaavissa ulkomaisissa tuomioistuimissa.

Vakuutuksesta ei siten korvata kuluja asioissa, jotka voidaan käsitellä yksinomaan hallinnollisissa viranomaisissa tai maaoikeutta lukuun ottamatta erikoistuomioistuimissa, esimerkiksi lääninhallituksessa, läänioikeudessa, vakuutus-oikeudessa, vesioikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

3 KORVATTAVAT VAKUUTUSTAPAHTUMAT

3.1 Vakuutustapahtuman määritelmä

Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on riita- ja hakemusasiassa

- riidan syntyminen. Riita on syntynyt, kun vaatimus on kiistetty perusteeltaan tai määrältään.

rikosasiassa

- vakuutetun esittämän yksityisoikeudellisen vaatimuksen kiistäminen perusteeltaan taimäärältään
- syytteen nostaminen tai jatkaminen vakuutettua vastaan asianomistajan toimesta, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut. Syyte on nostettu, kun asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansliaan. Syytettyä on jatkettu, kun asianomistaja on ilmoittanut syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistuimelle sen jälkeen, kun virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattunut vakuutustapahtuma. *Rajoitus: Jos vakuutus kuitenkin vakuutustapahtuman sattuessa on ollut voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta, tulee myös niiden seikkojen, joihin asiassa esitetty vaatimus tai syyte perustuu, olla syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana. Vakuutuksen voimassaoloaikaan luettaan tällöin se aika, jonka vakuutus vakuutetun osalta on yhtäjaksoisesti ollut voimassa vastaavansisältöisenä yhdessä tai useammassa vakuutusyhtiössä tai vakuutusyhdistyksessä.*

3.2 Yksi vakuutustapahtuma

Kysymyksessä on yksi vakuutustapahtuma silloin, kun

- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella; tai
- vakuutetuilla on useita riita-, rikos- tai hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen.

4 VAKUUTUSTAPAHTUMIIN LIITTYVÄT RAJOITUKSET

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

- jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa
- joka liittyy vakuutetun tai hänen kanssaan samassa taloudessa asuvan muun vakuutetun nykyiseen tai aiempaan työhön, ammatinharjoittamiseen, virkaan, toimeen, elinkeino- tai ansiotoimintaan, kaupallisen yrityksen osakkuuteen tai jäsenyyteen tällaisen yrityksen hallinnollisissa elimissä tai muuhun pää- tai sivutoimiseen toimintaan tulon hankkimiseksi
- joka liittyy sijoitustoimintaan tai yksittäiseen sijoitukseen, jonka arvo riidan syntyessä tai sijoitusta tehtäessä on ylittänyt 85 000 euroa
- joka liittyy takaukseen, panttaukseen tai muuhun sitoumukseen toisen elinkeino- tai ansiotoimintaansa varten tekemästä velasta tai sitoumuksesta
- joka liittyy toisen elinkeino- tai ansiotoimintaa varten annettuun lainaan
- joka liittyy muuhun kiinteistöön, kiinteistön osaan, rakennukseen, osake- tai vuokrahuoneistoon kuin vakuutetun vakinaiseen asuntoon tai vakuutetun omassa käytössä olevaan vapaa-ajan asuntoon
- jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys
- jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina
- joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on vakuutetulle siirretty, ellei siirrosta ole riidan syntyessä kulunut kahva vuotta
- jossa on kysymys rikosprosessuaalisesta hakemusasiasta tai

virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamasta syyttestä tai tällaisen syytteen vireillä ollessa asianomistajan syytteessä olevaa vakuutettua kohtaan esittämistä yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta

- joka koskee vakuutettua vastaan esitettyä sellaiseen tekkoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella
- joka koskee vakuutetun esittämää sellaiseen tekkoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta hänet on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella
- joka koskee avioeroa, avioeroon tai yhteiselämän lopettamiseen tai avioliitonomaisen yhteiselämän päättämiseen liittyviä varallisuusriitoja tai muita vaatimuksia
- joka liittyy lasten huoltoon, elatukseen tai tapaamisoi- keuteen kun niitä koskevista kysymyksistä sovitaan tai päätetään ensimmäistä kertaa tai kun niiden käsittely liittyy yhteiselämän lopettamiseen tai avioliitonomaisen yhteiselämän päättämiseen
- jossa on kysymys uskotun miehen, pesänjakajan tai -selvittäjän määräämisestä
- josta vakuutetulle aiheutuvat kustannukset korvataan vastuuvakuutuksesta tai autovakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta
- joka koskee konkurssia
- joka koskee ulosottoa, ulosottolaissa tarkoitettua täytäntöönpanoräätä tai ulosottoon liittyvää täytäntöönpanoa
- jossa on kysymys yrityksen saneerauksesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaisesta menettelystä tai maaseutuelinkeinolin mukaisesta maatalouden harjoittajan vapaaehtoisesta velkajärjestelystä
- jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuutustapahtumasta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta
- joka käsitellään ryhmäkanteena.

5 TOIMENPITEET VAKUUTUSTAPAHTUMAN SATUTTUA

5.1 Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, hänen on ilmoitettava siitä etukäteen kirjallisesti vakuutusyhtiölle. Vakuutusyhtiö antaa tällöin vakuutetulle kirjallisen korvauspäätöksen.

5.2 Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä.

Rajoitus: Jos vakuutettu ei käytä lainkaan asiamiestä tai käyttää asiamiehenään muuta kuin oikeustieteen kandidaatin tai vastaavan ulkomaisen tutkinnon suorittanutta asiamiestä, vakuutuksesta ei suoriteta korvausta.

5.3 Vakuutetun on oikeudenkäynnissä ja sovintoneuvotteluissa vaadittava vastapuolelta täysimääräisesti korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan. Jos vakuutettu ei vaadi vastapuolelta kulujaan, vakuutuksesta suoritettava korvausta voidaan vakuutus sopimuslain mukaan alentaa tai se evätä.

5.4 Vakuutetulla ei ole oikeutta myöntää asian hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrää vakuutusyhtiötä sitovasti.

Rajoitus: Vakuutetun mahdollisesti asiamiehelleen suorittama korvaus asiamiehen palkkiosta ja kuluista ei sido vakuutusyhtiötä arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen välttämättömyyttä ja kohtuullisuutta.

6 KORVAUSSÄÄNNÖKSET

6.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on yhtiön korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana jokaisessa vakuutustapahtumassa.

6.2 Omavastuu

Korvattavista kustannuksista vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

6.3 Korvattavat kustannukset

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta aiheutuneet vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

6.3.1 Korvauksen hakeminen matka oikeusturvavakuutuksesta Vakuutetun asiamiehen palkkiot ja kulut, mikäli vakuutustapahtumasta suoritetaan korvausta.

6.3.2 Riita- ja hakemusasiassa

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut, jos on kysymys asiasta, jota on käsitelty tai joka olisi voitu välittömästi saattaa käsiteltäväksi kohdassa 3 mainituissa tuomioistuimissa.

Jos edellytyksenä asian saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi tai jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kustannukset korvataan siitä lukien, kun sanottu edellytys on täyttynyt. Asiamiehen palkkiot ja kulut, jos edellä tässä kohdassa tarkoitettua riitaa on tuomioistuinmenettelyn sijasta käsitelty kuluttajavalituslautakunnassa, Vakuutuslautakunnassa tai muussa vastaavassa elimessä.

6.3.3 Välimiesmenettelyn kohteena oleva asia

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut kohdan 3.1 tarkoittamassa riidassa.

Rajoitus: Välimiesten palkkioita ja kuluja ei korvata.

6.3.4 Rikosasiassa

6.3.4.1 Asianomistajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siltä osin, kuin oikeudenkäynnissä on ollut kysymys rikoksesta johtuvasta muusta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeudenkäyntikuluista.

6.3.4.2 Vastaajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos kysymyksessä on asianomistajan vakuutettua vastaan ajama syyte silloin, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

6.3.5 Muutoksenhausta korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty.

Ylimääräisten muutoksenhakukeinojen käyttämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, tuomion purkamisen tai palauttanut menetetyt määrääjän.

6.3.6 Yhteinen etu

Mikäli asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta edusta taikka vakuutetulla on vakuutustapahtumassa valvottavana yhteinen etu tällä vakuutuksella vakuutta-

mattomien kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kustannuksista.

6.4 Korvauksen määrä ja sen laskeminen

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Jos tuomioistuin ei asianosaisten myöntämisen vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista, tai jos asia on ratkaistu sovintoteitse, korvattavat kustannukset suoritetaan ottaen huomioon myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrättäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritetun työn määrä ja laatu.

6.5 Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata

Vakuutuksesta ei korvata

6.5.1 vakuutetun maksettavaksi tuomitut tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja.

Vakuutetun maksettavaksi tuomitut vastapuolen oikeudenkäyntikulut korvataan samoin ehdoin kuin vakuutetun omatkin asianajokulut kuitenkin silloin, kun

- vakuutettua on avustanut oikeudenkäynnissä kuluttajiasiamies tai hänen alaisensa ja vakuutetun asian hoitaminen on ollut lain soveltamisen ja kuluttajien yleisen edun kannalta tärkeää tai
- vakuutetun vastapuoli on pääosin jättänyt noudattamatta asiassa annettua kuluttajavalituslautakunnan, Vakuutuslautakunnan tai muun vastaavan elimen päätöstä, joka asian keskeisin osin on vakuutetulle myönteinen.

6.5.2 valtion varoista suoritettuja oikeudenkäyntikuluja, jotka on maksettu maksuttomasta oikeudenkäynnistä tai oikeudenkäynnistä rikosasioissa annettujen lakien tai muiden säännösten perusteella, eikä yleisestä oikeusaputoiminnasta annetun lain perusteella kunnan toimesta ja kustannuksella tapahtuvaa oikeusavun antamista

6.5.3 tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia

6.5.4 vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulon- tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukustannuksia eikä sitä lisäkustannusta, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kustannuksista lisäävästä tai tarpeettomia kustannuksia aiheuttavasta menettelystä

6.5.5 oikeustieteellisen asiantuntijalausannon hankkimisesta aiheutuneita kuluja

6.5.6 rikosilmoituksen tekemisestä ja rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kuluja

6.5.7 kustannuksia sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuin ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä

6.5.8 kustannuksia, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheettomaksi, taikka muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkittämällä taballaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet

6.5.9 *kustannuksia oikeudenkäynnistä, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman että vastapuoli on antanut siihen aiheetta taikka muutoin ovat tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet oikeudenkäynnin*

6.5.10 *välimiesten palkkioita ja kuluja.*

6.6 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

6.6.1 Vakuutusyhtiö suorittaa korvauksen vakuutetun asianajoja oikeudenkäyntikuluista tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen jälkeen.

6.6.2 Vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, minkä vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle, mikäli se on saatu perityksi maksuvelvolliselta.

6.6.3 Jos vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on maksamatta, vakuutettu on velvollinen ennen korvauksen suorittamista siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen vakuutusyhtiölle vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.

Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kustannuksistaan itse sen vuoksi, että kustannukset ylittävät kohdassa 6.1 mainitun enimmäiskorvauksen, vakuutettu on velvollinen siirtämään vastapuolen kulukorvauksesta vakuutusyhtiölle sen osan, joka ylittää vakuutetun itse maksaman osuuden.

VLEISET SOPIMUSEHDOT

Yleiset sopimusehdot sisältävät olennaisilta osin vakuutus- sopimuslain (543/94) määräyksiä. Ryhmävakuutukseen sovelletaan jäljempänä olevia ehtokohtia, jollei ryhmävakuutus- sopimuksessa tai lajikohtaisissa vakuutusehdoissa ole jonkun asian kohdalta toisin sovittu.

1 ERÄÄT KESKEISET KÄSITTEET

Henkilövakuutus on vakuutus, jonka kohteena on luonnollinen henkilö.

Ryhmävakuutus on vakuutus, jossa vakuutettuina ovat tai voivat olla vakuutuksen ottamista koskevassa sopimuksessa (ryhmävakuutus- sopimus) mainitun ryhmän jäsenet.

Suojeluohje on vakuutus- kirjassa, vakuutusehdoissa tai muutoin kirjallisesti asetettu velvollisuus noudattaa määräyksiä, joilla on tarkoitus estää tai rajoittaa vahingon syntymistä.

Vahinkovakuutus on vakuutus, joka otetaan esinevahingon vahingonkorvausvelvollisuuden tai muun varallisuusvahingon aiheuttaman menetyksen korvaamiseksi.

Vakuutettu on se, joka on henkilövakuutuksen kohteena tai jonka hyväksi vahinkovakuutus on voimassa.

Vakuutuksenottaja on se, joka on tehnyt Vahinkovakuutus- osakeyhtiö Pohjolan ja Vakuutusosakeyhtiö Eurooppalaisen (jäljempänä vakuutusyhtiö) kanssa vakuutus- sopimuksen.

Vakuutuskausi on sovittu vakuutus- kirjassa merkitty vakuutuksen voimassaoloaika. Vakuutus- sopimus jatkuu sovitun vakuutus- kauden kerrallaan, jollei jompikumpi sopimus- puoli irtisano sopimusta.

Vakuutus- sopimuksen keskeinen sisältö määritellään vakuutus- kirjassa, johon liittyy turvaerittely, ja vakuutusehdoissa.

Vakuutus- tapahtuma on se tapahtuma, jonka perusteella vakuutuksesta suoritetaan korvausta.

2 TIETOJEN ANTAMINEN ENNEN VAKUUTUSSOPIMUKSEN TEKEMISTÄ

2.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus

Vakuutusyhtiö antaa ennen vakuutus- sopimuksen solmimista vakuutuksen hakijalle vakuutus- tarpeen arvioimiseksi ja vakuutuksen valitsemiseksi tarpeelliset tiedot, kuten tiedot vakuutus- yhtiön omista vakuutus- muodoista, vakuutus- maksuista ja vakuutusehdoista. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuutus- turvan olennaisiin rajoituksiin.

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutusta markkinoi- taessa jättänyt vakuutuksenottajalle antamatta tarpeellisia tie- toja vakuutuksesta tai on antanut hänelle siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus- sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saa- miensa tietojen perusteella ollut aiheetta käsittää.

2.2 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus

Vakuutuksenottajan tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön esittämiin ky- symyksiin, joilla voi olla merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutuksenottajan tulee lisäksi vakuu- tuskauden aikana ilman aiheetonta viivytystä oikaista vakuu- tusyhtiölle antamansa, vääriksi tai puutteellisiksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutuksenottaja on täyttäessään edellä mainittua velvol- lisuuttaan menetellyt vilpillisesti, vakuutus- sopimus ei sido vakuutusyhtiötä. Vakuutusyhtiöllä on oikeus pitää suoritettut vakuutus- maksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

2.3 Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti

2.3.1 **Henkilövakuutus**

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huoli- mattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa henkilövakuutuksessa eikä vakuu- tusyhtiö olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu, vakuutusyhtiö on vastuus- ta vapaa. Jos vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen ai- noastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla eh- doilla kuin on sovittu, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu sii- hen, mikä vastaa sovittua vakuutus- maksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutus olisi myönnetty.

Mitä edellä on sanottu vakuutuksenottajan tai vakuutetun tie- donantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksista henki- lövakuutuksessa ei sovelleta, jos se johtaisi vakuutuksenotta- jan tai muun vakuutus- korvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen.

2.3.2 Vahinkovakuutus

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huoli-

mattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa, korvausta voidaan alentaa tai se voidaan evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys seikalla, jota vakuutusnottajan tai vakuutetun antama väärä tai puutteellinen tieto koskee, on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutusnottajan ja vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

3 VAKUUTUSYHTIÖN VASTUUN ALKAMINEN JA VAKUUTUSSOPIMUKSEN VOIMASSAOLO

3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen

Vakuutusyhtiön vastuu alkaa osapuolten sopimasta ajankohdasta.

Jatkuvassa matkavakuutuksessa vakuutusyhtiön vastuu alkaa ensimmäisellä vakuutuskaudella, kun vakuutuskautta koskeva vakuutusmaksu on suoritettu.

3.2 Vakuutus sopimuksen voimassaolo

Vakuutus sopimus on jatkuva ja se on ensimmäisen vakuutuskauden päätyttyä voimassa sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei vakuutusnottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta.

4 VAKUUTUSMAKSU

4.1 Vakuutusmaksun suorittaminen

Vakuutusmaksu on suoritettava viimeistään vakuutusyhtiön lähettämässä laskussa mainittuna eräpäivänä. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse suorittaa ennen vakuutusyhtiön vastuun alkamista.

Jos vakuutusmaksua ei suoriteta eräpäivään mennessä, myöhästymisajalta on suoritettava viivästyskorkoa korkolain mukaan.

4.2 Vakuutusmaksun palauttaminen

Jos vakuutus päättyy sovittua ajankohtaa aikaisemmin, vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka sen vastuu on ollut voimassa. Muu osa jo suoritetusta vakuutusmaksusta palautetaan vakuutusnottajalle. Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta, jos kohdassa 2.2 vakuutusnottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuutta koskevassa asiassa on menetelty vilpillisesti.

Palautettava vakuutusmaksu lasketaan siten, että vakuutuskauden maksusta vähennetään voimassaoloa vastaavan ajanjakson osuus maksusta.

Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta erikseen, jos palautettava maksu on vähemmän kuin vakuutus sopimuslaisia tai asetuksella säädetty summa.

4.3 Kuittaus palautetusta maksusta

Vakuutusyhtiö voi vähentää palautettavasta vakuutusmaksusta maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut eräänntyneet saatavat.

5 TIETOJEN ANTAMINEN SOPIMUKSEN VOIMASSAOLOAIKANA

5.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus

Vakuutusyhtiö toimittaa vakuutusnottajalle vakuutus sopimuksen tekemisen jälkeen vakuutuskirjan ja vakuutusehdot.

Vakuutuksen voimassaoloaikana vakuutusyhtiö lähettää vakuutusnottajalle vuosittain tiedon vakuutusmäärästä ja muista

sellaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutusnottajalle ilmeistä merkitystä.

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutuksen voimassaoloaikana antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutusnottajalla oli aihetta käsittää, jos tällaisten puutteellisten, virheellisten taikka harhaanjohtavien tietojen voidaan katsoa vaikuttaneen vakuutusnottajan menettelyyn. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutustapahtuman jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

5.2 Tiedonantovelvollisuus vakuutetuille

Vakuutusyhtiö ei pidä luetteloa vakuutetuista. Vakuutusturvan laajuudesta, vakuutusturvan olennaisista rajoituksista, vakuutus sopimukseen perustuvista vakuutetun velvollisuuksista sekä siitä, miten vakuutuksen voimassaolo riippuu vakuutetun kuulumisesta ryhmävakuutus sopimuksessa mainittuun ryhmään tiedotetaan ryhmävakuutus sopimuksessa sovitulla tavalla.

5.3 Vakuutusnottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä

5.3.1 Henkilövakuutus

Vakuutusnottajan tulee henkilövakuutuksessa ilmoittaa vakuutusyhtiölle vakuutus sopimusta tehtäessä ilmoitettujen ja vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta merkityksellisten vahingonvaaraa lisäävien seikkojen kuten ammatin, harrastusten ja asuinpaikan muutoksista tai muun vakuutusturvan päättymisestä. Tällaisesta muutoksesta on ilmoitettava vakuutusyhtiölle viipymättä ja kuitenkin viimeistään muutosta seuraavan vakuutusmaksun suorittamisen yhteydessä.

Jos vakuutusnottaja henkilövakuutuksessa on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa edellä mainitusta vaaran lisääntymisestä eikä vakuutusyhtiö asiantilan muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa, vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa. Jos vakuutusyhtiö tosin olisi jatkanut vakuutusta, mutta ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutusta olisi jatkettu.

Mitä edellä on sanottu henkilövakuutuksessa vahingonvaaran ilmoittamisen laiminlyönnin seuraamuksista, ei kuitenkaan sovelleta, jos se johtaisi vakuutusnottajan tai muun vakuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen.

5.3.2 Vahinkovakuutus

Vakuutusnottajan on viipymättä ilmoitettava vakuutusyhtiölle, jos vakuutus sopimusta tehtäessä ilmoitetuissa tai vakuutus kirjiaan merkityissä tiedoissa on tapahtunut olennainen muutos, joka lisää vahingonvaaraa ja jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa ottaneen lukuun vakuutus sopimusta tehtäessä.

Jos ilmoitus laiminlyödään, vakuutusyhtiöllä on oikeus vähentää vakuutuksen perusteella maksettavaa korvausta, evätä se kokonaan tai irtisanoa vakuutus sopimus. Vakuutus päättyy tällöin kuukauden kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaaraa lisänneellä muuttuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutusnottajan tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä muut olosuhteet.

5.4 Tiedon antaminen ryhmävakuutuksen päättymisestä

Ilmoitus vakuutuksen päättymisestä tiedotetaan samalla tavoin kuin ryhmävakuutus sopimuksessa on sovittu meneteltäväksi kohdassa 5.2. mainittujen tietojen antamisessa.

Ellei ryhmävakuutus sopimuksen osapuolten kesken toisin sovita, vakuutetun osalta vakuutus päättyy kuukauden kuluttua siitä, kun päättymisestä tiedotettiin ryhmävakuutus sopimuksessa sovitulla tavalla.

6 VELVOLLISUUS ESTÄÄ JA RAJOITTA VAHINGON SYNTYMISTÄ VAHINKO- VAKUUTUKSESSA

6.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita. *Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä.*

Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys suojeluohjeen laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun tahallisuus ja huolimattomuuden laatu sekä muut olosuhteet.

Vakuutus yhtiö suorittaa kuitenkin vakuutetun menettelystä huolimatta korvauksena vastuuvakuutuksesta luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota vahinkoa kärsinyt ei ole saanut perityksi vakuutetulta. Korvausta ei kuitenkaan suoriteta, mikäli vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tahallaan.

6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus

Vakuutus tapahtuman sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuutetun tulee kykyjensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Jos vakuutus tapahtuma on ulkopuolisen aiheuttama, vakuutetun tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin vakuutus yhtiön oikeuden säilyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan. Vakuutetun on pyrittävä esimerkiksi selvittämään vahingon aiheuttajan henkilöllisyys. Jos vakuutus tapahtuma on aiheutettu rangaistavalla teolla, vakuutetun tulee viivytyksettä ilmoittaa asiasta poliisiviranomaiselle ja vaatia oikeudessa rikoksen tekijöille rangaistusta, jos vakuutus yhtiön etu sitä vaatii. Vakuutetun tulee muutoinkin noudattaa vakuutus yhtiön vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi antamia ohjeita.

Vakuutus yhtiö korvaa vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuuden täyttämistä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutus määrä siten ylitettäisiinkin.

Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt edellä tarkoitetun velvollisuutensa, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä muut olosuhteet.

Vakuutus yhtiö suorittaa kuitenkin vakuutetun menettelystä huolimatta korvauksena vastuuvakuutuksesta luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota vahinkoa kärsinyt ei ole saanut perityksi vakuutetulta. Korvausta ei kuitenkaan suoriteta, jos vakuutettu on laiminlyönyt velvollisuutensa tahallaan.

7 VAKUUTUSTAPAHTUMAN AIHEUTTAMINEN

7.1 Henkilövakuutus

Vakuutus yhtiö on vastuusta vapaa vakuutettua kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuutus tapahtuman.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutus tapahtuman törkeästä huolimattomuudesta, vakuutus yhtiön vastuuta voidaan alentaa sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

7.2. Vahinkovakuutus

Vakuutus yhtiö on vastuusta vapaa vakuutettua kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuutus tapahtuman.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutus tapahtuman törkeällä huolimattomuudella tai, jos vakuutetun alkoholin tai huumaus aineiden käyttö on vaikuttanut vakuutus tapahtumaan, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä.

Harkittaessa onko korvausta edellä mainituissa tapauksissa alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vahingon syntymiseen.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutus tapahtuman törkeällä huolimattomuudella tai, jos vakuutetun alkoholin tai huumaus aineiden käyttö on vaikuttanut vakuutus tapahtumaan, vakuutus yhtiö suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7.3 Vakuutus korvaukseen oikeutetun aiheuttama vakuutus tapahtuma henkilövakuutuksessa

Jos muu vakuutus korvaukseen oikeutettu henkilö kuin vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutus tapahtuman, vakuutus yhtiö on häneen nähden vastuusta vapaa.

Jos henkilö on aiheuttanut vakuutus tapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on ollut sellaisessa iässä tai mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta, hän voi saada vakuutus korvauksen tai osan siitä ainoastaan, jos se katsotaan kohtuulliseksi ottaen huomioon ne olosuhteet, joissa vakuutus tapahtuma on aiheutettu.

Jos vakuutettu on kuollut, maksetaan muille korvaukseen oikeutetuille se osa vakuutus korvauksesta, jota ei makseta vakuutus tapahtuman aiheuttajalle tai aiheuttajille.

8 SAMASTAMINEN

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on vakuutus tapahtuman aiheuttamisesta, suojeluohjeiden noudattamisesta tai pelastamisvelvollisuudesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön,

- joka vakuutetun suostumuksella on vastuussa vakuutuksen kohteena olevasta moottorikäyttöisestä tai hinattavasta ajoneuvosta, aluksesta taikka ilma-aluksesta
- joka omistaa vakuutetun omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa ja käyttää sitä yhdessä hänen kanssaan tai
- joka asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudessa ja käyttää vakuutettua omaisuutta yhdessä hänen kanssaan.

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on suojeluohjeiden noudattamisesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön, jonka tehtävänä vakuutuksenottajaan olevan työ- tai virkasuhteen perusteella on huolehtia suojeluohjeen noudattamisesta.

9 SYNTAKEETTOMUUS JA PAKKOTILA

9.1 Henkilövakuutus

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuun kohtaan 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman oli 12 vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta.

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa.

9.2 Vahinkovakuutus

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuihin kohtiin 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman tai laiminlyödessään suojeleohjeen noudattamisen taikka vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuuden toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen estämiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa.

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5, 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman taikka laiminlyödessään suojeleohjeen noudattamisen tai vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuuden toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen estämiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa.

Mitä tässä kohdassa on sanottu vakuutetusta, sovelletaan myös kohdassa 8 vakuutettuun samastettavaan henkilöön.

10 KORVAUSMENETTELY

10.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet

Vakuutusyhtiöllä on varattava tilaisuus vahingon tarkastamiseen. Rikoksesta on viipymättä ilmoitettava tapahtumapaikkakunnan poliisiviranomaiselle.

Korvauksen hakijan on annettava vakuutusyhtiölle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen vakuutusyhtiön vastuun selvittämiseksi. Tällaisia asiakirjoja ja tietoja ovat esimerkiksi ne, joiden avulla voidaan todeta, onko vakuutustapahtuma sattunut, kuinka suuri vahinko on syntynyt ja kenelle korvaus on suoritettava (esimerkiksi poliisitutkintapöytäkirja ja rikosilmoitus). Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan ne selvitykset, jotka ovat parhaiten hänen saatavissaan.

Vakuutusyhtiö ei ole velvollinen suorittamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset.

Jos korvauksen hakija on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutustapahtuman ja vakuutusyhtiön vastuun selvittämisen kannalta, voidaan korvausta alentaa tai se evätä sen mukaan, kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

10.2 Korvausoikeuden vanhentuminen

Vakuutuskorvausta on haettava vakuutusyhtiöltä vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää mahdollisuudestaan saada korvausta ja viimeistään 10 vuoden kuluttua vakuutustapahtuman sattumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

10.3 Vakuutusyhtiön velvollisuudet

Vakuutustapahtuman jälkeen vakuutusyhtiö antaa korvauksenhakijalle tietoja vakuutuksen sisällöstä ja korvauksen hakemismenettelystä. Korvauksen hakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmäärästä tai korvauksen suorittamistavasta eivät vaikuta vakuutussopimuksen mukaiseen suoritusvelvollisuuteen.

Vakuutusyhtiö suorittaa vakuutustapahtumasta johtuvan vakuutussopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta suoriteta, joutuisasti ja viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, vakuutusyhtiö suorittaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan.

Vastuuvakuutusta koskevasta korvauspäätöksestä vakuutusyhtiö lähettää tiedon myös vahinkoa kärsineelle.

Vakuutusyhtiö ilmoittaa vajaanvaltaisen kotipaikan holhousviranomaiselle vajaanvaltaiselle suoritettavasta muusta kuin kustannusten tai varallisuuden menetysten korvaamista koskevasta vakuutuskorvauksesta.

Viivästyneelle korvaukselle vakuutusyhtiö maksaa viivästyskorkoa korkolain mukaan.

10.4 Kuittaus vakuutuskorvauksesta

Korvauksesta voidaan vähentää maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiölle erääntyneet saatavat.

11 MUUTOKSENHAKU VAKUUTUSYHTIÖN PÄÄTÖKSEEN

11.1 Itseoikaisu

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija epäilee virhettä vakuutusyhtiön korvauspäätöksessä tai muussa päätöksessä, hänellä on oikeus saada lähempää tietoa seikoista, jotka ovat johtaneet ratkaisuun. Vakuutusyhtiö oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aiheita.

11.2 Kuluttajien vakuutustoimisto ja ratkaisusuosituksia antava vakuutuslautakunta

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija on tyytymätön vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Kuluttajien vakuutustoimistosta. Toimisto on puolueeton elin, jonka tehtävänä on neuvoa kuluttajia vakuutus- ja korvausasioissa.

Vakuutusyhtiön päätös voidaan viedä Kuluttajien vakuutustoimiston yhteydessä toimivaan Vakuutuslautakuntaan. Sen tehtävänä on antaa ratkaisusuosituksia erimielisyyksistä, jotka koskevat lain ja vakuutusehtojen tulkintaa ja soveltamista vakuutussuhteessa.

Lautakunta ei ota käsiteltäväksi asioita, jotka on käsitelty oikeudessa tai on siellä vireillä.

11.3 Käräjäoikeus

Jos vakuutuksenottaja, vakuutettu, vastuuvakuutuksessa vahinkoa kärsinyt tai muu korvauksen hakija ei tyydy vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi panna vireille kanteen vakuutusyhtiötä vastaan Helsingin käräjäoikeudessa, Suomessa olevassa kotipaikkansa käräjäoikeudessa tai Suomessa sijaitsevan vahinkopaikan käräjäoikeudessa.

Kanne vakuutusyhtiön tekemän korvausta koskevan päätöksen johdosta on oikeuden menettämisen uhalla nostettava kolmen

vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon vakuutusyhtiön päätöksestä ja tästä määräajasta.

12 VAKUUTUSYHTIÖN TAKAUTUMISOIKEUS

12.1 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus kolmatta kohtaan

Jos elinkeino-, ammatti- tai ansiotoiminnan harjoittaja tai yksisyhteisö on korvausvelvollinen vakuutustapahtumasta, siirtyy vakuutuksenottajan oikeus vaatia korvausta vahingon aiheuttajalta vakuutusyhtiölle siihen määrään saakka, kun se on suorittanut korvausta vakuutustapahtumasta.

Takautumisoikeus syntyy myös sitä kohtaan, joka tuottamuksesta riippumatta on voimassa olevan oikeuden mukaan vastuussa vakuutustapahtumasta.

Mainituissa tilanteissa henkilövakuutuksessa siirtyy oikeus korvauksen vaatimiseen kolmannelta henkilöltä vain sairauden tai tapaturman aiheuttamista kustannuksista ja varallisuuden menetyksestä suoritetuista korvauksista.

Jos vakuutustapahtuman on aiheuttanut joku muu tai, jos korvaus on maksettu työnantajan vastuun perusteella, siirtyy oikeus vaatia korvausta vahingon aiheuttajalta vakuutusyhtiölle vain, jos vakuutustapahtuma on aiheutettu tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella taikka alkoholin tai muun huumaavan aineen vaikutuksen alaisena.

12.2 Muut takautumistilanteet

Jos vahinko on aiheutettu kuljetettaessa moottoriajoneuvoa, vakuutusyhtiöllä on oikeus edellä 12.1 kohdassa mainitusta riippumatta vaatia vahingon johdosta suorittamansa korvaus

- moottoriajoneuvon omistajalta, kuljettajalta, matkustajalta tai haltijalta, jos tämä on aiheuttanut vahingon tahallaan tai törkeällä tuottamuksellaan
- siltä joka on tuottamuksellaan aiheuttanut vahingon ajettaessa ajoneuvolla, johon oli päästy käsiksi tekemällä sellainen rikos tai jota käytettiin sellaisen rikoksen tekemiseen, joka ei ole vähäinen
- vahingon aiheuttaneen moottoriajoneuvon kuljettajalta, jos tämä on vahingon sattuessa kuljettanut ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus on ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai hänellä oli vähintään 0,60 mg alkoholia litrassa uloshengitysilmaa
- vahingon aiheuttaneen moottoriajoneuvon kuljettajalta, jos tämä on vahingon sattuessa kuljettanut ajoneuvoa muuten alkoholin tai muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksen alaisena tai alkoholin ja muun huumaavan aineen vaikutuksen yhteisvaikutuksen alaisena niin, että hänen kykynsä virheettömiin suorituksiin on tuntuvasti huonontunut.

12.3 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan

Vakuutusyhtiön takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai näihin samastettua kohtaan määräytyy vakuutuslainsäätännön 75 §:n 4 momentin mukaisesti.

13 VAKUUTUSSOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

13.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana

13.1.1 Henkilövakuutus

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan oikeita tai muuttuneita olosuhteita, jos:

- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laimin-

lyönyt kohdassa 2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö, jos oikeat tiedot olisi annettu, olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, kun oli sovittu; tai

- vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta tehtäessä ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.3 tarkoitettu muutos eikä vakuutusyhtiö muuttuneessa tilanteessa enää myöntäisi vakuutusta kuin korkeampaa vakuutusmaksua vastaan tai muuttunein ehdoin.

Saatuun tiedon edellä mainitusta seikasta vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle ilman aiheetonta viivytystä ilmoituksen vakuutusmaksun tai ehtojen muutoksesta.

13.1.2 Vahinkovakuutus

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita, jos

- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa tai
- vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta tehtäessä ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.3 tarkoitettu muutos.

Vakuutusyhtiö lähettää ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

13.2 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa

13.2.1 Ilmoitusmenettely

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja, -maksua sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos (esim. kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus)
- vakuutuksen korvausmenon muutos.

Vakuutusyhtiöllä on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutuslainsäätännön keskeiseen sisältöön.

Jos vakuutusyhtiö tekee vakuutuslainsäätännön edellä kuvattuja muutoksia, vakuutusyhtiö lähettää vakuutuslainsäätännön yhteydessä vakuutuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta lukien vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

Muutos tulee henkilövakuutuksessa voimaan sen vakuutusmaksukauden tai, jos maksukaudesta ei ole sovittu, sen kalenterivuoden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä. Vahinkovakuutuksessa muutos tulee voimaan sen vakuutuskauden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

13.2.2 Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos vakuutusyhtiö muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja tai muita sopimusehtoja muissa kuin edellä kohdassa 13.2.1 luetelluissa tapauksissa tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoitua edun, vakuutusyhtiön on irtisanottava vakuutus päättyneen vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

14 VAKUUTUSSOPIMUKSEN PÄÄTTYMINEN

14.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus

Vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään ryhmävakuutussopimuksessa sovituin tavoin.

14.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana

14.2.1 Henkilövakuutus

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos:

- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa eikä vakuutusyhtiö olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat tiedot olisi annettu;
- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menettänyt vilpillisesti täyttäessään kohdassa 2 mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutussopimus tästä huolimatta kyseisen kohdan perusteella sitoo vakuutusyhtiötä;
- vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 5.3 tarkoitetun velvollisuutensa ilmoittaa vaaran lisääntymisestä eikä vakuutusyhtiö asiantilan muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa, paitsi jos irtisanominen johtaisi vakuutuksenottajan tai muun vakuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen;
- vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.3 tarkoitettu muutos eikä vakuutusyhtiö enää muuttuneessa tilanteessa myöntäisi vakuutusta.

14.2.2 Vahinkovakuutus

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos

- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja eikä vakuutusyhtiö oikean asiantilain tuntiin olisi myöntänyt vakuutusta
- vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta tehtäessä ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen olennaisesti vahingonvaaraa lisäävä muutos, jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta tehtäessä
- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella laiminlyönyt suojeleluohjeen noudattamisen
- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella aiheuttanut vakuutustapahtuman
- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kanssa
- vakuutuksenottaja on laiminlyönyt ilmoittaa vaaran lisääntymisestä tai
- vakuutuksenottaja on asetettu konkurssiin.

Vakuutusyhtiö suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheutonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perus-

teesta. Vakuutus päättyy kuukauden kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan 4.2 mukaisesti.

14.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden lopussa

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättäväksi vakuutuskauden lopussa ryhmävakuutussopimuksessa sovituin tavoin.

14.4 Vakuutuksen päättymisen vakuutetun osalta

Edellä tässä kohdassa mainituissa tilanteissa vakuutuksen päättymisestä tiedotetaan vakuutetulle kohtien 5.2 ja 5.4 mukaisesti.

15 KOLMANNEN HENKILÖN OIKEUDET

15.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa

Ellei toisin ole sovittu, on omaisuutta koskeva vakuutus voimassa omistajan, omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostaneen, panttioikeuden ja pidätysoikeuden haltijan sekä muutoinkin sen hyväksi, johon omaisuutta koskeva vaaranvastuu kohdistuu.

15.2 Vakuutetun asema vahingon satuttua

Vakuutusyhtiö vetoaa korvauksen alentamiseksi tai epäämiseksi kohdassa 15.1 tarkoitettua vakuutettua kohtaan vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun tietojen antovelvollisuuden (kohta 2.2) tai vaaran lisääntymisestä (kohta 5.3) ilmoittamisen laiminlyöntiin vain, jos vakuutettu ennen vahinkoa tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun menettelystä.

Kullakin vakuutetulla on oikeus vahingon johdosta suoritettavaan korvaukseen. Vakuutuksenottaja saa kuitenkin vakuutettua sitovasti neuvotella vakuutusyhtiön kanssa sekä nostaa korvauksen, paitsi, jos vakuutettu on nimeltä ryhmävakuutussopimuksessa mainittu tai hän on ilmoittanut itse valvovansa oikeuttaan taikka kysymys on kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta.

15.3 Etuoikeus saada maksu korvauksesta

Jos omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on, vaikkei saatava olisikaan erääntynyt, oikeus ennen omistajaa saada maksu korvauksesta, jollei omistaja ole korjannut vahinkoa tai aseta vakuutusta sen korjaamiseksi. Mitä tässä on sanottu, on vastaavasti voimassa henkilön hyväksi, jolla on oikeus pidättää omaisuus erääntyneen saatavan vakuudeksi.

Omistajalla on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistuksenpidätysehdoin omaisuutta ostanutta.

Kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta on voimassa mitä kiinnityksenhaltijan oikeudesta vakuutuskorvaukseen on säädetty.

16 SOVELLETTAVA LAKI

Järjestövakuutuksessa sovelletaan Suomen lakia.

